

♥ 2023

Års- och
hållbarhetsrapport

Folksam

Innehåll

1 Affärsöversikt

Introduktion.....	3
Koncernchefen har ordet.....	4
Året i korthet.....	6
Det här är Folksamgruppen	9
Kunden i fokus	20
Vår omvärld och marknad	24

2 Hållbarhetsrapport

Bättre förutsättningar för fler	30
Våra målområden	31
Klimatrisker och möjligheter	37
Hållbarhet i försäkrings- och sparerbjudandet	39
Ansvarsfull kapitalförvaltning	46
Vår egen verksamhet	58
Fördjupad hållbarhetsinformation	63

3 Bolagsstyrning

Det är kunderna som styr	83
Folksam Sak.....	85
Folksam Liv	88
KPA Pension.....	91
Folksam LO Pension	94
Folksamgruppens koncernledning.....	97

Våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld

Vi finns till för kunderna

Vårt jobb är att öka tryggheten i livets alla skeenden. Hos oss kan kunden försäkra sig själv, sina nära och kära, sina ägodelar samt spara till pensionen. Drygt tre miljoner hushåll är kunder i Folksam vilket motsvarar två av tre hushåll i Sverige. Totalt har Folksam drygt fyra miljoner kunder. Det gör Folksamgruppen till en ledande aktör inom försäkring och pensionssparande i Sverige.

Folksam Liv och Folksam Sak ägs av kunderna. Istället för att dela ut vinsten till aktieägare går den tillbaka till våra ägare, kunderna, i form av utbetald återbäring, premiesänkningar eller bättre service, tjänster och erbjudanden.

Tillsammans med våra samarbetspartner

Många av våra kunder kommer till oss via samarbeten, exempelvis med fackliga organisationer och idrottsrörelsen. Genom våra täta samarbeten och genom att ansluta stora grupper kan vi ge attraktiva erbjudanden till förmånliga priser. Tillsammans bidrar vi till att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld.

Läs mer om hur vi skapar värde för kunderna på sidan 22.

Vi är ekonomiskt starka

Vår ekonomiska styrka ger oss motståndskraft i tider av oro. Den ekonomiska styrkan har även gett goda förutsättningar att utveckla konkurrenskraftiga erbjudanden till våra kunder. Vi är en av Sveriges största investerare och det är viktigt att vi förvaltar våra kunders pengar ansvarsfullt. För oss betyder det god och konkurrenskraftig avkastning samtidigt som vi bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Vi tar ansvar

Vårt bolags ömsesidighet, storlek och verksamhet medför ett ansvar. Som stor aktör och investerare har vi möjlighet att påverka, vara långsiktiga och bidra till en hållbar utveckling. Därför erbjuder vi försäkringar som ökar tryggheten för kunderna samtidigt som vi värnar om människa och miljö. Vår målsättning är att vara ledande när det gäller hållbarhet. Vårt klimatmål är att ha nettonollutsläpp av växthusgaser i placeringsportföljerna till 2050.

Läs mer om vårt hållbarhetsarbete i Hållbarhetsrapporten på sidan 29.

Att arbeta på
Folksam är att
göra skillnad.

God avkastning till våra kunder under ett utmanande år

Det har varit ett utmanande år och vi är många som känner oss oroliga över utvecklingen i omvärlden. Hushållens ekonomi har varit sämre än på länge och klimatrelaterade skador har tyvärr blivit allt vanligare. I somras slog ovädret Hans till och över 1 500 av våra kunder drabbades av bland annat översvämmade källare och läckande tak. Inte nog med det, 150 av våra kunder hamnade i något de aldrig hade kunnat föreställa sig – sprängdåd kopplade till gängkriminalitet. Mitt i den här oroliga tiden har vi på Folksam stått starka och funnits här för våra kunder när de behövt oss som mest – och det kommer vi fortsätta med.

Även på de finansiella marknaderna har året varit oroligt. Hög inflation, stor geopolitisk oro och snabbt stigande räntor har skapat volatilitet. Trots detta har aktiemarknaden i flera regioner varit gynnsam, pådrivet av fallande inflationstakt och motståndskraftig tillväxt. Vi har en försiktigt positiv marknadssyn på 2024 då räntorna bör sänkas i takt med att inflationen fortsätter att mattas av.

Under året fortsatte vi även att utveckla vårt hållbarhetsarbete. I december investerade Folksamgruppen i en infrastrukturfond, Copenhagen Infrastructure V, som fokuserar på att utveckla storskalig infrastruktur inom förnybar energi och är mörkgrön enligt EU:s klassificeringssystem. Ett annat exempel är vår investering i Världsbankens första trafiksäkerhetsobligation som kommer att bidra till att öka kunskapen kring trafiksäkerhet i utvecklingsländer.

Därtill har vi under året löpande arbetat med de företag som vi har investerat i för att påverka dem att bli mer hållbara. Detta har vi bland annat gjort genom dialog och uppföljning av deras ansvar för klimat och miljö, mänskliga rättigheter och antikorruption. Det finns fler exempel att läsa om i rapporten.

Finansiellt starka för våra kunder

Folksam har förvaltat våra kunders kapital och skapat en god avkastning. Under året har kunderna fått en god och konkurrenskraftig kapitalavkastning i Folksam Liv moderföretag med 8,2 procent, i Folksam Tjänstepension med 8,1 procent och i KPA Tjänstepensionsförsäkring med 7,6 procent. Det totala förvaltade kapitalet, inklusive fondförsäkringstillgångar, uppgick till 823 miljarder kronor, en uppgång med 12 procent jämfört med föregående år.

I ett av Folksams större innehav inom fastighetssektorn, Heimstaden Bostad AB, har avkastningen påverkats negativt. Värdet av innehavet har sjunkit med 25 procent, motsvarande 6 487 miljoner kronor under 2023. Värdenedgången beror dels på att de underliggande fastigheterna i Heimstaden Bostad AB har minskat i värde, dels på att en justering har gjorts på substansvärdet med 15 procent vid årsskiftet. Den sammanlagda värdeförändringen på aktierna i Heimstaden Bostad AB innebär att Folksamgruppens investering understeg anskaffningsvärdet med 7,5 procent vid årets utgång.

Vår väg mot branschens nöjdaste kunder

En sammanhållen kundupplevelse, en lönsam tillväxt och en effektiv vardag är viktiga grundstenar i vår riktning mot branschens nöjdaste kunder – och vi har tagit flera viktiga steg under året. Fusionen av tjänstepensionsföretag inom KPA är ett exempel. Folksam har också fått förnyat förtroende inom ITP. Ett antal samarbeten har inletts eller förstärkts som exempelvis med Vision, Saco och Svenska Ridsportförbundet. Tillsammans med LO har vi kunnat lansera en förbättrad sjuk- och efterlevandeförsäkring och en ny barnförsäkring till samtliga förbund.

Detta har bidragit till att Folksamgruppens totala premievolyum växte med 13 procent jämfört med föregående år och uppgick till 72 miljarder kronor.

Fokus 2024

I år fortsätter Folksamgruppen att fokusera på ett antal större affärs- och infrastrukturförflyttningar som ska bidra både till långsiktig effektivisering och möjliggöra ökad digitalisering och kundnytta. Att stärka lönsamheten och få ner våra skadekostnader är ett annat fokus under 2024.

Vi förändrar vår rapportering av hållbarhetsarbetet med anledning av EU-regleringen Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) och kommer framöver att rapportera utfallen för Folksamgruppen i årsredovisningarna i enlighet med lagstiftningen.

Oavsett vilken riktning vår omvärld tar under 2024 står vi stadigt i Folksamgruppens vision om att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld. Att arbeta på Folksam är att göra skillnad.

Ylva Wessén
Ylva Wessén
 Vd och koncernchef

Året i korthet 2023

LIV

Folksam fick fortsatt förtroende inom ITP

Collectum gav besked att Folksam fick fortsatt förtroende inom ITP. Folksam har varit valbara inom ITP utan avbrott de senaste 10 åren. ITP är ett avtalsområde som växer kraftigt och är ett prioriterat tillväxtområde för Folksam.

Folksam och Riksbyggen i nytt samarbete för ett tryggt sparande till en bostad

Folksam och Riksbyggen har inlett ett nytt samarbete som möjliggör för Riksbyggens Förturskunder att teckna ett förmånligt, tryggt och långsiktigt bosparande genom Folksam.

Folksam störst bland liv- och sparandeaktörer

Folksams livaffär var fortsatt störst bland liv- och sparandeaktörer, enligt Svensk Försäkrings rapport för det tredje kvartalet 2023.

SAK

Folksam delade ut 1 miljard kronor till sina kunder

Med start i maj delade Folksam ut 1 miljard kronor till drygt 2,1 miljoner kunder i form av återbäring. Storleken på återbäringen syftar till att stötta Folksams kunder i en orolig tid, men är också ett kvitto på Folksams starka finansiella position och att bolaget är väl rustat inför framtiden.

Saco och medlemsförbunden valde Folksam

Saco och deras 22 medlemsförbund har valt Folksam som försäkringsgivare för sina respektive organisationsförsäkringar från och med den 1 januari 2023.

Folksam och Vision fördjupar samarbetet

Folksam och fackförbundet Vision har haft avtal om hemförsäkring i över 20 år och från den 1 september utökades samarbetet genom att inkludera samtliga Folksams boendeförsäkringar för Hem, Villa och Bostadsrätt till medlemspris för Visions drygt 200 000 medlemmar.

Folksam inledde samarbete med Svenska Volleybollförbundet

Från den 1 januari 2023 inledde Folksam och Svenska Volleybollförbundet ett samarbete som innebär att över 11 000 licensierade spelare och barn upp till 18 år omfattas av Folksams idrottsförsäkring om skadan skulle vara ett faktum.

Folksam och Svenska Golförbundet förlängde och utvecklar sitt samarbete

Det nya avtalet innebär att drygt 500 000 golfare omfattas av Folksams medlemsförsäkring om en spelare skulle skada sig, någon annan eller någons egendom.

Folksams hemförsäkring toppade Konsumenternas lista

Konsumenternas försäkringsbyrå har genomfört en oberoende jämförelse i hur svenska sakförsäkringsbolag arbetar med hållbarhet inom olika områden. Jämförelsen visar på stora skillnader mellan bolagen.

Risken att drabbas av klimatrelaterade skador har fördubblats på 30 år

Ovädret Hans är bara en i en lång rad av händelser som orsakat klimatrelaterade skador. Skador som inträffar allt oftare i Sverige. På 30 år har Folksams skadekostnader kopplade till översvämningar och stormar mer än fördubblats i villa-försäkringarna.

Folksam och Svenska Ridsportförbundet förlängde och utökade samarbetet

Folksam och Svenska Ridsportförbundet har haft ett nära samarbete sedan 2015 då Folksam klev in som ridsportens huvudsponsor. Avtalet förlängdes i tre år, 2024 - 2026, med fortsatt fokus på ridsportens unga där trygghetsfrågor nu adderades som ett nytt samarbetsområde.

Folksam och Unizon tände ett hjärta för våldsutsatta kvinnor

Den 25 november tände Folksam ihop med Unizon upp ett orange hjärta på fasaden till Folksams huvudkontor på Södermalm i Stockholm – för att uppmärksamma Orange Day, den Internationella dagen mot våld mot kvinnor. En av tre kvinnor i världen utsätts för fysiskt eller sexuellt våld under sin livstid. Mäns våld mot kvinnor och flickor är ett brott mot de mänskliga rättigheterna och ett folkhälsoproblem som sträcker sig över lands-, klass- och åldersgränser.

Året i korthet 2023 – fortsättning

Folksamgruppen

Storslam för Folksamgruppen i årets Sustainable Brand Index

Folksam rankades som det mest hållbara varumärket i kategorin försäkringar och KPA Pension, som är en del av Folksamgruppen, vann kategorin pensionsbolag för tolfte året i rad när Sustainable Brand Index för 2022 presenterades.

Swedbank och Folksam tecknade avsiktsförklaring om fördjupat kommersiellt samarbete

Swedbank och Folksam har sedan flera år ett kommersiellt samarbete inom bland annat kapitalförvaltning och skadeförsäkringar för att skapa kundnytta. En avsiktsförklaring har nu tecknats om att gemensamt undersöka möjligheterna att fördjupa detta för att skapa attraktiva kunderbjudanden inom respektive verksamhet, exempelvis inom låne- och försäkringsprodukter.

Ylva Wessén återigen på listan över Näringslivets mäktigaste

På Internationella kvinnodagen den 8 mars uppmärksammas kvinnors rättigheter och hur långt man kommit i att uppnå jämställdhet mellan könen runt om i världen. För 25:e året i rad presenterade Dagens industri rankingen av näringslivets mäktigaste kvinnor, där Folksamgruppens vd och koncernchef Ylva Wessén placerade sig på plats 29.

Folksamgruppen återigen bäst i branschen på jämställdhet

Folksam var återigen bäst i finans- och försäkringsbranschen när det gäller jämställda arbetsvillkor. Det visade Nyckeltalsinstitutets Jämställdhetsindex (Jämix). Folksam ligger långt över snittet på totalen för alla bolag i branschen.

Ylva Wessén i ministermöte om finanssektorns bidrag till klimatomställningen

På ett möte den 30 maj med klimatminister Romina Pourmokhtari och finansmarknadsminister Niklas Wykman och representanter från finanssektorn förde Folksamgruppens vd Ylva Wessén fram hur finanssektorn och i synnerhet pensionskapitalet kan bidra till klimatomställningen, bland annat inom energisektorn.

Folksamgruppen investerade 5,6 miljarder kronor i en ny infrastrukturfond

Folksamgruppen investerade 5,6 miljarder kronor i Copenhagen Infrastructure V, en infrastrukturfond fokuserad på energiomställningen med en tydlig hållbarhetsprofil. Fonden utvecklar storskalig infrastruktur inom förnybar energi och är mörkgrön enligt EU:s klassificeringssystem inom Sustainable Finance (SFDR). Investeringarna sker huvudsakligen i västra Europa, Nordamerika och den mer utvecklade delen av Asien/Pacific.

Emilie Westholm på plats nio över Sveriges mäktigaste inom hållbarhet

När tidningen Aktuell Hållbarhet listar de 101 mäktigaste i Sverige inom hållbarhet 2023 hamnar Folksamgruppens Emilie Westholm, chef ansvarsfullt ägande, på plats nummer nio.

Folksam investerade en miljard kronor i Världsbankens trafikobligation för att öka kunskapen kring trafiksäkerhet i utvecklingsländer

Världsbanken emitterade den första obligationen i sitt slag som bland annat syftar till att finansiera hållbara projekt i utvecklingsländer med inriktning på trafiksäkerhet. Folksamgruppen var ensam investerare i obligationen som bland annat kommer att bidra till att stötta projekt för att öka kunskapen kring trafiksäkerhet för att förebygga trafikskador i utvecklingsländer – men också till projekt inom akutsjukvård och rehabiliteringstjänster för vård efter trafikolyckor.

Folksam och KPA Pension investerade i en grön obligation utgiven av Nacka kommun

Folksamgruppen var ensam investerare på totalt 250 miljoner kronor i en grön obligation som Nacka gett ut för att finansiera klimatomställning och klimatanpassning i kommunen. KPA Pension stod för 100 miljoner kronor av investeringen.

Makroekonomisk uppdatering av Marcus Svedberg, chefsekonom på Folksam i augusti till december

Marcus Svedberg chefsekonom på Folksam kommenterade det makroekonomiska läget varje månad under hösten 2023.

Året i korthet 2023 – fortsättning

Fastighetsaffärer

Folksam förvärvade kontorsfastighet mitt i city i Stockholm

Folksam Tjänstepension, som är en del i Folksamgruppen, förvärvade tomträtten Orgelpipan 4 i centrala Stockholm av Corem Property Group för 570 miljoner kronor. Fastigheten har ett mycket attraktivt läge på Klarabergsgatan med närhet till Centralen och har genomgått en omfattande ombyggnad och modernisering.

Folksam välkomnade SEB till Canvashuset Långan 1 i Malmö

Folksam Fastigheter har tecknat ett nytt hyresavtal med SEB Malmö. Hyresavtalet gäller drygt 4 500 kvadratmeter i Långan 1 på Gibraltargatan 5–9 i Malmö och infattar såväl kontor som banklokal.

Folksam förvärvade fastighet på Östermalm i centrala Stockholm

Folksam Sak förvärvade fastigheten Rotundan 1 i centrala Stockholm av Zürich Insurance för 565,5 miljoner kronor. Fastigheten har ett mycket attraktivt läge med närhet till Humlegården och Stureplan.

Folksam välkomnade ABF till nya lokaler i Göteborg

Folksam har tecknat hyresavtal med ABF Vuxenutbildning AB. Hyresavtalen omfattar ca 2 800 kvadratmeter i fastigheten Gårda 19:7 i Göteborg. I lokalerna kommer ABF Vux att bedriva vuxen- och SFI utbildningar.

Nya positioner i Folksamgruppen

Malin Ohlsson-Leijon ny CFO på Folksam

Den 15 augusti började Malin Ohlsson-Leijon som ny CFO på Folksam och tog plats i koncernledningen. Malin kommer närmast från Länsförsäkringar AB där hon haft flera ledande roller, bland annat som CFO i drygt 11 år.

Jonas Bjuggren – Folksamgruppens nya fastighetsdirektör

Jonas Bjuggren utsågs till Folksamgruppens nya fastighetsdirektör. Jonas har sin bakgrund till stor del på Vasakronan och som förvaltningsdirektör på Akademiska Hus. Det senaste året har han arbetat med ett konsultuppdrag som fastighetsdirektör på RISE. Jonas tillträdde sin tjänst den 15 januari 2024.

Ragnhild Lindegren ny skadedirektör på Folksam

I början av 2023 tillträdde Ragnhild Lindegren som ny skadedirektör på Folksam och tog även plats i koncernledningen. Ragnhild kommer närmast från If som Head of Nordic Claims center och har arbetat i olika roller på If bland annat som chef för kundcenter och som chef för affärsutveckling.

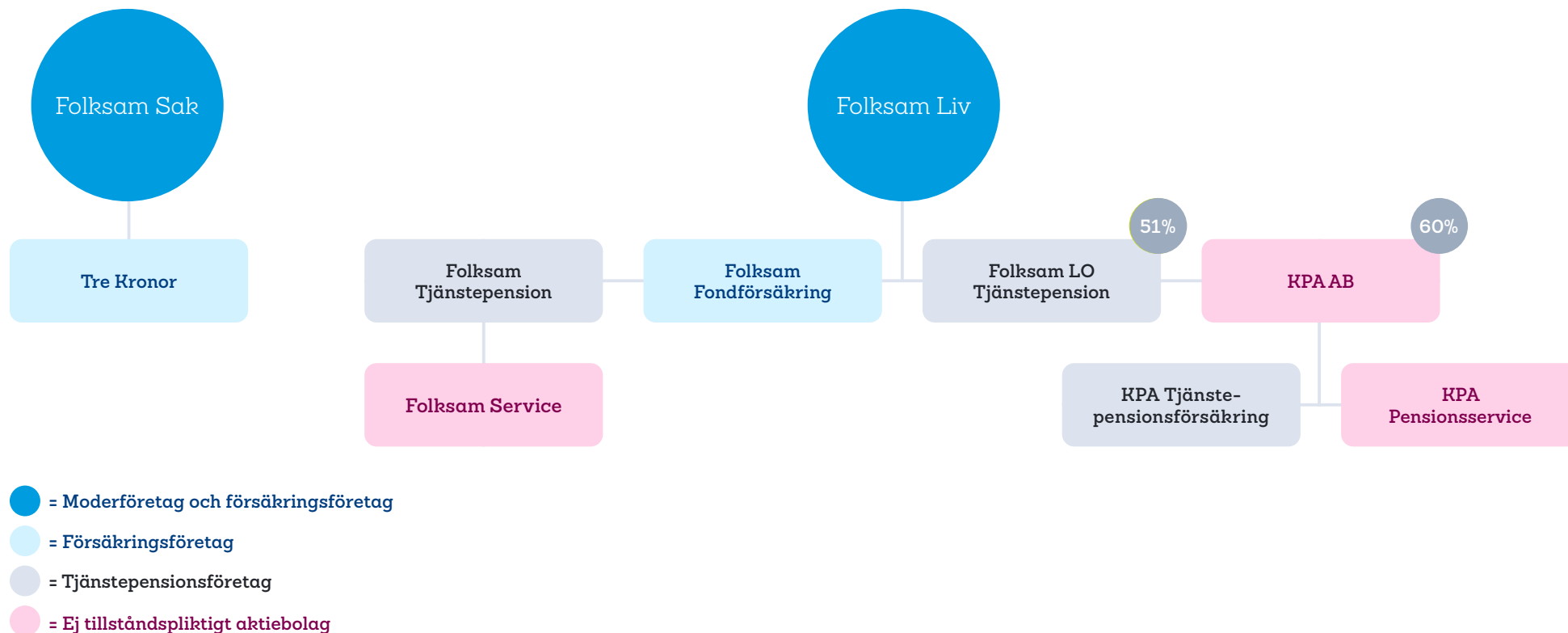
Det här är Folksamgruppen

Det är vårt jobb att ge trygghet i livets alla skeden. Hos oss kan kunden försäkra sig själv, sina nära och kära, sina ägodelar samt spara till pensionen. Nästan varannan person i Sverige är försäkrad i Folksamgruppen och över tre miljoner kunder sparar långsiktigt till sin pension hos oss. Det gör Folksamgruppen till en ledande aktör inom försäkring och pensionssparande i Sverige.

Folksam Liv och Folksam Sak, ägs av kunderna. Istället för att dela ut vinsten till aktieägare går den tillbaka till våra ägare, kunderna, i form av utbetald återbäring, premiesänkningar eller bättre service, tjänster och erbjudanden.

Vårt hållbarhetsarbete utgår från vår vision att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld. Vi är övertygade om att ett hållbarhetsarbete integrerat i våra erbjudanden och verksamhet förbättrar förutsättningarna för långsiktig framgång.

Folksamgruppen – bolags- och gruppstruktur 31 december 2023

Företag och organisation som kompletterar varandra

Folksamgruppen omfattar moderföretagen Folksam ömsesidig sakförsäkring (Folksam Sak) med dotterföretag och Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv) med dotterföretag.

Folksam Sak är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar försäkringsverksamhet i det helägda dotterföretaget Tre Kronor Försäkring AB* (Tre Kronor).

Folksam Liv är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar det helägda dotterföretaget Folksam Fondförsäkringsaktiebolag, det till 60 procent ägda företaget KPA AB med dotterföretag, vilka bedriver verksamhet under varumärket KPA Pension** samt Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag, som under 2023 bytt namn till Folksam LO Tjänstepension AB och bedriver verksamhet under varumärket Folksam LO Pension vilket ägs till 51 procent. Inom Folksamgruppen finns även Folksam Tjänstepension.

* Tillhandahåller försäkringar som säljs under annat varumärke

** Varumärket KPA Pension omfattar moderföretaget KPA AB, tjänstepensionsföretaget KPA Tjänstepensionsförsäkring AB och KPA Pensionsservice AB.

Strategiska varumärken

I Folksamgruppen ingår huvudvarumärket Folksam och de två kompletterande varumärkena KPA Pension och Folksam LO Pension.

Strategi, vision och övergripande mål

Vårt övergripande mål är att ha branschens mest nöjda kunder. För att lyckas med det behöver vi vara lönsamma, finansiellt stabila och vara ledande inom hållbarhet. Därtill behöver vi vara en attraktiv arbetsgivare som arbetar modernt och effektivt med våra värderingar som rättesnöre.

Vi ska vara den självklara försäkringspartnern som skapar ömsesidigt mervärde genom samarbeten. För att värna våra kunders trygghet krävs ordning och reda i vår verksamhet.

Vår vision

Våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld

Vårt jobb är att skapa trygghet för våra kunder i livets alla skeden. Hos oss kan kunden försäkra sig själv, sina nära och kära, sina ägodelar samt spara till pensionen. På så sätt skapar vi samtidigt trygghet i samhället i stort. Vi engagerar oss i det våra kunder bryr sig om och främjar därför en hållbar utveckling.

Vår affärsidé

Vi är kundernas företag som erbjuder försäkringar, pension och långsiktigt sparande för de många.

Vårt övergripande mål

Vi ska ha branschens mest nöjda kunder.

Våra värderingar

Vi är personliga, engagerade och ansvarstagande

Allt vi gör ska genomsyras av våra värderingar. Vi ska vara personliga genom att visa omtanke, föra dialog och utgå från kunden. Engagerade genom att vara aktiva och ta initiativ för kundens bästa, se möjligheter och vara lösningsinriktade. Vi ska vara ansvarstagande genom att vara pålitliga, kunniga och långsiktiga.

Folksam

Folksam Sak erbjuder ett fullsortiment av skadeförsäkringar till svenska hushåll och privatpersoner med bil- och boendeförsäkring som bas.

Folksam Liv erbjuder tjänstepensioner och långsiktigt sparande direkt till privatpersoner eller via samarbeten samt gruppörsäkringar och andra typer av riskförsäkringar.

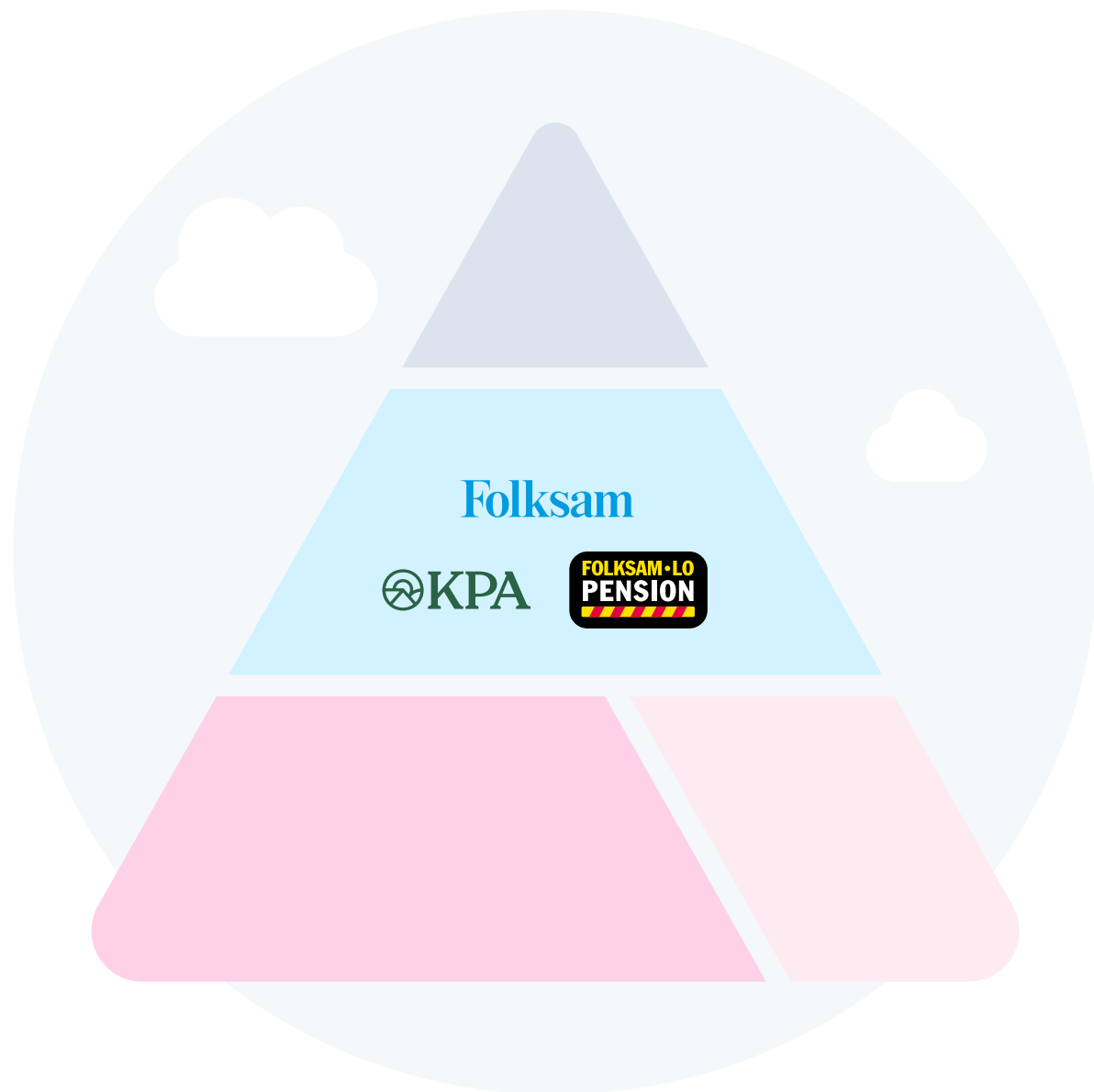
KPA

KPA Pension är pensionsbolaget i kommunsektorn som förvaltar tjänstepensioner för anställda i kommun, regioner samt kommunala och kooperativa företag. Företaget samägs av Folksam och Sveriges Kommuner och Regioner.

FOLKSAM • LO
PENSION

Folksam LO Pension erbjuder fondförsäkring för kollektivavtalad tjänstepension i huvudsak till anställda inom SAF-LO-området. Bolaget samägs av Folksam och LO.

Tjänstepensionsföretag i Folksamgruppen

Möjligheten att bedriva tjänstepensionsverksamhet enligt lagen om tjänstepensionsföretag har använts av företagen i Folksamgruppen. Genom detta har grunden lagts för ett bättre tjänstepensionssparande. För våra tjänstepensionskunder innebär omvandlingen att vi kan fortsätta att investera klokt och långsiktigt med en aktiv förvaltning och låga avgifter.

Folksam Tjänstepension

Folksam Tjänstepension AB drivs, precis som sitt moderföretag Folksam Liv, enligt ömsesidiga principer och allt överskott tillfaller därmed kunderna i företaget.

Folksam LO Pension

Under 2022 godkände Finansinspektionen Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolags ansökan om omvandling till tjänstepensionsföretag. I samband med omvandlingen den 1 januari 2023 namnändrades företaget till Folksam LO Tjänstepension AB.

KPA Pension

KPA Tjänstepension och KPA Tjänstepensionsförsäkring fusionerades per den 1 november 2023 och verkar nu med tillstånd enligt lagen om tjänstepensionsföretag i företaget KPA Tjänstepensionsförsäkring AB. Företaget drivs enligt ömsesidiga principer.

Strategi

Illustrationen beskriver Folksams strategi. Strategin är vårt gemensamma riktämne för vart vi ska och hur vi kommer dit. Vi når våra mål genom att utveckla fyra strategiska huvudområden:

Långsiktiga och hållbara

Vi ska vara lönsamma, finansiellt stabila och ledande när det gäller hållbarhet.

Starka tillsammans

Vi ska vara den självklara försäkringspartnern och skapa ett ömsesidigt mervärde genom samarbeten.

En attraktiv arbetsplats

Vi ska vara en attraktiv arbetsplats där vi arbetar modernt och effektivt.

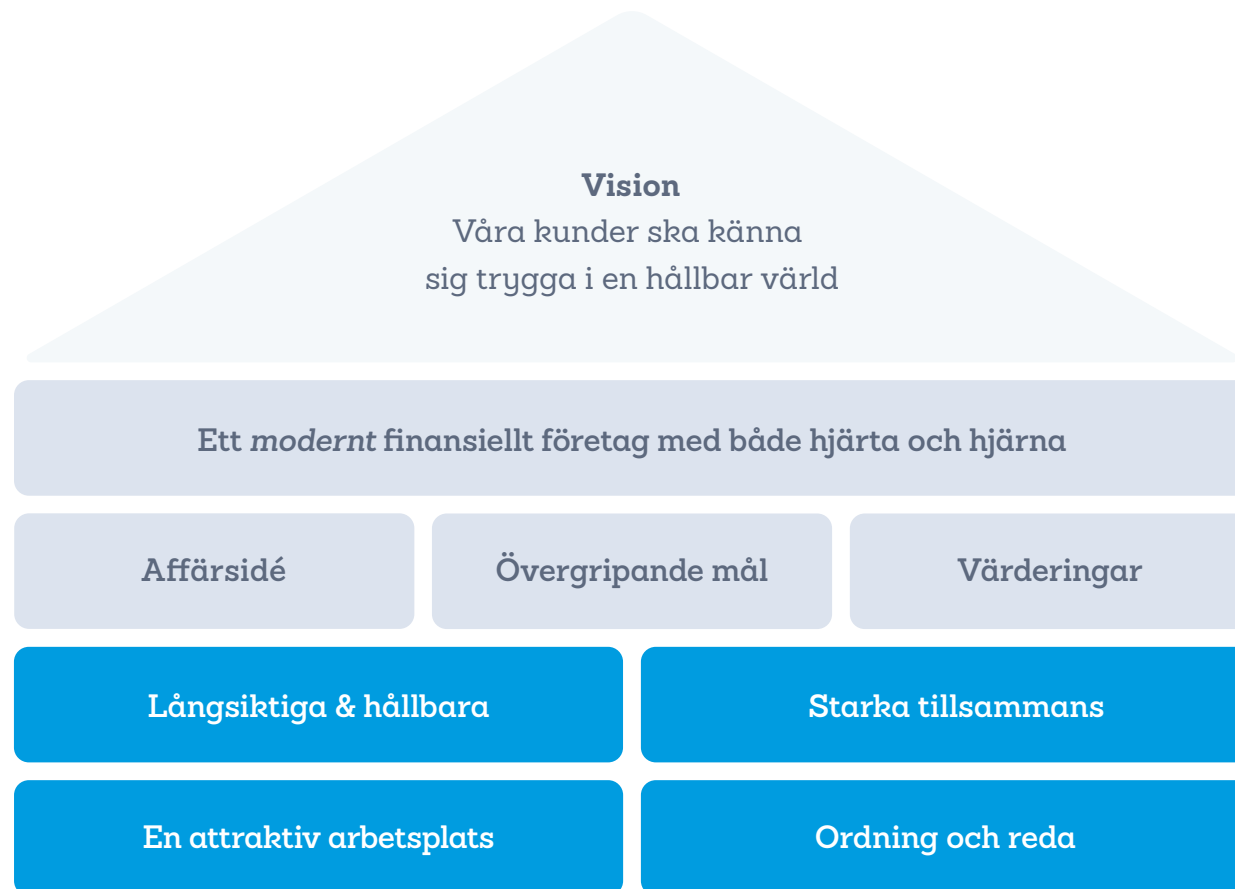
Ordning och reda

Vi ska ha en verksamhet och organisation som kännetecknas av ordning och reda.

Läs mer om våra strategiska huvudområden och hur de tillför värde för kunden på sidan 22.

Övergripande mål

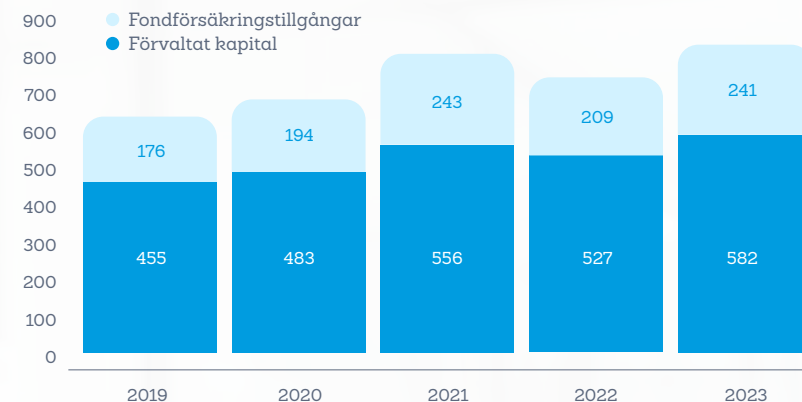
För att mäta vårt övergripande mål om att ha branschens mest nöjda kunder använder vi vår återkommande kundundersökning Folksams kundindex, FKl. Den ger oss kundinsikter, identifierar våra styrkor och svagheter samt visar hur vi uppfyller våra kundmål. Resultatet för 2023 uppgick till 75 procent vilket också var målet för året.

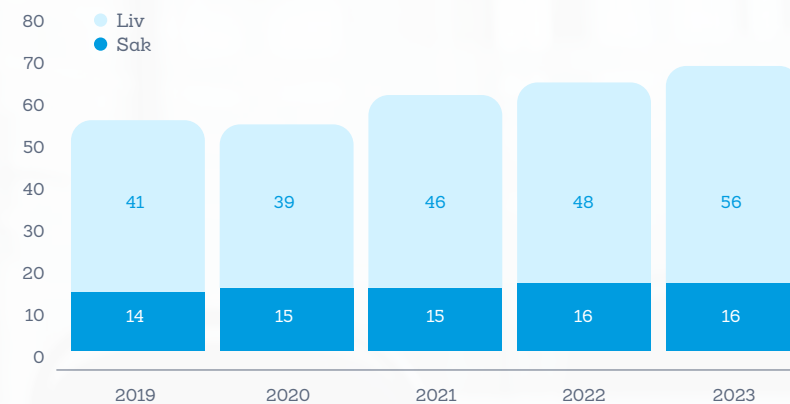
Finansiell utveckling

Under 2023 var prövningarna i omvärlden många. Den totala premievolymen uppgick till 72 miljarder kronor under 2023. Inom både liv- och sakförsäkring ökade premierna från föregående år.

Förvaltad kapital och fondförsäkringstillgångar, Mdkr

Total premievolym, Mdkr

Nyckeltal

Folksamgruppen	2023	2022	2021	2020	2019
Folksam kundindex (FKI) % ¹⁾	75	75	76	74	75
Premier, Mkr ²⁾	71 923	63 693	61 093	54 351	55 543
Förvaltad kapital, Mkr ^{3) 4)}	581 820	526 756	556 341	483 379	454 684
Fondförsäkringstillgångar, Mkr ^{3) 5)}	241 169	209 189	242 541	193 972	175 826
Antal heltidstjänster ⁶⁾	3 495	3 399	3 399	3 478	3 605

1) Ny mätmetod från 2020 som medför lägre numerärt värde än 2019. I det nya FKI-mätetalet ingår inte partner och företag, utan bara privat och individmarknad.

2) Premier omfattar premieintäkt i sakförsäkring, premieinkomst i livförsäkring samt inbetalningar från sparare i fondförsäkring i de försäkringsbolag som ingår i Folksamgruppen.

3) Avser vid periodens slut.

4) Tillgångar enligt totalavkastningstabell med avdrag för strategiska innehav, vilket i huvudsak avser värdet av dotterföretag.

5) Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risken.

6) Baseras på betald tid under perioden.

Sakförsäkring

Folksam bedriver skadeförsäkringsverksamhet med huvudsaklig inriktning på den svenska hushållsmarknaden.

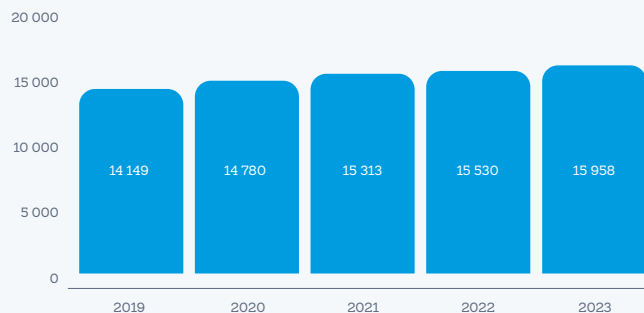
Folksam Sak erbjuder ett fullsortiment av försäkringar till hushåll och privatpersoner med bil- och boendeförsäkringar som bas samt företagsförsäkringar inom särskilt utvalda områden. Verksamheten bedrivs under varumärket Folksam.

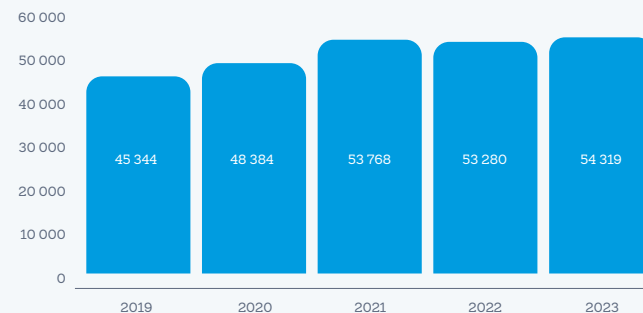
Folksam

Folksam Sak-gruppen

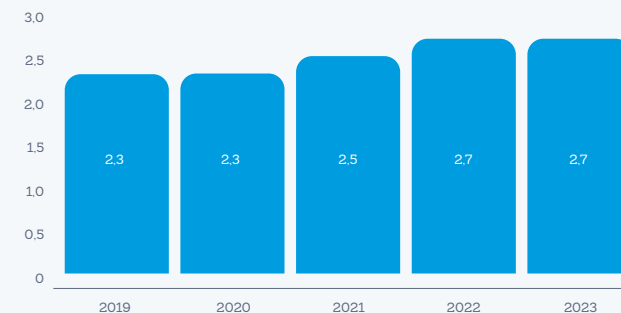
Premieintäkt, Mkr

Förvalt kapital, vid periodens slut, Mkr

Solvenskvot (SCR), vid periodens slut

Sakförsäkring, fortsättning

Folksam Sak-gruppen	2023	2022	2021	2020	2019
Premieintäkt, Mkr ¹⁾	15 958	15 530	15 313	14 780	14 149
Förvalt kapital, vid periodens slut, Mkr	54 319	53 280	53 768	48 384	45 344
Solvenskvot ²⁾ (SCR), vid periodens slut	2,7	2,7	2,5	2,3	2,3

1) Med premier avses premieintäkten som är den del av inbetalda premier som hör till perioden.

2) Solvenskvoten avser kapitalbas i relation till kapitalkrav i enlighet med Solvens II-regelverket. Solvenskvoten innevarande kvartal redovisas med ett kvartals eftersläpning.

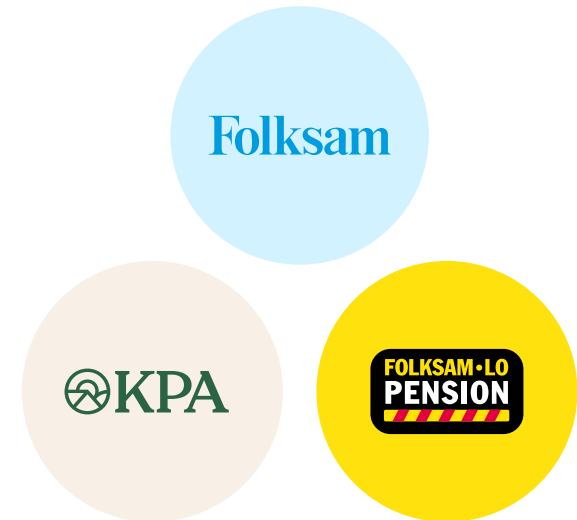
Folksam Sak (moderföretag)	2023	2022	2021	2020	2019
Premieintäkt, Mkr ¹⁾	14 607	14 257	14 089	13 419	12 885
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	-773	-890	1 306	1 026	237
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	2 336	-2 453	4 667	1 843	1 308
Totalkostnad, %	104,5	99,9	87,3	89,8	96,1
varav skadekostnad, %	89,5	86,1	74,5	76,4	81,8
varav driftskostnad, %	15,0	13,7	12,8	13,5	14,3
Totalavkastning, %	5,8	-2,3	7,8	2,2	3,0
Konsolideringskapital, vid periodens slut, Mkr	28 442	26 693	29 016	24 401	22 821
Konsolideringsgrad, vid periodens slut, %	192	187	203	180	178
Solvenskvot ²⁾ (SCR), vid periodens slut	2,8	2,7	2,5	2,3	2,2

1) Med premier avses premieintäkten som är en del av inbetalda premier som hör till perioden.

2) Solvenskvoten avser kapitalbas i relation till kapitalkrav i enlighet med Solvens II-regelverket. Solvenskvoten innevarande kvartal redovisas med ett kvartals eftersläpning.

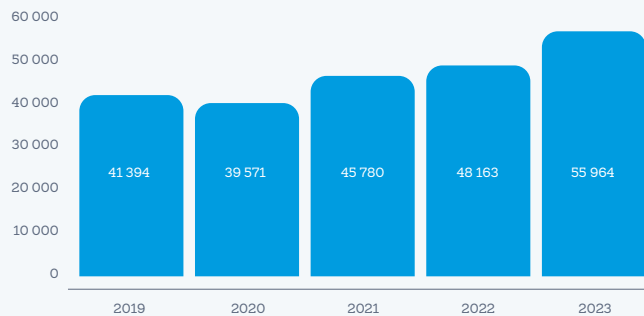
Livförsäkring

Folksam erbjuder tjänstepensioner och långsiktigt sparande direkt till privatpersoner eller via samarbeten samt grupp-försäkringar och andra typer av riskförsäkringar. Verksamheten bedrivs under tre varumärken, Folksam, KPA Pension och Folksam LO Pension.

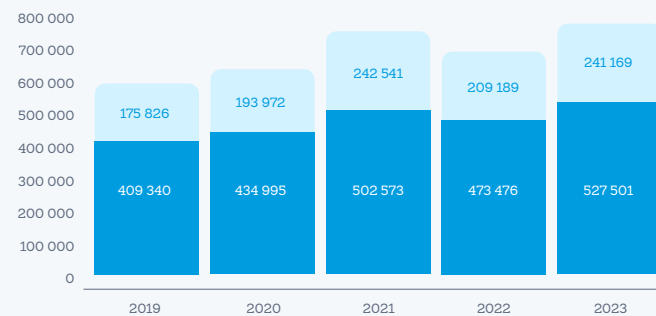

Folksam Liv-gruppen

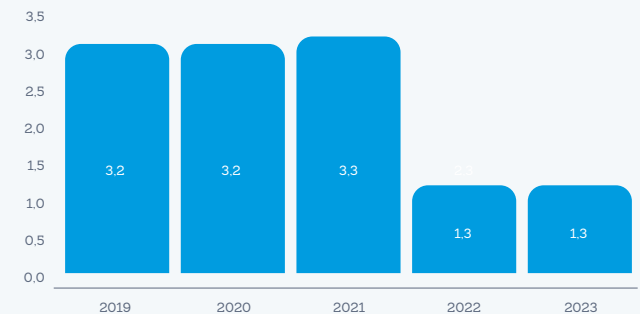
Premieintäkt, Mkr

Fondförsäkringstillgångar, vid periodens slut, Mkr
Förvalt kapital, vid periodens slut, Mkr

Solvenskott (SCR), vid periodens slut

Livförsäkring, fortsättning

Folksam Liv-gruppen	2023	2022	2021	2020	2019
Premier, Mkr ¹⁾	55 964	48 163	45 780	39 571	41 394
Förvaltad kapital, vid periodens slut, Mkr	527 501	473 476	502 573	434 995	409 340
Fondförsäkringstillgångar vid periodens slut, Mkr	241 169	209 189	242 541	193 972	175 826
Solvenskvot ²⁾ (SCR), vid periodens slut	1,3	1,3 ³⁾	3,3	3,2	3,2

1) Premier omfattar premieinkomst för livförsäkring och premieintäkt för skadeförsäkring.

2) Solvenskvoten avser kapitalbas i relation till kapitalkrav i enlighet med Solvens II-regelverket. Solvenskvoten innevarande kvartal redovisas med ett kvartals eftersläpning.

3) Den lägre solvenskvoten (SCR) jämfört med föregående år förklaras av överlåtelsen av merparten av tjänstepensionsbestånden till Folksam Tjänstepension.

Folksam Liv (moderföretag)	2023	2022	2021	2020	2019
Premier, Mkr ¹⁾	6 790	15 173	16 399	10 935	12 040
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	7 429	-1 394	29 017	6 371	11 868
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	7 745	- 1 668	29 437	6 522	12 134
Förvaltningskostnad, %	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5
Totalavkastning, %	8,2	-7,0	12,4	4,7	10,4
Förvaltad kapital, vid periodens slut, Mkr ²⁾	120 427	115 214	238 914	211 444	205 912
varav bolagsstrategiska innehav:	8 004	7 286	8 142	6 465	5 778
Solvensgrad, vid periodens slut, %	190	185	194	171	169
Solvenskvot blandade bolag ³⁾	1,9	1,9	3,7	3,7	3,7
Kollektiv konsolidering övrig livförsäkring, vid periodens slut, %	115	110	123	118	119

1) Premier omfattar premieinkomst för sparförsäkring och premieintäkt för riskförsäkring.

2) Siffrorna för förvaltad kapital har justerats, värde av dotterföretag (bolagsstrategiska innehav) inkluderas från och med 2020 i förvaltad kapital i moderföretaget. Siffror för tidigare år har justerats med nämnda förändring.

3) Från 2023-01-01 avser solvenskvoten summan av kapitalbasen i relation till kapitalkrav för övrig livförsäkring (i enlighet med Solvens II-regelverket) och dessförinnan solvenskvot för blandade bolag. Solvenskvoten innevarande kvartal redovisas med ett kvartals eftersläpning.

Kunden i fokus

Att skapa trygghet i livets alla skeenden är vårt jobb. Hos oss kan kunden försäkra sig själv, sina nära och kära, sina ägodelar samt spara till pensionen. Drygt tre miljoner hushåll är kunder i Folksam vilket motsvarar två av tre hushåll i Sverige. Vårt mål är att ha branschens mest nöjda kunder.

Affär och verksamhet

Vi skapar värde för kunden i varje del av Folksamgruppen. Det gör vi genom att ha tydliga riktlinjer för verksamheten, från kundmöten och produktutveckling till förvaltningen av kundernas pengar.

Produktutveckling och erbjudande

Vi erbjuder produkter som ger skydd för olika händelser och bidrar till våra kunders trygghet genom livets olika skeden. Kunderna ska uppleva att våra produkter är enkla att förstå, lätta att förhålla sig till och att de känns viktiga. Vi utvecklar vårt erbjudande i takt med hur kundbehoven förändras.

Skadereglering och kundtjänst

Folksams skadereglering bidrar till kundernas trygghet och underlättar den situation som de hamnat i. Vi strävar efter att förebygga skadan och ställer samtidigt tuffa hållbarhetskrav på leverantörerna.

Försäljning och marknadsföring

Vi vet att kontakten med kunderna påverkar deras nöjdhet. I försäljningssammanhang utgår vi från varje kunds enskilda behov, upplyser om tänkbara alternativ. Vi ska alltid ha ett råd-givande förhållningssätt och ska aldrig övertyga en kund att köpa något den inte behöver. Folksams etiska regler styr oss i vårt dagliga arbete.

Service och rådgivning

Digitalisering och förändrade beteenden hos kunderna driver på behovet av nya och förändrade sätt att bedriva vår verksamhet. Kunderna vill möta oss när och där det passar dem. Utveckling av det digitala kundmötet är därför prioriterat. Oavsett om kundmötet är digitalt eller bemannat ska det vara enkelt att få kontakt med oss och få den hjälp som förväntas. Vi ger behovsanpassad rådgivning inom försäkringar, pension och långsiktigt sparande och ger även råd om hur skador som till exempel, brand eller inbrott kan undvikas.

Ansvarsfull kapitalförvaltning

Vår förvaltning av kundernas pengar ska främja långsiktig trygghet utifrån avkastning och hållbar utveckling. För att nå god riskspridning fördelar vi våra investeringar på olika tillgångsslag och marknader. Vi är övertygade om att ansvarsfulla företag på sikt blir mer lönsamma, vilket ökar möjligheten att ge våra kunder en god avkastning. Vi kompromissar aldrig med den ekonomiska avkastningen, men menar att den avkastning våra kunder kan förvänta sig från oss är mer än bara ekonomisk. Vi tar utgångspunkt i vår tro på påverkan, ständiga förbättringar och transparens.

Strategiska huvudområden

Vi når våra mål genom att utveckla fyra strategiska huvudområden:

Långsiktiga och hållbara

Vi ska vara lönsamma, finansiellt stabila och ledande när det gäller hållbarhet. Vi är övertygade om att ett hållbarhetsarbete integrerat i våra erbjudanden och verksamhet förbättrar förutsättningarna för långsiktig framgång.

Starka tillsammans

Vi ska vara den självklara försäkringspartnern och skapa ett ömsesidigt mervärde genom samarbeten. Det gör vi både genom affärsmässig samverkan med samarbetspartner och genom samarbete mellan bolagen inom Folksamgruppen.

Attraktiv arbetsplats

Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare där vi arbetar modernt och effektivt. Då kan vi attrahera och behålla den kompetens vi behöver för att möta kundernas förväntningar på ett modernt och digitalt bolag.

Ordning och reda

Vi ska ha en verksamhet och organisation som kännetecknas av ordning och reda. Vår verksamhet omfattas av en stor mängd regelverk och det tillkommer ständigt nya. Ordning och reda krävs för att värna våra kunders trygghet, att upprätthålla förtroende bland kunder, myndigheter och andra intressenter samt för att kunna öka affärsnyttan.

Värde för kund

Att skapa trygghet i livets alla skeden är vårt jobb. Hos oss kan kunden försäkra sig själv, sina nära och kära, sina ägodelar samt spara långsiktigt till pensionen. Vårt mål är att ha branschens mest nöjda kunder.

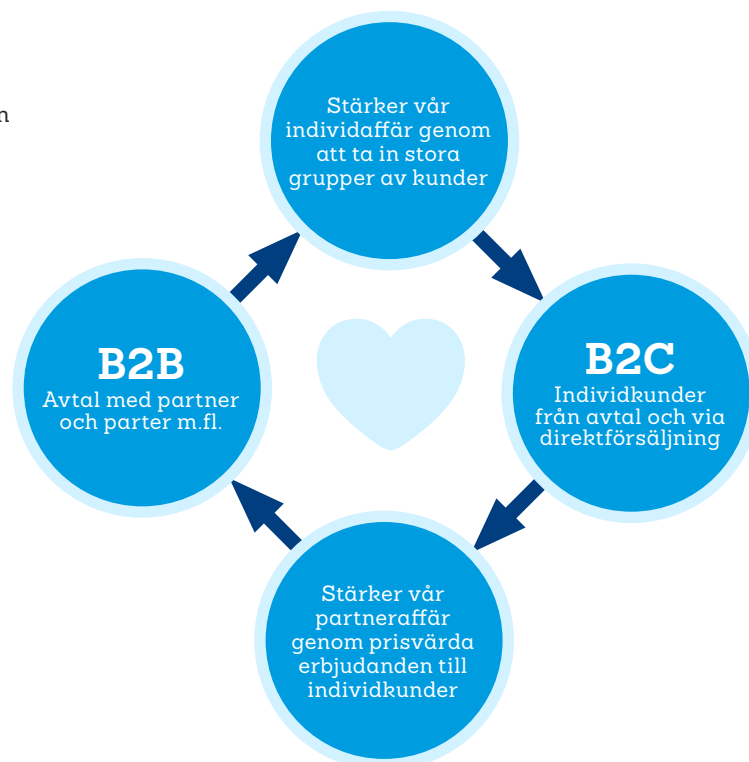
Tillsammans med fackliga organisationer och flera andra samarbetspartner skapar vi ett ömsesidigt mervärde genom samverkan. Genom vårt samarbete kan vi tillhandahålla attraktiva erbjudanden till förmånliga priser till våra kunder.

Vår skadereglering bidrar till kundernas trygghet och underlättar den situation som de hamnat i och som stor aktör inom den svenska försäkrings- och pensionssparandebranschen har vi samtidigt möjligheter att påverka. Att till exempel återanvända och reparera istället för att köpa nytt, är inte bara en vinst för miljön utan även en god affär för våra kunder och oss.

Vi renoverar hus med bra och hållbara material, reparerar mobiltelefoner i en cirkulär process, köper och återvinner reservdelar på skadade bilar och när kunden får en hyrbil ska den hålla hög säkerhets- och miljöstandard. Om kunden är missnöjd med ett beslut kan Kundombudsmannen pröva beslutet.

Vår unika affärsmodell

Vi utvecklar vår starka affärsmodell där relationen med partner, fackförbund och parter stärker vår individkundsrelation och vice versa.

Genom att hjälpa kunderna att välja rätt, tänka efter före och förhindra att en skada eller olycka inträffar kan vi bidra till tryggare kunder, lägre resursanvändning och därmed lägre försäkringspremier. Vår forskning och vårt skadeförebyggande arbete gynnar både våra kunder och vår miljö. I över 35 år har vi till exempel undersökt olika bilmodellens krocksäkerhet och presenterat resultaten i rapporten "Hur säker är bilen?"

Pensionen är något som för många ligger långt fram i tiden och förvaltningen av kundernas pensionssparande ska främja långsiktig trygghet utifrån avkastning och hållbar utveckling. Vi är övertygade om att ansvarsfulla företag på sikt blir mer lönsamma, vilket ökar möjligheten att ge våra kunder en god avkastning.

Folksamgruppen ägs av kunderna. Istället för att dela ut vinsten till aktieägare går den tillbaka till våra ägare, kunderna, i form av återbäring, premiesänkningar eller bättre service, tjänster och erbjudanden.

För kunder som inte har svenska som modersmål erbjuder vi kundservice på 16 andra språk. Det ger fler människor en möjlighet att få information om försäkring och sparande på sitt modersmål.

Vårt hållbarhetsarbete ger långsiktig framgång

Vi är övertygade om att ett hållbarhetsarbete integrerat i erbjudanden och verksamhet förbättrar våra förutsättningar för långsiktig framgång. Genom vår storlek och verksamhet har vi stora möjligheter att vara en positiv kraft för kunderna och samhället i stort. Därför är vår målsättning att vara ledande när det gäller hållbarhet. Vårt klimatmål är att ha nettonollutsläpp av växthusgaser i den egna verksamheten till 2030 och i placeringsportföljerna till 2050.

Folksamgruppen bidrar även till FN:s Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling genom våra erbjudanden, våra placeringar och hur vi bedriver vår verksamhet. Folksamgruppens målområden är direkt kopplade till mål nummer 3, 5, 8, 11, 12 och 13.

Läs mer om vårt hållbarhetsarbete på sidan 29.

Kundvärde för de många

Genom prisvärda erbjudanden skapar vi kundvärde för både individkunden och våra kollektivavtalsparter, fackförbund och parter.

Brett kunderbjudande

Vi utvecklar våra erbjudanden i takt med hur kundbehoven förändras. Vi arbetar nära våra samarbetspartner för att kunderna ska få de bästa försäkrings- och pensionslösningarna på marknaden. Våra försäkrings- och pensions-erbjudanden kan delas in i följande områden:

Traditionell försäkring

Tryggt sparande

Traditionell försäkring är en trygg sparform. Kunden påverkar inte själv sin risknivå utan Folksamgruppen placerar kapitalet i aktier, räntebärande värdepapper och övriga tillgångar. Kunden garanteras ett visst belopp när det blir dags för utbetalning och kan därutöver även få tilläggsbelopp i form av återbäring.

Tjänstepension

Arbetsgivaren betalar

Tjänstepensionen är den del av pensionen som kundens arbetsgivare betalar. Det handlar om cirka 4,5 procent av årslönen, men det kan vara mer, som avsätts varje år och är därför en väsentlig del av kundens framtida ekonomi. I dag har cirka 90 procent av alla anställda tjänstepension genom sin arbetsgivare. Alla som arbetar i ett kooperativt eller folkrörelseägt företag är försäkrade hos Folksam. Vi har trygga tjänstepensioner för kunder både med och utan kollektivavtal.

Fondförsäkring

Möjlighet att påverka avkastningen

Fondförsäkring är en sparform som innebär att premierna placeras i fonder. Kunden står därmed själv för risken vad gäller fondvärdets utveckling. Fonderbjudandet bygger på att det ska vara enkelt att placera i fonder av god kvalitet och med ett brett utbud, anpassat till våra kunders olika behov.

Personriskförsäkring

Trygghet vid olycksfall, sjukdom och dödsfall

Personriskförsäkring ger ekonomisk trygghet vid olycksfall, sjukdom och dödsfall. Folksamgruppen erbjuder både individuella försäkringslösningar och gruppförsäkringar. Kundanpassade gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkringar respektive sjuk- och olycksfallsförsäkringar samt inkomstförsäkringar, är speciellt framtagna för fackförbund, företag och organisationer.

Sakförsäkring

Försäkringar för hemmet, bilen och andra saker

Folksamgruppen erbjuder ett fullsortiment av sakförsäkringar till hushåll och privatpersoner med bil- och boendeförsäkringar som bas samt företagsförsäkringar inom särskilt utvalda områden.

Översikt kunderbjudande per företag

Traditionell försäkring	Folksam	KPA	
Tjänstepension	Folksam	KPA	
Fondförsäkring	Folksam	KPA	Folksam LO PENSION*
Personriskförsäkring	Folksam	KPA	Tre Kronor
Sakförsäkring	Folksam	Tre Kronor	

* Folksam LO Pension är ett tjänstepensionsbolag från och med 2023.

Vår omvärld och marknad

Branschen för försäkringar och långsiktigt sparande spelar en betydande roll i samhällsekonomin och det blir allt viktigare med försäkringslösningar som avlastar det offentliga systemet. Under 2023 har världen påverkats starkt av kriget i Ukraina och kriget mellan Israel och Hamas.

Omvärlden

Vad hände 2023?

Inflationen låg långt över Riksbankens mål under hela 2023 och de flesta centralbanker svarade med att höja styrräntorna kraftigt. Men inflationstakten mattades samtidigt av under året och räntorna nådde sannolikt toppen under hösten. Världsekonomin visade sig vara förhållandevis motståndskraftig och såväl tillväxt som arbetsmarknad förvånande på uppsidan under större delen av året. De mest ränte- och konjunkturkänsliga delarna av ekonomin försvagades dock tydligt under andra halvåret, inte minst i Sverige. Hög inflation och stigande räntor har minskat köpkraften hos hushållen med minskad konsumtion och lägre sparande som resultat. Även arbetslösheten började stiga, om än från förhållandevis låga nivåer, mot slutet av året.

Den geopolitiska situationen komplicerades ytterligare under hösten även om det inte fick några större direkta effekter på globala ekonomin och de finansiella marknaderna. Riskfyllda tillgångar som aktier utvecklades till och med starkt under perioden mot bakgrund av att inflationen mattades av och marknadsräntorna sjönk. Den makroekonomiska och politiska osäkerheten är fortsatt stor och det är svårt att bedöma hur de finansiella marknaderna kommer att utvecklas samt hur sparare och försäkringstagare betar sig i rådande makroekonomiska klimat givet de ökade kostnader som hushållen möter. På övergripande nivå är förväntan avseende riskfyllda tillgångar som aktier försiktigt optimistisk för helåret 2024, främst på grund av inflations- och ränteutvecklingen, även om riskbilden förblir komplex.

Trender som vi möter

Tre trender som vi måste förstå för att möta morgondagens behov och efterfrågan

Förändrat kundbeteende

Ökad individualisering och högre krav på personifierade rekommendationer och individanpassade kundupplevelser.

Ökad förväntan på enkel och snabb service. Att vid skadetillfället lättillgängligt kunna anmäla skada och direkt få den utbetald.

Rundernas krav på enkelhet i vardagen ökar och vikten av produktnära tjänster som skapar mervärde anpassat efter kundens behov och livssituation.

Prediktiva analyser och skadeförebyggande tjänster som förhindrar att skada inträffar blir allt viktigare och att kunderna blir omhändertagna vid skada.

Nya sätt att köpa försäkring "on demand" vilket innebär att du får skydd under korta perioder eller bara när du är utsatt för risken.

Innovativ teknik

Automation, automatisering och AI ökar i snabb omfattning och genererar nya affärsmodeller.

Nya tekniker som uppkopplade enheter och avancerad data-analys möjliggör att anpassa försäkringslösningar efter den enskilde individens livsstil och behov.

Skalbar teknik, molntjänster och en modulär infrastruktur ger snabb omställningsförmåga och en flexibilitet där bolag kan anpassa sin kostnad även vid små volymer och konkurrera med lägre premie.

Data science och nya prismodeller som möjliggör individuell riskbedömning. Försäkringsbolag som bedömer risk med större träffsäkerhet får ett stort övertag.

Nya marknadsförutsättningar

Lagkrav från EU driver på hållbarhetsarbetet med förändrade förutsättningar för hela branschen.

Nya lagkrav driver på transparens inom försäkringsbranschen, leder till ökad konkurrens och prispress.

Inflation och klimatpåverkan driver ökade skadekostnader som leder till premiehöjningar i branschen. Driver ökat fokus på prevention.

Fortsatt minskande tillväxt med en tilltagande arbetslöshet påverkar hushållens köpkraft negativt under kommande år.

Utmaning inom fackförbunden med minskad anslutningsgrad.

Flytträtt, provisionsförbud och andra sparformer utmanar oss på sparmarknaden.

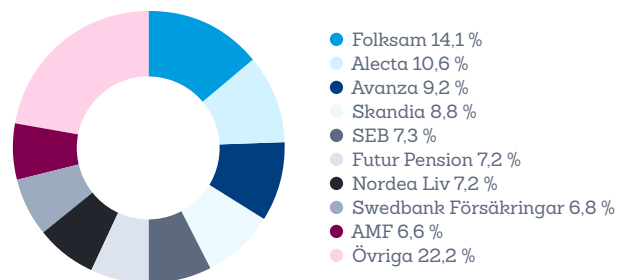
Försäkringsbranschen i Sverige

I början av 2023 bestod försäkringsbranschen i Sverige av 278 företag, varav 244 var svenska företag och 34 var utlandsägda filialer som är verksamma i Sverige. Av de svenska företagen så var 28 livförsäkringsföretag, 16 tjänstepensionsföretag, 175 skadeförsäkringsföretag och 25 understödsföreningar.

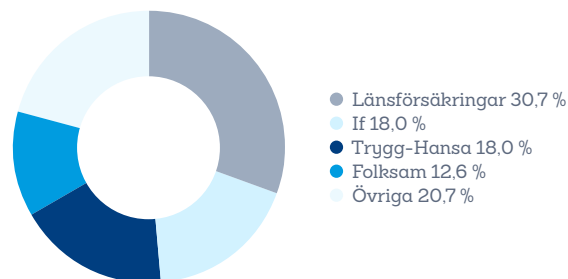
Branschen spås påverkas väsentligt av klimatpåverkan och omställning till el-bilism, vilket kommer att driva upp premierna inom sakbolagen. Andra faktorer, som ökad frekvens av cyberhot, kan också komma att påverka prissättningen. För livbolagen kommer den ökade klimatmedvetenheten innebära efterfrågan på hållbara placeringar i allt högre grad. Nya affärsmodeller växer fram till följd av teknikutvecklingen. Traditionella försäkringsbolag, särskilt inom sakförsäkring, står inför växande konkurrens från helt nya digitala aktörer. Även etablerade företag från andra branscher utmanar. Även inom livförsäkring och sparande sker förändringar snabbt, till exempel utvecklingen av "robotrådgivning" där kunder kan få en anpassad men automatiserad lösning för att välja långsiktigt sparande. Globala klimatförändringar är en annan viktig faktor. När väderrelaterade skador ökar påverkar det hela försäkringsbranschen som därmed måste se över prognoserna för de framtida skadeutbetalningarna.

Marknadsandelar

Marknadsandelar i procent för inbetalda premier för både gamla och nya försäkringar inom livförsäkring.

Marknadsandelar i procent av total premieinkomst, skadeförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring

Lagar och regelverk

2020-översyn Solvens II

Solvens II är ett harmoniserat EU-rörelsergelverk som gäller för försäkringsföretag verksamma inom EU och EEA-området. Det pågår en översyn av regelverket. Särskilt prioriterat för Folksam är de förändringar som föreslås i utformningen av solvenskapitalkraven, diskonteringsräntan, gruppsolvensberäkningar samt omfattningen av tillsynsrapporteringen. Reglerna väntas träda i kraft tidigast i slutet av 2025.

Sustainable Finance

EU:s Sustainable Finance-paket syftar till att nå målen i EU:s gröna giv, Parisavtalet och Agenda 2030. Folksamgruppen fortsätter anpassningen till Sustainable Finance-regelverken. Bland annat har ny hållbarhetsrelaterad information tagits fram för sparandeprodukter när det gäller förköpsinformation respektive årlig information i enlighet med Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Stora insatser har genomförts för att möta de ökade kraven på icke-finansiell rapportering enligt Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Utvecklingsarbete har även genomförts för rapportering avseende linjering enligt EU:s taxonomiförordning. Folksamgruppen har ett program för att implementera Sustainable Finance.

Tilläggsskatt för stora koncerner

Lagen om tilläggsskatt trädde i kraft den 1 januari 2024 och innebär att en nationell tilläggsskatt införs för att uppnå en effektiv minimibeskattningsnivå av enheter som ingår i stora koncerner. Enligt lagen ska koncerner med en årlig intäkt motsvarande minst 750 miljoner euro, under minst två av de fyra räkenskapsår som föregår det aktuella räkenskapsåret, vara föremål för en effektiv skatt om minst 15 procent på en särskilt definierad skattebas.

Vissa enheter är undantagna från lagens tillämpningsområde, vilket exempelvis gäller för pensionsfonder. Enligt regeringen uppfyller bland annat svenska pensionsstiftelser och tjänstepensionsföretag kriterierna för att vara en pensionsfond. Även andra enheter som ägs av undantagna enheter kan under vissa förutsättningar behandlas som undantagna. Därutöver finns lätttnadsregler som innebär att en enhets tilläggsskatt i vissa fall ska sättas ned till noll under en övergångsperiod om högst fem år.

Folksamgruppen arbetar med att analysera lagstiftningen och hur den ska implementeras av de företag som berörs. Bedömningen i nuläget är att ovan nämnda lätttnadsregler bör kunna tillämpas. När lätttnadsreglerna inte längre är tillämpliga kan det inte uteslutas att det uppkommer en kostnad för tilläggsskatt. På grund av lagstiftningens komplexitet och att det i delar saknas tydlig vägledning är det i nuläget inte möjligt att med rimlig säkerhet uppskatta framtida kvantitativa effekter. Lagstiftningen förväntas vidare komma att påverkas av det arbete som fortfarande bedrivs av framförallt OECD, vilket kan leda till inte obetydliga förändringar i förhållanden till nuvarande lagstiftning.

En skattefri grundnivå för sparande i kapitalförsäkring

I december 2023 presenterade Finansdepartementet sin promemoria "en skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring". I promemorian föreslås bland annat att det införs en skattefri grundnivå för sparande i kapitalförsäkring. Förslaget är utformat på så sätt att fysiska personer som har en kapitalförsäkring får göra ett avdrag i inkomstslaget kapital motsvarande beskattningsunderlaget för det sammanlagda sparandet i de produkter som omfattas av förslaget (investeringssparkonto, kapitalförsäkringar och PEPP-produkter). Avdraget får högst uppgå till det belopp som motsvarar beskattningsunderlaget för ett sparande om 300 000 kr. Värdet av avdraget kan därmed som mest motsvara skatten som tas ut på ett sparande upp till detta belopp. Vidare föreslås en kontrolluppgiftsskyldighet för bland annat försäkringsföretag för sparande i kapitalförsäkring och PEPP-produkter. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Digital operativ motståndskraft (DORA)

2022 antogs EU-förordningen om digital operativ motståndskraft (Digital Operational Resilience Act, DORA). Förordningen ställer krav inom bland annat IT-säkerhet, incidenthantering, riskhantering, leverantörsstyrning, kontinuitetshantering och testning. Förordningen ska tillämpas från och med januari 2025. Under 2024 väntas mer detaljerad reglering i form av bland annat tekniska standarder. Folksamgruppen har ett program för att implementera DORA.

Förordning om en ram för åtkomst till finansdata (FIDA)

EU-kommissionen har lagt ett förslag med reglering av informationsdelning på finansområdet (FIDA). Avsikten är bland annat att öka kundskyddet och transparensen kring användandet av kundinformation och ökad tillsyn av de företag som använder informationen samt att bidra till utveckling av nya produkter. Förslaget innehåller regler om tillgång, delning och användande av kunduppgifter. Sakförsäkring liksom försäkringsbaserade investeringsprodukter omfattas.

Krishantering och resolution av försäkringsföretag (IRRD)

EU-kommissionen tog 2021 fram ett förslag till nya regler avseende krishantering och resolution av försäkringsföretag. Förslaget syftar till att ge förutsättningar för en ordnad omstrukturering eller avveckling av ett försäkringsföretag i samband med illikviditet. Enligt förslaget kommer försäkringsföretag vara skyldiga att upprätta förebyggande återhämtningsplaner som ska lämnas till en nationellt utsedd resolutionsmyndighet. Planerna ska därtill uppdateras regelbundet samt inkorporeras i företagets styrningssystem. IRRD förväntas träda i kraft tidigast i början av 2026.

Flexibla regler för utbetalning från pensionsförsäkring

I december 2023 presenterade Finansdepartementet promemorian "Flexibla regler för utbetalning från pensionsförsäkring och pensionssparkonto". Där föreslås att det under de fem första åren ska vara möjligt att göra uppehåll i en påbörjad utbetalning av pension samt att det ska vara möjligt att ändra utbetalningstiden efter att pensionsutbetalning påbörjats. Syftet med de föreslagna ändringarna är att möjliggöra en mer flexibel pensionering. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Folksams riktning mot 2026

Folksams riktning mot 2026 visar vägen mot att nå visionen. Vårt övergripande mål handlar om en sammanhållen kundupplevelse, lönsam tillväxt och att vara effektiv i vardagen.

Sammanhållen kundupplevelse

Som kund ska du möta ett Folksam i en sammanhållen kundupplevelse. Du ska känna dig sedd och uppleva att Folksam är ansvarstagande och engagerad i dig, din livssituation och för ett hållbart samhälle. Folksam finns här för dig som kund och du möter oss oftast digitalt.

Lönsam tillväxt

Folksam fortsätter att utveckla sin affärsmodell med grupp-försäkring, tjänstepension, försäkringar samt sparande som passar de många. Folksam utvecklar sitt samarbete med partner för att vara det självklara valet som försäkringsgivare och tjänstepensionsbolag och har även direktkontakt med slutkunden, som enkelt kan komplettera sitt engagemang. Folksam utgår från hållbarhet i erbjudandeutvecklingen och delar med sig av sin skadeförebyggande kunskap.

Effektivitet i vardagen

Folksam använder sin gemensamma operativa organisation för att samla kompetens där det är möjligt att uppnå synergier. Vi arbetar som ett Folksam med en gemensam kultur och ett utvecklande medarbetar- och ledarskap som präglas av ständigt lärande, tillit och öppenhet. IT-miljön förenklas och data- och informationshanteringen effektiviseras. Utveckling och införande av nya IT-lösningar följs av avveckling av gamla system. Nivån på driftskostnaderna bidrar till Folksams konkurrenskraft.

Hållbarhetsrapport

Med den här rapporten vill vi visa hur Folksamgruppen arbetar med hållbarhet över tid, vilka våra viktigaste hållbarhetsfrågor är och särskilt vad vi gjorde och åstadkom under 2023. KPA Pension är en del av Folksamgruppen och publicerar en egen hållbarhetsredovisning.

Bättre förutsättningar för fler	30
Våra målområden	31
Klimatrisker och möjligheter.....	37
Hållbarhet i försäkrings- och sparerbjudandet.....	39
Ansvarsfull kapitalförvaltning	46
Vår egen verksamhet	58
Fördjupad hållbarhetsinformation.....	63

Bättre förutsättningar för fler

Grunden för det som idag är Folksamgruppen lades för mer än 100 år sedan, en tid då en stor del av Sveriges hem var oförsäkrade. Ur tanken på att skapa bättre förutsättningar och större trygghet för vanliga människor växte idén om en gemensam försäkringsförening fram. Som försäkrings- och pensionsföretag bidrar vi till ekonomisk trygghet. Att erbjuda bra villkor till så många som möjligt är än idag en av Folksamgruppens viktigaste uppgifter.

Fler kan få miljömärkta produkter

Folksamgruppen arbetar aktivt med att integrera hållbarhetskrav i våra produkter så att så många som möjligt ska kunna få ett hållbart försäkrings-skydd. Sedan 2011 är vår villa, motor och fritids-husförsäkring märkta med Bra Miljöval och sedan 2022 är även hemförsäringen märkt med Bra Miljöval. På så sätt har 1,9 miljoner hushåll fått hemförsäringen märkt med Bra Miljöval.

Ömsesidig återbäring

Folksam Liv och Folksam Sak ägs av kunderna. Istället för att dela ut vinsten till aktieägare går den tillbaka till våra ägare, kunderna, i form av utbetald återbäring, premiesänkningar eller bättre service, tjänster och erbjudanden.

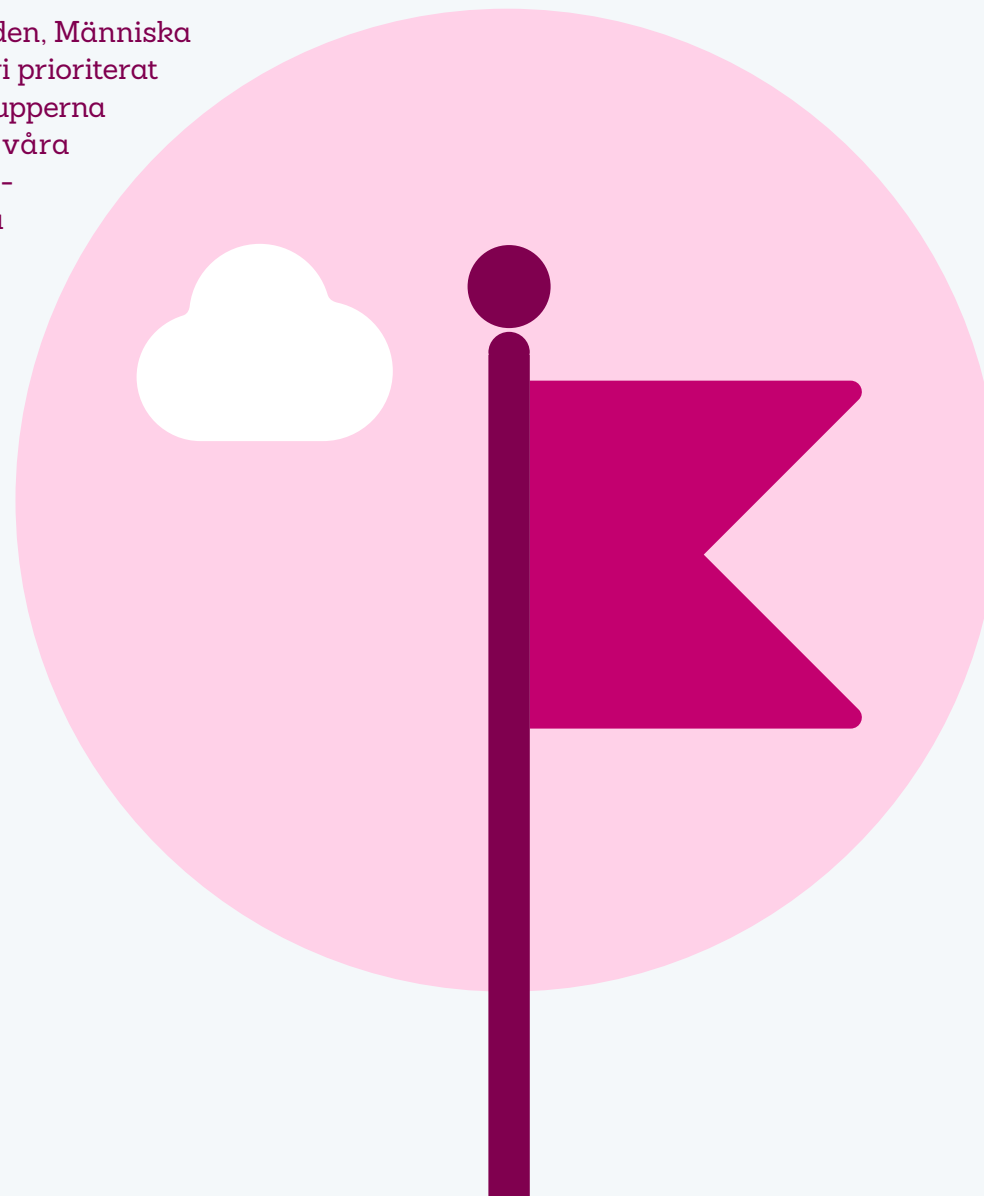
Ekonomisk trygghet för många

Många av våra kunder kommer till oss via samarbeten med fackliga organisationer och andra partner. Det är i nära samarbete, med medlemmarnas behov som utgångsläge, som vi utvecklar tjänster och villkor för grupp-försäkringarna. Vi samarbetar idag med alla 14 fackförbund inom LO, 8 av 12 fackförbund inom TCO och 17 av 21 fackförbund inom Saco. Det innebär att ungefär 2,6 miljoner fackliga medlemmar har grupp-försäkringar hos Folksamgruppen. LO-förbundens medlemmar utgör cirka hälften av dessa, för dem ingår försäkringarna ofta i medlemsavgiften. På så vis erbjuder Folksam trygghetslösningar till personer som kanske annars inte hade valt ett så omfattande försäkrings-skydd.

Våra målområden

Vårt hållbarhetsarbete är organiserat i två övergripande målområden, Människa och samhälle samt Klimat och miljö. Inom dessa målområden har vi prioriterat sex sakområden som utgår från vår affär inom både Liv- och Sakgrupperna samt vår påverkan på miljö och samhälle. Vad som är viktigast för våra kunder och intressenter har också bidragit till urvalet. Folksamgruppens målområden ligger till grund för såväl det strategiska utvecklingsarbetet som för det operativa arbetet med att integrera hållbarhet i hela verksamheten.

Målområde Människa och samhälle

Att erbjuda bra villkor till så många som möjligt är en av Folksamgruppens viktigaste uppgifter. Schyssta villkor ska gälla oavsett om du är kund, medarbetare eller arbetar någonstans i vår leverantörskedja eller i bolag som vi har investerat i.

Vårt målområde Människa och samhälle ramar in hur vi arbetar med social hållbarhet. Vi fokuserar särskilt på tre väsentliga områden.

Hälsa och välbefinnande:

Vi gynnar god hälsa och motverkar skador för våra kunder.

Jämlikhet och mångfald:

Vi motverkar diskriminering och främjar lika rättigheter och möjligheter. Vi vill att alla ska ha möjlighet att försäkra sig och ha råd att gå i pension.

Arbetsmiljö och mänskliga rättigheter:

Vi arbetar för anständiga arbetsvillkor och möjligheten att hålla ett helt arbetsliv.

Väsentligt område	Ambition/mål	Exempel på framsteg/ Utfall 2023	Huvudsakliga arbetsmetoder	Bidrag till globala målen	Policyåtagande
Hälsa och välbefinnande	<ul style="list-style-type: none"> – Verka för bättre folkhälsa genom partnerskap med idrottsförbund. – Arbeta skadeförebyggande för att undvika psykisk och fysisk ohälsa samt främja välmående. – Nollvision för skador i trafiken. – Minskad långtidsfrånvaro bland Folksamgruppens medarbetare. – Lyfta frågor kring säkra arbetsplatser i företag vi är delägare i. 	<ul style="list-style-type: none"> – Försäkringsgivare för RF och 57 idrottsförbund. – Ca 315 000 gröna kort för fair play genom Svenska Fotbollförbundet. – Förstärkning av den skadeförebyggande enheten för att inkludera hälsa. – Trafikforskningens forskning och rapporter beräknas nå 19 miljoner läsare. – Långtidssjukskrivningarna minskade med 0,5 procentenheter. 	<ul style="list-style-type: none"> – Sponsorskap och samarbete med idrottsförbund. – Integrera hälsofrämjande villkor i produkter och tjänster (till exempel samtalsterapi, Råd och vård för idrottsskador). – Trafikforskning – Insatser för arbetsmiljö och medarbetarskap. – Ställt frågor kring arbetsplats säkerhet på bolagsstämmor och i direkta möten med svenska innehav. 	– Hälsa 3.	<ul style="list-style-type: none"> – Hållbarhetspolicy – Sponsorpolicy – Placeringskriterier och ägarpolicy.
Jämlikhet och mångfald	<ul style="list-style-type: none"> – Förbättrade försäkringsvillkor för fler. – Antal språk som hanteras i flerspråkig kundtjänst ska vara minst 15 språk. – Jämn könsfördelning (50/50 ± 5 procent) bland medarbetare, chefer, koncernledning och styrelser. – Jämställd sponsring, för oss är det en självklarhet att dam- och herridrotten värderas lika. – Nolltolerans mot kränkande särbehandling. – Lyft frågor kring jämlikhet och mångfald i tillgångar vi äger. 	<ul style="list-style-type: none"> – 16 språk i kundtjänst under 2023. – Folksam toppade jämställdhetsindex (Jämix) för finans och försäkring. – Utfall för jämställd könsfördelning. Se sidan 60. – Nio fall av diskriminering och kränkande särbehandling. Se sidan 60. 	<ul style="list-style-type: none"> – Gruppförsäkring med samma villkor som individuell för lägre premie. – Rekrytering och utbildning av flerspråkiga medarbetare i kundtjänst. – Aktiv resultatuppföljning av jämställdhet genom bland annat Jämix och medarbetarundersökningen. – Arbetsmetoder som främjar mångfald och inkludering. Följs upp genom nyckeltalsinstitutet. – Ställt frågor på bolagsstämmor i svenska innehav. 	– Jämlikhet och mångfald 5.	<ul style="list-style-type: none"> – Hållbarhetspolicy – Arbetsmiljöpolicy – Placeringskriterier och ägarpolicy.

Väsentligt sakområde	Ambition/mål	Exempel på framsteg/ Utfall 2023	Huvudsakliga arbetsmetoder	Bidrag till globala målen	Policyåtagande
<p>Arbetsmiljö och mänskliga rättigheter</p>	<ul style="list-style-type: none"> Folksam ställer krav på efterlevnad av kraven i vår uppförandekod för leverantörer. 	<ul style="list-style-type: none"> Under 2023 har Folksam gjort en riskkartläggning för mänskliga rättigheter och miljö för egna inköp (IT, Ekonomi skadeinköp). Kartläggningen gjordes som ett första steg i införandet av en systematik för tillbörlig aktsamhet i leverantörsled – så kallad due diligence. Tillägg i förbundens inkomstförsäkring för att ge medlemmar ett bättre ekonomiskt skydd om tvist uppstår vid uppsägning. 	<ul style="list-style-type: none"> Självskattningsformulär för leverantörer. Dialog med innehav kring rätten att ansluta sig fackligt. 	<ul style="list-style-type: none"> Anständiga anställningsvillkor 8. 	<ul style="list-style-type: none"> Uppförandekoden för leverantörer. Bra miljöval. Placeringskriterier och ägarpolicy.

Målområde Klimat och miljö

FN:s klimatpanel (IPCC) konstaterar ett tydligt samband mellan människans utsläpp av växthusgaser och ökningen av den globala medeltemperaturen. En av effekterna av ett varmare klimat är mer intensiva och frekventa extremväder. Folksam klimatarbete syftar delvis till att minska utsläpp av växthusgaser för att bromsa klimatförändringarna, men också till att bidra till omställningen genom riktade investeringar och förebygga skador som kommer av ett förändrat klimat.

Vårt målområde Klimat och miljö ramar in hur vi arbetar med klimatfrågor och med att skydda och bevara vår natur. Vi arbetar särskilt med tre väsentliga områden.

Klimat:

Vi verkar för att begränsa den globala uppvärmningen med 1,5 grad i linje med Parisavtalet och arbetar för att påskynda omställningen.

Hållbara städer och samhällen:

Vi bidrar till ett mer hållbart samhälle genom att investera i grön infrastruktur.

Effektiv resursanvändning:

Vi förebygger och minskar effekten av skador på människa och miljö och verkar för att bevara den biologiska mångfalden.

Väsentligt område	Ambition/mål	Exempel på framsteg/ Utfall 2023	Huvudsakliga arbetsmetoder	Bidrag till globala målen	Policyåtagande
Klimat (avtryck, anpassning, omställning)	<ul style="list-style-type: none"> – Delmål: utsläppen från aktier, företagsobligationer och fastigheter ska minska med 29 procent fram till 2025. – Investeringsportföljerna ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050, enligt vårt åtagande inom UN-convened Net Zero Asset Owner Alliance (Nettonollalliansen). – Investeringar i företag som möjliggör omställning till ett lågfossilt samhälle. – Minskad energiförbrukning i fastighetsportföljen. – Nettonollutsläpp av koldioxid från egen verksamhet till 2030. Minus nio procent per år till 2030. – Transparent redovisning av gruppens arbete med klimatrisker genom Taskforce on Climate related Financial Disclosures, TCFD. 	<ul style="list-style-type: none"> – Genom ny funktion i Folksam skadehanteringssystem kan skadereglerare se olika byggskadors klimatavtryck och därmed få bättre underlag till att göra mer hållbara val. – Investerade totalt 5,6 miljarder kronor i fonden Copenhagen Infrastructure V, med fokus på att utveckla storskalig infrastruktur inom förnybar energi. – Investerade 250 miljoner kronor i en grön obligation som Nacka givit ut för att finansiera klimatomställning och klimatanpassning i kommunen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Påverkansdialoger med portföljernas största utsläppare med syftet att få fler att anta vetenskapligt förankrade klimatmål. – Dialogmöten med kommuner. – Aktiviteter för att minska energiförbrukningen i egna fastigheter – så som geolager. – Aktiviteter för ett klimat-effektivt resande. 	<ul style="list-style-type: none"> – Klimat 13. – Hållbara städer och samhällen 11. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hållbarhetspolicy – Placeringskriterier och ägarpolicy. – Resepolicy
Effektiv resursanvändning	<ul style="list-style-type: none"> – Ökad användning och ökat utbud av förebyggande tjänster. – Resurseffektiv skadereglering. – Minskad effekt av skador på människa och miljö. – Resurseffektiv verksamhet. 	<ul style="list-style-type: none"> – Återanvändningen i samband med bilreparationer gav besparing om 1 880 ton avfall och 334 miljoner kronor. – Antal ärenden som hanterats av GIAB, Godsinslösen Nordic AB, vår samarbetspartner inom Mobilcirkeln, ökade under 2023. 	<ul style="list-style-type: none"> – Skadeförebyggande tjänster. – Återbruk, återvinning och delreparation i skaderegleringen. – Bra miljöval-märkning för produkter. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hållbar konsumtion och produktion 12. 	<ul style="list-style-type: none"> – Hållbarhetspolicy – Riktlinjer för skadereglering. – Kriteriedokument för Bra Miljöval hem, villa (tredepartsreviderad uppföljning).

Klimatrisker och möjligheter

Folksamgruppen arbetar sedan 2018 enligt rekommendationerna i Task Force on Climate Related Financial Disclosures, (TCFD). Införandet av TCFD-rekommendationerna innebär att vi inventerar och kartlägger hur och i vilka processer som risker och möjligheter med klimatförändringar uppstår.

Inom försäkringsverksamheten arbetar vi med skadeförebyggande insatser för att minska omfattningen av klimatrelaterade skador. Vi eftersträvar också att minska klimatpåverkan från våra försäkringserbjudanden och vår verksamhet. Vår återförsäkringsprocess tar hänsyn till naturkatastrofer i beräkningsmodellerna. Statistik för klimatrelaterade skador ingår när vi beräknar risk-exponering för att uppdatera försäkringsvillkoren. Vi erbjuder dessutom miljömärkta hem, villa, bil och fritidshusförsäkringar, cirkulär skadereglering och lägre premier till kunder som har säkra och bränslesnåla bilar. Cirkulär skadereglering innebär att vi vid ersättningsbara skador återbrukar och återvinner kundernas skadade egendom. Läs mer på sidan 44.

Som kapitalförvaltare analyserar vi hur våra investeringar påverkas av klimatförändringar. Arbetet med risker och möjligheter har främst berört noterade aktier och alternativa placeringar. Vi har även bedömt ränteplaceringar, dels hur vi investerar, dels genom investerardialoger. Vi har klimatrelaterade mål för direktägda fastigheter. Vi arbetar även för att styrelser och ledningar i de bolag vi investerar i driver på omställningen till en fossilfri ekonomi. Folksamgruppen är en av initiativtagarna till UN convened Net Zero Asset Owner Alliance.

Alliansen innebär att Folksamgruppen – tillsammans med några av världens största pensions- och försäkringsbolag – har åtagit sig att placeringsportföljerna ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser till år 2050. Arbetet inom alliansen innefattar bland annat att medlemmarna enas om nya målsättningar och metoder för mätning.

Under 2023 har det gjorts en större översyn av klimatrisker inom Folksamgruppen med anledning av implementeringen av Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Bland annat har en ny klimatscenarioanalys tagits fram.

Inom väsentlighetsanalysen har två fördjupande arbeten gjorts inom klimatrisk, ett kring naturskador för sakgruppen och ett kring utsläppsrätter för livgruppen.

Skadekostnad relaterad till stormskador (miljoner kronor)

Förväntad kostnad för händelser som inträffar vart 50:e år.	325
Förväntad kostnad för händelse som inträffar vart 200:e år.	633

För att läsa mer om hur vi arbetar med klimatet följ hänvisningarna i vårt TCFD index på sidan 79.

Utvalda framsteg inom hållbarhet

Påverkan för bättre villkor i bygg- och fastighetsbolag

Inom Investors Integrity Forum (IIF) har Folksamgruppen tillsammans med Transparency International Sverige och andra investerare fokuserat på att sätta ljus på företagens arbete mot korruption och på olika sätt uppmuntra till ökad regelefterlevnad. Under året har fokus främst legat på dialoger med bygg- och fastighetsbolag, eftersom det är sektorer med stora risker för korruption, osunda arbetsvillkor och olycksfall.

[Läs mer här](#)

Investering i energiomställning

Folksamgruppen har investerat 5,6 miljarder kronor i Copenhagen Infrastructure V, en infrastrukturfond fokuserad på energiomställningen med en tydlig hållbarhetsprofil.

[Läs mer här](#)

Obligation för en grönare kommun

Folksamgruppen ensam investerare på totalt 250 miljoner kronor i en grön obligation som Nacka givit ut för att finansiera klimatomställning och klimatanpassning i kommunen.

[Läs mer här](#)

Folksam först i Sverige med att mäta klimatpåverkan på skador

Genom ny funktionalitet i Folksams skadehanteringssystem kan skadereglerare se olika byggskadors klimatavtryck och därmed få bättre underlag till att göra mer hållbara val.

[Läs mer här](#)

Hållbarhet i försäkrings- och sparerbjudandet

Genom att integrera hållbarhet i vårt erbjudande gör vi hållbara produkter och tjänster tillgängliga för fler. Vi förvaltar även våra kunders sparande på ett hållbart sätt.

Ett hållbart försäkringserbjudande

Miljömärkt försäkring

Sedan 2011 är Folksam vill-, fritidshus- och bilförsäkringar certifierade med Bra Miljöval och under 2022 märktes även hemförsäkringen med Bra Miljöval. För att våra försäkringar ska få märkningen måste vi uppfylla en rad krav som Naturskyddsföreningen ställer. Några exempel:

- Kapitalförvaltningen tillämpar både negativa och positiva investeringskriterier samt bedriver påverkansarbete för till exempel vetenskapligt baserade klimatmål.
- Vi säkerställer miljövänliga inköp och använder miljömärkt el på kontoren.
- Vi informerar våra kunder om hur de kan bidra till en hållbar livsstil och ger tillgång till energisparrådgivning.
- Vår skaderegleringen arbetar med miljövänliga materialval och reparationer inom till exempel boende och bil.

Mer om miljömärkt hemförsäkring

I slutet av 2023 var cirka 1 500 000 (1 500 000) hem, 890 000 (880 000) bilar, 450 000 (440 000) villor, 118 000 (117 000) fritidshus försäkrade med våra Bra Miljöval-märkta försäkringar. Dessa försäkringar omsatte cirka 8,8 miljarder kronor.

Utökat skydd för våld i nära relationer

År 2018 införde Folksam som första försäkringsbolag ersättning och kristerapi för överfall som sker mellan personer som lever i samma hushåll. Under 2023 har arbetet fortsatt. Överfallsersättning har tidigare främst tillfallit män eftersom de oftare drabbas av våld utanför hemmet. Det utökade skyddet ger alla, både kvinnor och män, som utsätts för våld motsvarande försäkringsskydd både i hemmet och utanför.

Ekonomi kan väga tungt när någon överväger att lämna sitt hem på grund av våld i nära relationer. Den utsatta kan exempelvis ha gemensam ekonomi med gärningspersonen. Då kan Folksam hjälpa till med de extra kostnader som kan uppstå till exempel på grund av att man måste lämna det gemensamma hushållet. Den ersättning som kunderna kan få från sin hemförsäkring ska ses som ett komplement till det skydd samhället erbjuder. I försäkringen ingår:

- Överfallsersättning för enskilda skadehändelser.
- Ersättning för personer som utsätts för upprepat fysiskt våld (grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning).
- Ersättning för merkostnader som uppstår när en person tvingas lämna det gemensamma hemmet och ordna med annat boende.
- Möjlighet till tio kontakter med psykolog och kostnader för resor samt eventuell tolk vid besöket.
- Förlängd preskriptionstid för minderåriga. Det innebär att barn som utsätts för sexuella övergrepp eller våld i hemmet kan få ersättning från Folksam även långt efter övergreppet.
- Under 2023 har Folksam tillsammans med Unizon gått ut med en kampanj för att fler kvinnor ska få stöd.

Ekonomisk trygghet för många

Många av våra kunder kommer till oss via samarbeten med fackliga organisationer och andra partner. Det är i nära samarbete, med medlemmarnas behov som utgångsläge, som vi utvecklar tjänster och villkor för gruppförsäkringarna. På så vis erbjuder Folksam trygghetslösningar till personer som kanske annars inte hade valt ett så omfattande försäkringsskydd. Exempel på förändringar i våra gruppförsäkringar som har arbetats fram under 2023 tillsammans med våra fackliga partner;

- För att möta förändringar i lagen om anställningsskydd har Folksam i samarbete med fackliga partners utvecklat ett tillägg i förbundens inkomstförsäkring för att ge medlemmar ett bättre ekonomiskt skydd om tvist uppstår vid uppsägning.
- Många av våra kunder har på sista tiden fått en markant tuffare ekonomi, på grund av inflationen och kraftigt stigande priser. Det har efterfrågats en billigare försäkringslösning för barn. Därför har Folksam tagit fram en ny barnförsäkring för att kunna öka skyddet för fler unga.

Många skador kan förebyggas

2023 var ett år med stort fokus på klimatrelaterade händelser som till exempel ovädret Hans, där många av våra kunder drabbades. Ett viktigt arbete för Folksam är att skapa trygghet genom att informera våra kunder om hur vi tillsammans kan förhindra att skador uppstår eller hur dessa kan minimeras. Det gör vi genom att löpande informera våra kunder om hur de kan förbereda sig vid till exempel extrema väder för att undvika eller minimera skador på hem, saker och fordon.

På folksam.se finns skadeförebyggande råd och tips att läsa för kunden. Utifrån säsong och extrema händelser kommunicerar vi med kunderna via våra egna kommunikationskanaler så som folksam.se, press, epost och sociala medier, samt kundservice och skadeavdelning.

Löpande skadeförebyggande arbete under året

De senaste 30 åren har våra skadekostnader för villaförsäkring kopplade till extrema väderhändelser som stormar och skyfall mer än fördubblats. Skadorna har dessutom blivit värre och kostar i snitt mer än dubbelt så mycket som för 30 år sedan. Därför är det viktigt att informera våra kunder om hur de kan skydda sig och sin egendom.

Det skadeförebyggande arbetet vi genomför grundas på erfarenheter men också på kundinsikter, skadedata, forskning och tester. Genom kommunikation om förebyggande åtgärder kan vi tillsammans med våra kunder med små insatser undvika stora skador.

I samarbete med Anticimex ger vi första året alla nya villaförsäkringskunder en trygghetsbesiktning, därefter vart femte år hos kunder som har Villaförsäkring Stor.

Besiktningen är en trygghet för kunden och oss. Den ger en indikation på hur huset mår och ger kunden specifika råd och tips för att förebygga exempelvis vatten- och brandskador.

Exempel på andra skadeförebyggande aktiviteter:

- Genom digitala utskick till villakunder ger vi goda råd och tips tillsammans med produkterbjudanden för att undvika vattensskador.
- A-traktor- och mopedbilförsäkringskunder får digitala utskick med skadeförebyggande råd, med syfte att informera föräldrar att hjälpa ungdomarna att köra säkert. Via vår säkerhetsbutik erbjuder vi även våra A-traktorkunder att köpa en uppkopplad gps-tracker så att föräldrar kan följa att ungdomarna håller hastigheten.
- Vi erbjuder skadeförebyggande tips och råd via vår bygg- och energisparrådgivning i ett samarbete med Anticimex.
- Vi kommunicerar kring varför bränder i hem uppstår samt tips och råd för att förebygga dessa.

Under året har vi fortsatt analyserat vattenfelsbrytares effekt på vattensskador hos villaägare. Vi har även genomfört en behovsanalys av hur ett trippelskydd ytterligare kan skydda boendekunder från brand, vattenläckage och inbrott.

Rabatt för skadeförebyggande

Kunder som förebygger skador kan få rabatt. Genom att installera exempelvis hemlarm, säkerhetsdörr och vattenfelsbrytare kan våra kunder få upp till 15 procents rabatt på hemförsäkringen. Kunder som väljer säkra bilar med låg klimatpåverkan kan få tio procents rabatt på sin bilförsäkring. På samma sätt ger vi kunder som har motorcyklar med ABS-bromsar 20 procents rabatt på motorcykelförsäkringen eftersom våra forskare påvisat att dessa bromsar har stor inverkan på olycksrisken.

Att förhindra ohälsa

Problem i vardagen kan på sikt påverka både hälsan och arbetsförmågan, oavsett om de är privata eller arbetsrelaterade. Vi erbjuder därför våra kunder samtalsstöd, rådgivning och kristerapi i flera försäkringar.

- Samtalsstöd och rådgivning av barnmorska eller socionom för frågor kring graviditet, förlossning, barns utveckling eller familjeliv.
- Kristerapi är ett förebyggande skydd som finns i flertalet av Folksams försäkringar och innebär att Folksam kan erbjuda akut stöd av en psykolog vid en traumatisk händelse, förutsatt att en skada är anmäld. Kunden kan sedan få upp till tio stöd-samtal via ett stort nätverk av psykoterapeuter i hela landet, för att förebygga vidare psykisk ohälsa.
- Må Bra-rådgivning ger en första kontakt med socionom som därefter erbjuder hjälp av ekonom, jurist eller psykolog beroende på individens behov.
- Karriärrådgivning eller samtalsstöd vid arbetslöshet.

Partnerskap för bättre hälsa

Genom att vi engagerar oss inom idrotten vill vi vara delaktiga i utvecklingen av en bättre folkhälsa i Sverige. Vi försäkrar idrottare inom 57 idrottsförbund, bland annat fotboll, skidor och ridsport. Som utövare är du välkommen, oavsett om du finns inom motionsidrotten eller eliten.

Våra partnerskap ska alltid stötta vår affärsverksamhet. Folksam sponsrar idrotter som har bred och folklig förankring. Syftet är att stötta både elit- och motionsidrott samt att skapa och förstärka långsiktiga relationer med svensk idrott.

Hjälp till idrottare att hålla sig skadefria

”Råd och vård för idrottsskador” är en kostnadsfri tjänst som ingår i idrottsförsäkringen för många av idrottsförbunden som vi samarbetar med. Idag är 26 idrottsförbund anslutna till tjänsten. Tjänsten bemannas av fysioterapeuter med hög kunskap om skador som kan uppstå när man idrottar. Även ledare och tränare kan ringa för att få tips på skadeförebyggande träning.

Tillsammans med Svenska Fotbollförbundet har Folksam utvecklat tjänsten för att hjälpa idrottare att hålla sig skadefria och få tillgång till vård när det behövs. Att få rätt bedömning tidigt bidrar till att fler idrottar längre och inte slutar på grund av skada, vilket ligger i linje med Riksidrottsförbundets vision ”Idrott hela livet”.

Grönt Kort för Fair Play

Hundratusentals ungdomar spelar fotboll runt om i Sverige. För att uppmuntra ett gott beteende introducerade Svenska Fotbollförbundet i samarbete med Folksam Grönt Kort för Fair Play för ett par år sedan. En spelare som får ett Grönt Kort hjälper exempelvis en skadad med- eller motspelare, visar respekt för alla, har en positiv attityd eller hjälper domaren. Under 2023 delade Folksam ut 315 000 Gröna Kort till klubbarna.

Svenska Fotbollförbundet och Folksam har beslutat att klimatkompensera för hela livscykeln för det gröna kortet så att det fortsättningsvis kan delas ut fysiskt. Klimatkompensationen omfattar hela produktions- och transportkedjan – från skogsbruk, pappersproduktion, tryck och produktion i Polen till transport och distribution i hela Sverige. Totalt är det sju ton koldioxid som klimatkompenseras.

En bättre väg

Under 2023 har Folksam utökat sitt engagemang inom ramen för partnerskapet med Svenska Fotbollförbundet. Avtalet, ”En bättre väg”, löper under åren 2024–2026 och syftar till att motverka kriminalitet och skapa en meningsfull fritid för barn och unga genom att stärka fotbollens närvaro i de områden som polismyndigheten benämner utsatta områden. En förutsättning för att lyckas är att det finns välorganiserade föreningar som har kunskap om hur man sköter och utvecklar verksamheten.

Här kommer Folksam in och kommer att hjälpa till att stärka fotbollsklubbar i de här områdena genom att de får medel för att ha en betald föreningsutvecklare som bland annat jobbar med att stötta styrelsen i att leda verksamheten och att rekrytera ideella ledare till klubben.

Ansvarsfull sponsring

Under 2023 har vi implementerat begreppet ”ansvarsfull sponsring” i våra partneravtal. Det innebär att partnern ska ta fram en väsentlighetsanalys över vilka områden som ska prioriteras i deras hållbarhetsarbete. Partnern ska sedan ta fram mätetal och plan för uppföljning av de prioriterade områdena. Uppföljning görs gemensamt av Folksam och partnern inom ramen för samarbetet.

Nollvision för skador i trafiken

Vi har sedan slutet av 1970-talet haft en trafikforskning vars syfte är att ta fram ny kunskap för att rädda liv och förebygga personskador. Våra forskare bedriver forskning inom framför allt trafiksäkerhet, men som även omfattar miljö- och hälsoaspekter främst inom vägtransportområdet.

Med vår forskning bidrar vi till nollvisionen om ett vägtransportsystem fritt från långvarigt lidande i form av personskador som leder till död eller invaliditet. Genom att ge råd till kunderna främjas transporter men även idrottsutövande som minimerar skador på människa och miljö. Att belysa skillnader i personskade- och olycksrisker för olika kön och åldersgrupper bidrar indirekt till ett mer jämlikt vägtransportsystem. Genom konsumenttester hjälper vi kunder att välja säkra produkter.

Trafikforskningen är en del av vårt erbjudande

Vi främjar transporter med minskad klimatpåverkan genom att öronmärka investeringar till förbättrad cykelinfrastruktur och genom att belysa hälsovinster med aktiva transporter. Under 2023 var Folksam första företaget i världen med att investera i en obligation som Världsbanken emitterade med syfte att öka trafiksäkerheten i utvecklingsländer. Vår forskning inom trafiksäkerhet bidrar till att minska lidandet i form av dödsfall och invalidiserande skador i trafiken. Färre trafikskador innebär även lägre skadekostnader och därmed lägre premier i våra försäkringar. På så sätt är vår trafiksäkerhetsforskning en del av erbjudandet och har en positiv inverkan för våra kunder.

Forskar för att förebygga idrottsskador

Vi försäkrar den stora majoriteten av alla idrottare i Sverige och vår unika idrottsskadebas gör det möjligt att se och följa effekterna av skadeförebyggande insatser som bidrar till att idrottare kan fortsätta vara fysiskt aktiva livet ut. Vi forskar därför för att ta fram åtgärder så att idrottsskador förebyggs. Exempel på sådan forskning är samarbeten vid stora idrottsevenemang som Vätternrundan och Cykelvasan. Inom ridsporten har vi genomfört ridhjälmstester för att förebygga huvudskador och tillsammans med Ridsportförbundet tagit fram en rehabiliteringsmetod för hjärnskador, Hjärntrappan, vilken nu används flitigt inom flera idrotter.

Forskning som når ut

Under 2023 publicerades 14 pressmeddelanden som genererade 230 nyhetsartiklar vilka nått cirka 19 miljoner läsare.

Dessa berörde bland annat listor på bilars säkerhetsnivåer och utsläpp, granskning av säkerhetsskillnader mellan person- och hantverkarbilar, test av året-runt-däck, studie av bältesanvändning i linjebussar, konsumenttester av cykelhjälmarna och bakåtvända bilbarnstolar, information om hur barn tar sig säkert till skolan och studier om personskador och specifikt hjärnskakningar inom ridsporten. En stor händelse under året var att Folksam tillsammans med GRSP, Global Road Safety Partnership, och WHO anordnade en konferens där flera stora företag och organisationer bjöds in med syftet att diskutera hur den privata sektorn kan bidra till ökad trafiksäkerhet. Under konferensen berättade Folksam vd Ylva Wessén att Folksam som första företag i världen investerar en miljard kronor i en obligation som Världsbanken emitterar för att öka trafiksäkerheten i utvecklingsländer.

Under 2023 gjordes tio vetenskapliga publikationer som handlade om:

- Hur vi kan minska antalet dödsfall bland fotgängare i trafiken.
- Prognos på framtida hastighetsgränser för 2030 års fordon.
- Dödsolyckor i trafiken kopplade till arbete.
- Hur effektiva bilars autobromssystem för fotgängare och cyklister är.
- En kartläggning av trafikskador hos barn.
- Beskrivning av testmetod för konsumenttester av bakåtvända barnstolar.
- Vilka skador förekommer bland idrottare uttagna i Sveriges Olympiska Kommitté Topp och Talang.
- Sjukskrivningar bland fotgängare i arbetsför ålder för olika skadetyper.
- Sjukskrivningar bland fotgängare som fallit eller blivit påkörda.
- Hur förare upplever olika förarstödssystem.

Skadereglering som minskar avfallsberget

Folksamns kostnad för reparationer av skadade hus uppgick till över en miljard kronor under 2023. Kostnaden för bilreparationer var ungefär dubbelt så hög. Omfattningen ger oss möjligheter att ställa tuffa krav på våra leverantörer. Vi utbildar våra leverantörer för att skaderegleringen ska vara långsiktig, hållbar och effektiv, vilket ger stora effekter:

Det finns en etablerad andrahandsmarknad för bildelar och vi ställer krav på skadeverkstäderna att reparera och använda återbrukade delar där det är möjligt och lämpligt.

Under året bidrog detta till att ett avfallsberg på cirka 1 880 (1 710) ton kunde undvikas och vi sparade cirka 334 (306) miljoner kronor vid reparation av skadade bilar. Förutom att vi påverkar branschen hoppas vi också kunna påverka våra kunders attityd till reparationer och cirkulär ekonomi.

Att skadereglera cirkulärt är centralt för att minska kundernas energi- och materialanvändning. Sedan 2015 arbetar vi tillsammans med Godsinslösen (GIAB) med att bygga ett cirkulärt flöde för skadade föremål som soffor, glasögon, cyklar, mobiler, datorer, surfplattor och annan elektronik.

För mobiltelefoner har en specifik "mobilcirkel" utvecklats som bygger på att kunden lämnar in sin trasiga mobil och får, i de flesta fall, tillbaka en motsvarande återbrukad eller reparerad telefon. I samarbete med GIAB återbrukas majoriteten av våra kunders mobiltelefoner. Alla brukbara delar används som en resurs till andra kunders mobiler istället för att bli elektronikavfall.

Belastningen på miljön minskar i form av mindre mängd avfall och lägre koldioxidutsläpp. Under 2023 bidrog vår cirkulära skadehantering tillsammans med GIAB enligt GIAB:s beräkningar till att 784* (1 627) ton koldioxidutsläpp och 765* (1 406) ton avfall kunde undvikas.

Den redovisade besparingen av koldioxid och avfall är en jämförelse av om skadorna ersatts med nya enheter istället för att reparera eller byta ut.

*GIAB har under 2023 ändrat beräkningsmetoden för att linjera med de kommande lagkraven. Förändringen förklarar minskningen mot föregående år, se sida 76 för mer information. Antal ärenden som har hanterats via GIAB ökade från 2022.

Ett hållbart sparerbjudande

Folksam är en av Sveriges största investerare. Det är ett stort ansvar, men ger också möjligheter att göra skillnad. Med våra sparerbjudanden jobbar vi aktivt för att ta steg närmare en mer långsiktig hållbar värld.

Marknaden för sparande är bred och innehåller en mängd olika sparprodukter, där olika typer av fondsparande och traditionell försäkring utgör en stor del av vad kunder efterfrågar. Folksam erbjuder därför i huvudsak fondförsäkring och traditionell försäkring.

Efterfrågan på spar- och placeringsmöjligheter hos aktörer som aktivt jobbar med hållbarhetsfrågor har ökat på senare tid, särskilt i de yngre kundgrupperna.

Att investera ansvarsfullt för våra kunders räkning, utan att göra avkall på avkastningen, har varit ett fokusområde sedan många år. Att en traditionell försäkring innehåller tillgångar som annars är svåra eller omöjliga för småsparare att placera i är en möjlighet för våra kunder. Att låta professionella förvaltare investera för en bra pension utan att själv behöva vara aktiv tilltalar många. Att det dessutom görs med en tydlig hållbarhetsinriktning stärker vårt erbjudande än mer.

Folksam erbjuder ett guidat fondutbud där de olika fondbolagen kontinuerligt utvärderas och det finns tydliga hållbarhetskrav för att bli valbar i Folksams erbjudande.

Fondförsäkring

Folksam erbjuder ett guidat fondutbud där de olika fondbolagen kontinuerligt utvärderas och det finns tydliga hållbarhetskrav för att bli valbar i Folksams erbjudande. Idag har vi cirka 241 miljarder kronor i fondförsäkringstillgångar.

I vår utvärderingsprocess finns tydliga hållbarhetskrav som alla externa fonder ska leva upp till. Samtliga utvalda fonder ska inte bara ha en välintegrerad hållbarhetsanalys i sina investeringsprocesser utan även engagera sig i att bolagen som de investerar i arbetar hållbart. Det kan gälla miljö- och klimatfrågor eller arbetsrättsliga villkor för de anställda, att inte tillåta barnarbete och att bolagen aktivt arbetar för en transparent företagskultur som motverkar korruption.

Två gånger om året granskar vi alla innehav i samtliga fonder som finns i Folksams plattform. Folksam arbetar vidare för att ytterligare förfina och höja hållbarhetskraven för externa fonder.

Under 2023 har vi fortsatt hållbarhetsarbetet genom att utöka andelen fonder som främjar hållbarhet (ljusgrön) och fonder som har hållbarhet som mål (mörkgrön). Vi har också kompletterat fondutbudet med en fond som är i linje med Parisavtalet. Fondlistan har förbättrats och förtydligats, exempelvis visas minimiandelen hållbara investeringar per fond. Via vår portföljanalys går det att se hur stor del av portföljen som består av hållbara investeringar. Portföljanalysen visar även fördelningen mellan fonder som har hållbarhet som mål och fonder som främjar hållbarhet.

Traditionell försäkring

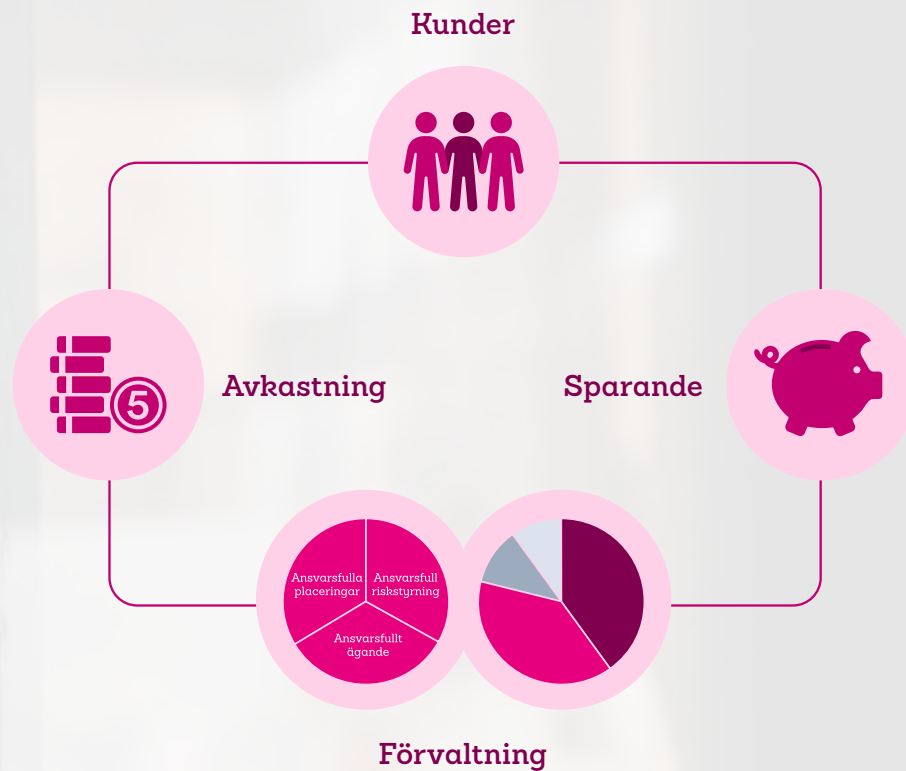
Traditionell försäkring är en trygg och enkel sparform. För Folksamgruppen är det viktigt att vi förvaltar våra kunders långsiktiga sparande ansvarsfullt och för oss betyder det att sparpengarna ska ge god avkastning samtidigt som de bidrar till ett mer hållbart samhälle. Vår storlek ger oss möjligheter att påverka vår omvärld på både kort och lång sikt. Som investerare och ägare kan vi driva en rad frågor som vi vet är viktiga för våra kunder.

Att förvalta kundernas sparpengar på ett ansvarsfullt sätt kan handla om miljö och klimat, men också om saker som rättvisa arbetsvillkor, förbud mot barnarbete eller arbete mot korruption. Arbetet med våra traditionella försäkringsprodukter beskrivs i nästa kapitel.

Ansvarsfull kapitalförvaltning

Folksamgruppen strävar efter att förvalta våra kunders premieinbetalningar och långsiktiga sparande ansvarsfullt. För oss betyder det att våra kunders pengar ska ge god avkastning samtidigt som de bidrar till omställningen mot ett mer hållbart samhälle.

Folksamgruppen är en av Sveriges största investerare. Vid utgången av 2023 förvaltade vi 581 (527) miljarder kronor. Som investerare och ägare kan vi driva en rad hållbarhetsrelaterade frågor som vi vet är viktiga för våra kunder. Vårt mål är att leverera en konkurrenskraftig avkastning och samtidigt vara en ledande aktör inom ansvarsfull kapitalförvaltning. Oavsett om det gäller aktier, räntebärande värdepapper, fastigheter eller alternativa placeringar tillämpar vi samma kriterier när det gäller investerare och ägaransvar. Vi utgår alltid från följande:

- Ansvarsfull riskstyrning
- Ansvarsfulla placeringar
- Ansvarsfullt ägande

Detta bildar ett ramverk som hjälper oss att rikta våra investeringar mot tydligt hållbara val. Folksamgruppens försäkringsbolag har alla olika inriktning och profil, med olika mål för kapitalförvaltningen. För Folksam Liv och KPA Pension är målet att uppnå högsta möjliga reala avkastning under gällande risk och placeringsrestriktioner, medan det inom Folksam Sak och övriga företag är att på bästa sätt bidra till en stabil och konkurrenskraftig premie.

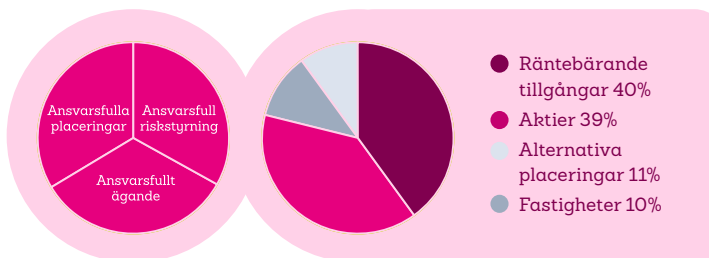
Kunder

Folksamgruppen består av två ömsesidiga koncerner. Det betyder att det är våra kunder som äger Folksamgruppen. Vi försäkrar nästan varannan person i Sverige och över tre miljoner kunder sparar långsiktigt hos oss.

Sparande

Den största delen av det förvaldade kapitalet kommer från sparande i tjänstepension, där merparten är kollektivavtalad tjänstepension. Vi förvaltar även premieinbetalningar från övrig livförsäkring (inklusive privat pensionssparande) och sakförsäkring. För att skapa avkastning investerar vi premieinbetalningarna på finansmarknaden.

Förvaltning

Vi investerar och förvaltar våra kunders pengar med målet att främja långsiktig trygghet utifrån avkastning och hållbar utveckling. Vårt arbete utgår från tre hörnstenar:

Ansvarsfull riskstyrning

Balans mellan trygghet och möjlighet till avkastning, exempelvis:

- Aktsamhetsprincipen
- Aktiv allokering.

Ansvarsfulla placeringar

Välja in och välja bort, exempelvis:

- Uteslutande och påverkande placeringskriterier
- Screening och betygsättning
- Investeringar i hållbara obligationer och omställningsbolag.

Ansvarsfullt ägande

Arbeta för en hållbar utveckling i våra innehav, exempelvis:

- Påverkansdialoger och samarbeten
- Röstning vid bolagsstämmor
- Valberedningar det vill säga påverkan av vilka som föreslås till styrelseplats.

Vår totala portfölj innefattar olika tillgångsslag placerade på olika marknader för god riskspridning. Räntebärande tillgångar, som till stor del består av svenska stats- och bostadsobligationer, utgör basen i våra tillgångsportföljer.

Folksamgruppen investerar även i aktier och är en av de större institutionella ägarna i svenska börsbolag. Därutöver har vi innehav i börsbolag i utvecklade marknader utanför Sverige. Vi direktäger fastigheter och har utöver detta även alternativa placeringar i ett antal onoterade innehav och fonder.

Avkastning

Vinsten går tillbaka till kunderna i form av återbäring, premiesänkningar eller bättre service, tjänster och erbjudanden.

Ansvarsfull riskstyrning: Ger balans mellan stabilitet och avkastning

I Folksamgruppens riskstrategi uttrycker styrelsen sin övergripande inställning till risk och risktagande, till exempel mot vilka risker och i vilken omfattning som gruppen önskar exponera sig. Risknivån ska, även vid mycket negativ utveckling av finans- och försäkringsmarknaderna, inte vara högre än att de lagstadgade kraven tillgodoses. I investeringsverksamheten handlar risktagandet om balansen mellan trygghet och möjlighet till avkastning. Investeringsverksamheten ska bedrivas utifrån aktsamhetsprincipen. Den innebär bland annat att tillgångarna ska placeras på ett sådant sätt att lämplig riskspridning uppnås och på det sätt som bäst gagnar våra kunder.

Ansvarsfulla placeringar: Vi väljer in, väljer bort och påverkar

Folksamgruppens placeringskriterier gäller för alla tillgångsslag. Vi har både påverkande kriterier och uteslutande kriterier.

Påverkande kriterier

De påverkande kriterierna handlar om hur vi tar ansvar som ägare. Vår utgångspunkt är alltid att försöka påverka våra innehav i en mer hållbar riktning. Om vi märker att en tillgång inte möter vår syn på hållbarhet efter påverkansdialoger kan vi dock välja att sälja. Genom våra placeringar försöker vi påverka innehaven att ta ett större ansvar i frågor som rör klimat och miljö, mänskliga rättigheter och anti-korruption.

Uteslutande kriterier

De uteslutande kriterierna ger oss de yttre placeringsramarna och avgör om vi kan investera eller inte. Vi investerar exempelvis inte i verksamheter som producerar tobak, pornografi och kontroversiella vapen, exempelvis klustervapen. Kriterierna skiljer sig något mellan olika kundkollektiv beroende på deras preferenser, men rent generellt utesluter vi kontroversiella branscher som står i strid med brett förankrade värderingar hos våra kundgrupper.

Folksamgruppens uteslutande kriterier			
Kriterier	Folksam Liv & Folksam Tjänstepension	Folksam Sak	KPA Pension
Alkohol ¹			X
Alla vapen ²		X	X
Cannabis ³	X	X	X
Illegala vapen ⁴	X	X	X
Kolkraft ⁵	X	X	X
Kärnkraft ⁶		X	
Fossil energi ⁷		X	
Oljesand ⁸	X	X	X
Pornografi ⁹	X	X	X
Spel ¹⁰	X	X	X
Tobak ¹¹	X	X	X

X Uteslutande kriterie.

¹ Alkohol

Utesluter bolag där mer än fem procent av omsättningen kommer från produktion av drycker som innehåller alkohol.

² Alla vapen

Utesluter bolag där mer än fem procent av omsättningen kommer från produktion av övriga vapen och krigsmateriel avsedd att användas i strid. Folksam Sak utesluter även fem procent av försäljning av vapen.

³ Cannabis

Utesluter bolag där mer än fem procent av omsättningen kommer från produktion av icke-medicinsk cannabis.

⁴ Illegala vapen

Utesluter bolag där någon andel av omsättningen härrör från produktion av kontroversiella vapen.

⁵ Kolkraft

Utesluter bolag där mer än 30 procent av omsättningen kommer från termiskt kol (i första hand kraftbolag) samt bolag där mer än fem procent av omsättningen från termiskt kol (i första hand gruvbolag). Folksam sak utesluter bolag där någon andel av omsättningen härrör från produktion av termiskt kol.

⁶ Kärnkraft

Utesluter bolag där någon andel av omsättningen härrör från produktion av kärnkraft.

⁷ Fossil energi

Utesluter bolag där mer än fem procent av sina intäkter från prospektering, utvinning, tillverkning, generering, försäljning eller handel av fossil energi, vilket här avser olja och naturgas. En viss andel verksamheter med olje- eller gasrelaterad omsättning, högst 1 procent av det totala placerade försäkringskapitalet, accepteras dock under förutsättning att de aktuella verksamheterna har en tydlig strategi för omställning som följs och att Folksam Sak arbetar med aktivt påverkansarbete i linje med målen i Parisavtalet.

⁸ Oljesand

Utesluter bolag där tio procent eller mer av omsättningen härrör från oljesand.

⁹ Pornografi

Utesluter bolag som producerar pornografi.

¹⁰ Spel

Utesluter bolag där mer än fem procent av omsättningen kommer från kommersiell spelverksamhet.

¹¹ Tobak

Utesluter bolag där mer än fem procent av omsättningen härrör från produktion eller distribution av tobak eller tobaksproduktion.

Screening och betygsättning för att säkerställa efterlevnad

För att säkerställa att inget företag som vi äger bedriver verksamhet som strider mot våra investeringskriterier använder vi screening och betygsättning. Screening används även för att identifiera företag för påverkansdialoger.

Screening genomförs utifrån samtliga uteslutande kriterier och baseras på hur stor andel av ett bolags intäkter som kommer från verksamhet som omfattas av de uteslutande kriterierna, exempelvis produktion av tobak eller kontroversiella vapen. Den svenska och utländska aktieportföljen screenas löpande och potentiella aktieinnehav screenas innan de godkänns för investering. Befintliga innehav som till följd av förändrat beteende eller ändrad sammansättning inte längre kan godkännas enligt placeringskriterierna säljs av omgående om förutsättningarna på marknaden gör det möjligt, dock senast inom sex månader.

Vi genomför även så kallad normbaserad screening med syfte att identifiera eventuella överträdelser av FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt andra ramverk som våra placeringskriterier och ägarpolicy lutar sig mot. Brott mot Parisavtalet är inkluderade i den normbaserade screeningen, som exempelvis korruption relaterat till klimatlobbying och att aktivt dölja information runt relevanta utsläpp. I hållbarhetsanalysen använder vi data från MSCI och Sustainalytics. Betygsättning och underliggande information används även som underlag vid påverkansdialoger.

Aktieportföljens koldioxidavtryck

Koldioxidavtrycket i aktieportföljen (svenska och utländska) påverkas av dess sammansättning och hur företagen arbetar med att sänka sina avtryck, vilket Folksamgruppen försöker påverka genom bolagsdialoger. Vårt påverkansarbete inom klimat och miljö sker både i egen regi och tillsammans med andra investerare, framför allt inom UN Convened Net Zero Asset Owner Alliance, Nettonollalliansen, där vi tillsammans med initiativets medlemmar åtagit oss att våra placeringsportföljer ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser senast år 2050.

Folksamgruppen har åtagit sig att mäta aktieportföljens koldioxidavtryck genom att signera Montreal Carbon Pledge och redovisa enligt TCFD. Avtrycket i aktieportföljen redovisas i enlighet med Svensk Försäkrings och TCFD:s rekommendationer. Uppgifter avseende avtryck för Folksamgruppens direktägda fastigheter går att hitta på sidan 55.

* Nyckeltalen visar en ögonblicksbild av hur aktieportföljens växthusgasutsläpp ser ut. Observera att måttet inte visar investeringarnas totala klimatpåverkan. Beräkningarna är inte heltäckande och omfattar inte heller alla indirekta utsläpp. Beräkningen av aktieportföljen är baserad på senast tillgängliga data från MSCI och omfattar utsläpp motsvarande scope 1 och 2 enligt Greenhouse Gas (GHG) Protocol. Utsläppen av växthusgaser mäts i koldioxidekvivalenter (CO₂e) vilket gör det möjligt att mäta olika växthusgaser på samma sätt. Mätningen omfattar alla noterade svenska och utländska bolag i aktieportföljen per 31 december 2023. Beräkning grundas på data i amerikanska dollar (USD) vilket påverkar redovisade resultat i miljoner svenska kronor (Mkr).

Indikatorer för koldioxidavtrycket i aktieportföljen

Indikatorer*	TCFD indikatornamn	2023	2022	2021
Totala koldioxidavtryck, ton CO ₂ e	Total Carbon Emissions	740 000	723 000	660 954
Koldioxidintensitet, ton CO ₂ e/aktieportföljens marknadsvärde Mkr	Carbon Footprint	3,3	4,0	3,3
Koldioxidintensitet, ton CO ₂ e/ägarandel av bolagens omsättning Mkr	Carbon Intensity	6,8	7,2	8,2
Koldioxidintensitet, viktat medeltal, ton CO ₂ e/Mkr	Weighted Average Carbon Intensity	4,3	5,2	5,5

Investeringar för en hållbar framtid

Vi riktar i allt större utsträckning våra investeringar mot verksamheter som vi bedömer bidrar till en hållbar utveckling. Våra investeringar i hållbara obligationer är ett tydligt exempel på detta. Hållbara obligationer är räntebärande värdepapper där det investerade kapitalet används till exempelvis sociala, klimatrelaterade eller andra hållbarhetsorienterade investeringsprojekt. Det kan vara projekt inom till exempel förnybar energi, energieffektivitet och rena transporter, men också projekt inom exempelvis fattigdomsbekämpning och kvinnors rättigheter. Genom dessa investeringar kan Folksamgruppen placera kundernas pengar med låg risk samtidigt som pengarna bidrar med resurser till omställningen mot ett hållbart samhälle.

Folksamgruppen har länge varit en stor investerare i gröna obligationer, och detta står fortsatt för den största delen av våra investeringar i hållbara obligationer. För att en investering ska bli aktuell kräver Folksamgruppen att den gröna obligationen lever upp till ramverket Green Bond Principles. Syftet med principerna är att förbättra transparensen och rapporteringen runt gröna obligationer.

Det är emellertid inte bara inom gröna obligationer som Folksamgruppens investeringar gör skillnad. Under 2023 investerade vi exempelvis en miljard kronor i en obligation emitterad av Världsbanken, där kapitalet används till att öka kunskapen kring trafiksäkerhet i utvecklingsländer. Folksamgruppens innehav av hållbara obligationer uppgick till 25 miljarder kronor den 31 december 2023. Motsvarande siffra för 2022 var 22,6 miljarder kronor (marknadsvärde).

Läs mer om vårt
arbete här

Folksamgruppen – en av initiativtagarna till Nettonollalliansen

Folksamgruppen är en av initiativtagarna till UN-convened Net Zero Asset Owner Alliance (Nettonollalliansen), lanserad under klimatmötet i New York i september 2019. Alliansen innebär att Folksamgruppen – tillsammans med några av världens största pensions- och försäkringsbolag – har åtagit sig att våra placeringsportföljer ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser senast år 2050.

Investeraralliansen bestod vid slutet av 2023 av 87 organisationer med ett totalt förvaltad kapital om cirka 100 000 miljarder kronor. Fokus inom alliansen handlar om att åstadkomma en verklig klimatomställning i världsekonomin, och att använda den förändringskraft som finns när många ägare sluter sig samman med en gemensam och tydlig målsättning.

Arbetet inom alliansen innefattar bland annat att medlemmarna enas om nya målsättningar och metoder för mätning av arbetet mot nettonollutsläpp av växthusgaser. Vidare driver medlemmarna tillsammans påverkansdialoger med portföljbolag i syfte att få fler att ställa om och ta ett större ansvar i klimatfrågan.

Under 2023 arbetade vi vidare mot våra klimatdelmål för placeringsverksamheten fram till 2025.

Stora kliv mot klimatmålen

Folksamgruppens klimatdelmål 2025 inom ramen för Nettonoll-alliansen

Påverkan:

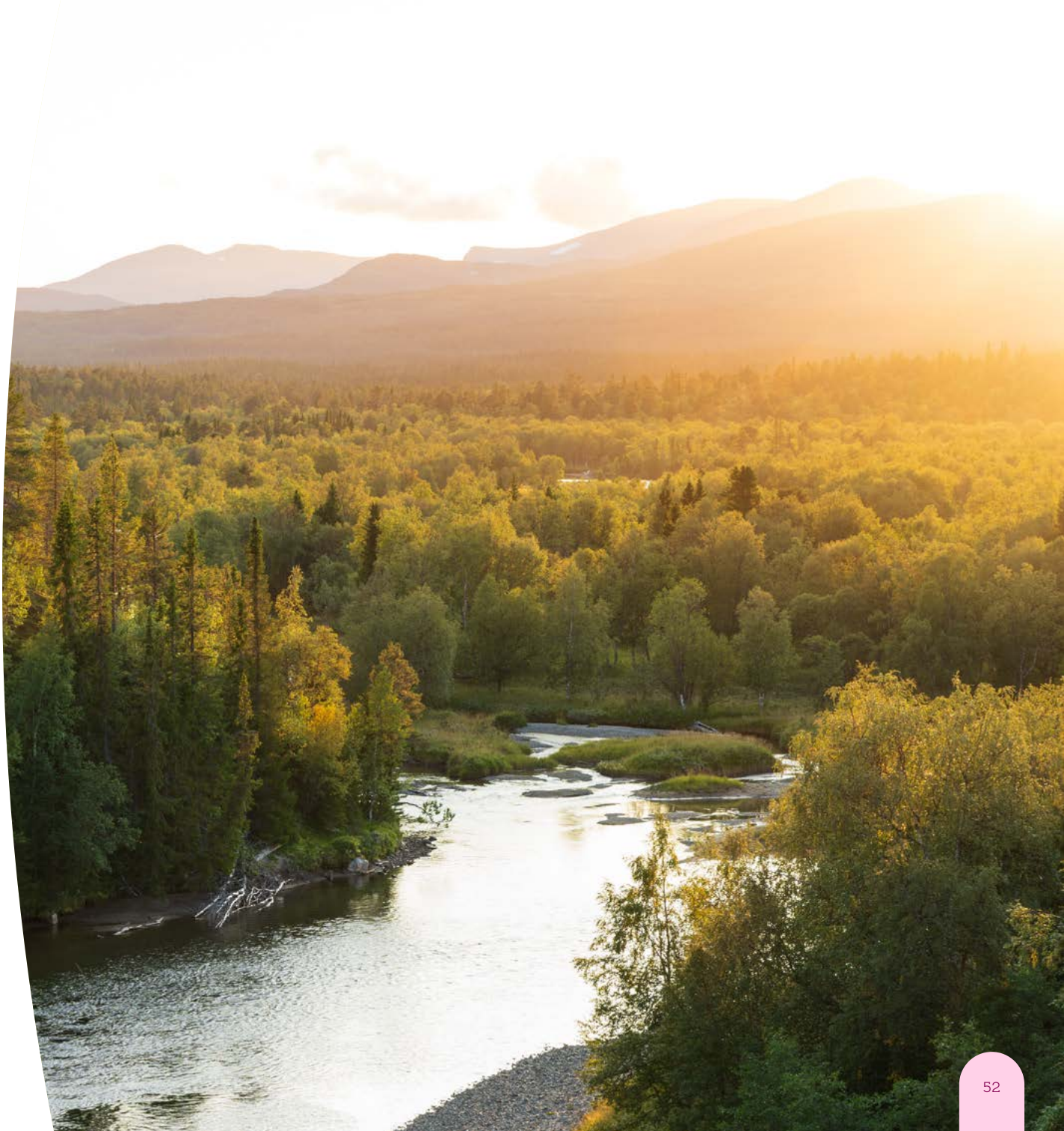
Folksamgruppen har identifierat de 121 största utsläpparna av växthusgaser i gruppens placeringsportföljer. Fram till 2025 kommer Folksamgruppen via bolagsstämmor, direkta möten och andra påverkansaktiviteter, i eget namn eller i samarbeten med andra, arbeta för att bolagen på listan successivt förbättrar sin rapportering och målsättning kopplat till klimatomställningen. Bolag som redan täcks av Folksamgruppens befintliga påverkansinitiativ inom klimat har rensats bort från listan över de 121 största utsläpparna. De resterande 86 bolagen har sedan delats in i fyra olika kategorier beroende på vilken nivå deras klimatmål och klimatrapportering ligger på idag, med delmål kopplade till respektive kategori. Det övergripande målet är emellertid att minst 50 procent av dessa 86 bolag ska ha antagit vetenskapligt förankrade klimatmål senast 2025, godkända av Science Based Targets Initiative eller motsvarande. Vid utgången av 2023 var den siffran 53,5 procent, vilket motsvarar en ökning om 13,5 procentenheter jämfört med 2022 (40 procent). Detta innebär att delmålet är uppfyllt.

Utsläppsreduktion:

Folksamgruppen bygger vidare på det reduktionsarbete som gjordes 2019 med det nya målet att minska utsläppen av koldioxidekvivalenter med ytterligare 29 procent till 2025. De tillgångsslag som omfattas är aktier, företagsobligationer och fastigheter. Målet ska primärt nås via påverkansaktiviteter riktade mot respektive tillgång. Samtidigt kan avyttringar bli aktuellt i de fall Folksamgruppen – trots upprepade försök till påverkan – inte ser tillräcklig omställningsvilja eller omställningsförmåga i linje med målen i Parisavtalet.

Främja gröna investeringars tillgänglighet:

Folksamgruppens mål fram till 2025 är att vidareutveckla sina relationer till emittenter och andra aktörer i primärmarknaden, för att på så vis främja tillgängligheten av gröna investeringsalternativ. Detta ska uppnås via bland annat dialogmöten och påverkansaktiviteter, i syfte att tydliggöra länken till hållbarhet i framtida investeringsprodukter samt uppmuntra fler aktörer i primärmarknaden till att skapa klimatanpassningsstrategier.

Ansvarsfullt ägande: Påverkar i hållbar riktning

Vi är övertygade om att välskötta bolag, som integrerar hållbarhet i sin affärsmodell, över tid skapar bättre avkastning än bolag med svag bolagsstyrning och utan fokus på hållbarhetsfrågor.

Därför är det naturligt för oss att lägga stor vikt vid att diskutera klimat och miljö, mänskliga rättigheter, anti-korruption och andra hållbarhetsfrågor med våra noterade innehav och andra tillgångar som vi investerar i. Som ägare arbetar vi för en hållbar utveckling inom samtliga tillgångslag genom bland annat påverkansdialoger, samarbeten med andra investerare, och genom att rösta på bolagsstämmor.

Dialoger och samarbeten

Folksamgruppen bedriver kontinuerligt tre typer av påverkansdialoger:

1. Löpande dialoger: Löpande dialoger med portföljbolag utan bestämd tidsram. Löpande dialog är en proaktiv strategi med fokus på långsiktiga, finansiellt väsentliga hållbarhetsfaktorer som kan påverka företagets förmåga att skapa värde. Målet är att förbättra risk- och avkastningsprofilen för våra investeringar.

2. Tematiska dialoger: Dialog rörande en avgränsad fråga eller bransch, exempelvis klimatarbete i stål- och cementbranschen eller antibiotikaresistens inom veterinärmedicin. Dessa dialoger har en tydlig tidsram om vanligtvis två eller tre år och omfattar ofta fler portföljbolag än ett.

3. Incidentstyrda dialoger: Fokuserar på företag som allvarligt och strukturellt bryter mot internationella konventioner. Avslutas först så snart en tydlig förbättring har setts från det aktuella bolaget. Om utfallet av dialogen är negativt kan exkludering bli aktuellt.

Under 2023 förde vi en rad dialoger inom olika typer av tillgångslag.

Räntebärande instrument: Under 2023 har Folksamgruppen genomfört dialoger med bland annat Järfälla, Strängnäs, Skellefteå, Umeå, Trelleborg, Helsingborg och Nacka. Dialogerna har handlat om hur klimat- och hållbarhetsmål har satts och hur arbetet är strukturerat för att nå dem. De har också handlat om hur kommuner kan verka för att värna biologisk mångfald och hur förberedd kommunen är för klimatförändringar.

Aktier och alternativa placeringar: 181 dialoger inom vitt skilda ämnen. Exempel inkluderar klimatombudsman i internationella storbanker, mänskliga rättigheter för bolag verksamma i Mellanöstern samt dialoger med både Amazon och Tesla rörande de anställdas möjligheter till facklig organisering.

Tillsammans kan vi arbeta mer effektivt och få en starkare röst än om alla investerare för en separat dialog med varje bolag. Ett exempel på detta är vårt engagemang i Nettonollalliansen. Ett annat exempel är Nordic Engagement Cooperation (NEC), ett investerarinitiativ med danska PFA och finska Ilmarinen med syftet att koordinera bolagsstyrningsaktiviteter riktade mot noterade innehav gällande hållbarhetsfrågor, med ett särskilt fokus på frågor relaterade till mänskliga rättigheter.

Röstning på bolagsstämmor

I Folksamgruppen tycker vi att det är viktigt att vi som ägare utövar vår rätt att rösta, och vi röstar årligen på både svenska och utländska bolagsstämmor. Bolagsstämman är även ett bra tillfälle att ställa frågor om hållbarhet till företagen, eftersom både styrelse och ledning är närvarande. Dessutom får företaget en chans att berätta vad det gör på området direkt till sina aktieägare. Folksamgruppen har ställt hållbarhetsfrågor till styrelsen och ledningen på de svenska bolagsstämmorna under drygt 15 års tid.

Årets frågor ställdes på temat mänskliga rättigheter, vilket därmed blev en uppföljning och fördjupning av frågetemat från 2022. Inför stämamosäsongen skickade Folksamgruppen även traditionsenligt ett brev till respektive innehavs styrelseordförande, där vi bland annat summerade våra grundläggande förväntningar på våra innehav när det gäller hållbarhetsfrågor, samtidigt som vi förklarade varför just mänskliga rättigheter identifierats som årets frågetema.

Folksamgruppens förutsättningar till ägarstyrning i företag utanför Sverige skiljer sig från den i de svenska innehaven, eftersom vi är en mindre ägare i de utländska bolagen. Under 2023 var vi dock, tillsammans med flera andra internationella investerare, med om att lägga ett hållbarhetsrelaterat förslag inför energibolaget ConocoPhillips årsstämma. Förslaget efterfrågade ökad transparens kring bolagets redovisning av skatt, specifikt gällande land-för-land-redovisning.

Folksamgruppen röstar på utländska bolagsstämmor genom ombud (ISS), så kallad proxyröstning. Sedan ett par år tillbaka röstar vi även på samtliga utländska innehav i Folksam Liv och KPA Pension. Hur vi röstat rapporteras publikt. Det förekommer även att vi, likt exemplet ovan, lägger egna förslag eller är med och stödjer andras förslag till stämmorna eftersom det är ett bra verktyg där vi som relativt liten ägare även kan vara med och göra skillnad genom att samarbeta med andra investerare världen över.

Röstning bolagsstämmor	2023	2022	2021
Antal utländska bolagsstämmor där Folksamgruppen röstat*	699	679	560
Antal svenska bolagsstämmor där Folksamgruppen röstat	59	50	64
Totalt	758	731	624

*Sedan våren 2019 röstar vi på samtliga utländska innehav i Folksam Liv och KPA Pension.

Valberedningar

Folksamgruppens ägarandelar har berättigat oss plats i valberedningen i Swedbank, Telia, Volvo Cars, Bilia, Trelleborg och SSAB. I dessa valberedningar ser Folksamgruppen till att kandidaterna till styrelsen har utvärderats gällande kunskap och kompetens ur ett såväl individuellt perspektiv som ur ett grupperspektiv.

Grupptalan

Folksamgruppen driver rättsprocesser, grupptalansmål, så kallade class actions, mot bland annat amerikanska bolag som behandlat aktieägare felaktigt och där detta har påverkat aktiekursen negativt. Arbetet resulterar årligen i att Folksamgruppen ersätts med en eller ett par miljoner kronor.

Antal påverkansdialoger 2023 – aktier/alternativa placeringar			
Ämne	Direkt	Via leverantör	Via samarbete
Miljö & Klimat	4	20	67
Sociala frågor	11	28	12
Bolagsstyrning	0	8	1
Hållbarhet i allmänhet (allt ovan)	26	0	4
Totalt	41	56	84

Att vara en ansvarsfull fastighetsägare

Fastigheter är ett viktigt tillgångsslag och de direktägda fastigheterna utgör tio procent av Folksamgruppens förvaltade kapital. För oss är det viktigt att vara en ansvarsfull fastighetsägare. Alla fastigheter omfattas av Folksamgruppens etiska investeringskriterier.

Vi sätter tydliga miljömål på energiförbrukning, CO₂-utsläpp och miljöcertifieringar. All fastighetsrelaterad investering som köps in är märkt med Bra Miljöval. Vi klimatkompenserar för det CO₂-utsläpp som fastighetsinnehavet genererar genom Vi-skogen och genom att köpa klimatneutral värme.

Vi strävar efter att öka andelen gröna hyresavtal som bygger på samverkan mellan oss som hyresvärd och våra lokalhyresgäster. Det ger oss möjlighet att tillsammans bidra till en positiv utveckling när det gäller miljöförbättrande åtgärder. Vi miljöcertifierar våra fastigheter enligt BREEAM In-Use, ett brittiskt miljöcertifieringssystem för bedömning av befintliga byggnader, och Miljöbyggnad.

Gröna fastigheter bedöms vara mer attraktiva på både hyres- och fastighetsmarknaden. Tillsammans med vår förvaltningspartner Newsec har vi fortsatt att öka kunskapen och medvetenheten kring hur vi kan påverka kunder, samarbetspartners och leverantörer för att främja en hållbar utveckling.

Koldioxidutsläpp per kvadratmeter (CO₂ kg/m²), normalårskorrigerat

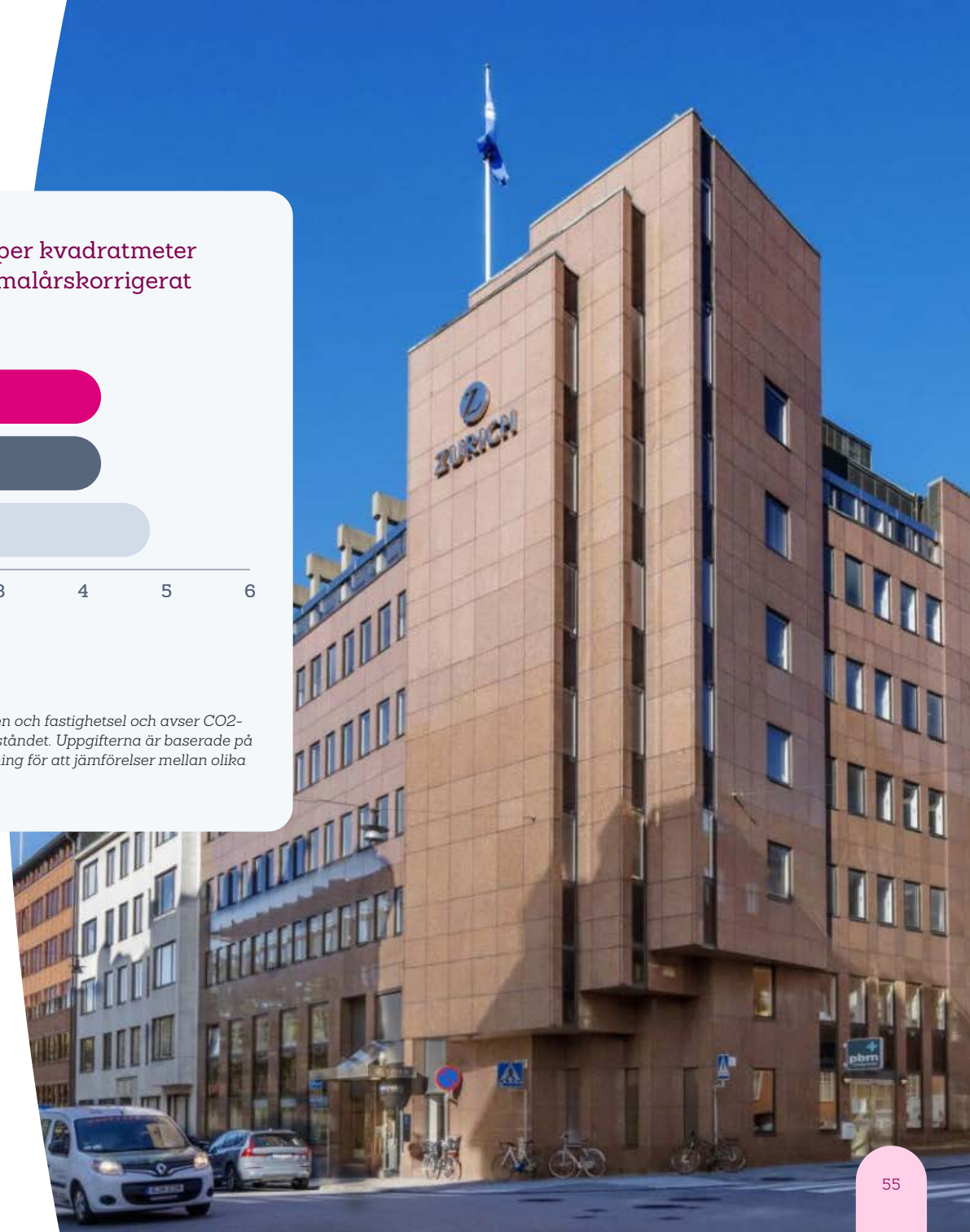

Inkluderar utsläpp från värme, vatten och fastighetsrelaterad avser CO₂-avtrycket för hela det förvaltade beståndet. Uppgifterna är baserade på graddagskorrigerad värmeanvändning för att jämförelser mellan olika år ska kunna göras.

Nyckeltal	2023	2022	2021
Energianvändning, normalårskorrigerat (kWh/kvm)	93,8	94,5	102
Gröna hyresavtal *	73	76	54
Miljöcertifierade fastigheter**	84	75	76

*Andel av antal ny- och omförhandlade kommersiella hyresavtal.

**Andel av total uthyrningsbar area

Översikt av tillgångslagen

Vid utgången av 2023 förvaltade Folksamgruppen 581 (527) miljarder kronor.

Alternativa
placeringar
11%

Strategi

Alternativa placeringar är ett komplement i Folksamgruppens tillgångsportföljer. Det är investeringar med lång placeringshorisont som ger kunderna exponering mot onoterade tillgångar. Investeringarna görs i huvudsak i fondliknande strukturer och i samarbete med andra aktörer, ibland i reala tillgångar som vår investering i elnätsföretaget Ellevio, eller genom indirekta fastighetsinvesteringar för att komplettera de direkta fastighetsinvesteringarna. Infrastruktur har vi identifierat som särskilt intressant för oss.

Aktier
39%

Strategi

Folksamgruppen har en väldiversifierad aktieportfölj uppdelad i svenska och utländska utvecklade aktiemarknader samt tillväxtmarknader. Av aktieexponeringen utgörs cirka 40 procent av svenska aktier. Vi har strategiska innehav i Swedbank och SSAB.

2023: Fokus på förvaltning av befintliga investeringar

Under 2023 har stort fokus legat på att förvalta den befintliga portföljen av alternativa placeringar, till följd av ett investeringstungt 2022.

Detta till trots gjordes även nyinvesteringar under 2023. Vi investerade bland annat totalt 1,5 miljarder kronor i ett säkerställt lån tillsammans med Swedbank, där låntagare är Delcore Fastigheter. Säkerställda lån är en ny struktur för oss, som vi ser som ett effektivt och prisvärt sätt att låna ut pengar utan mellanhänder.

Folksamgruppen investerade 5,6 miljarder kronor i Copenhagen Infrastructure V, en infrastrukturfond fokuserad på energiomställningen. Fonden utvecklar storskalig infrastruktur inom förnybar energi.

2023: Fortsatt påverkansarbete inom klimat och miljö, mänskliga rättigheter samt anti-korruption

Genomfört över 181 påverkansdialoger med både svenska och utländska innehav. Dialogerna har berört vitt skilda ämnen inom klimat och miljö, mänskliga rättigheter och anti-korruption.

Röstat på 758 svenska och utländska stämmor. Fysiska stämmor är nu på allvar tillbaka efter pandemin, och Folksamgruppen har därför kunnat ställa hållbarhetsrelaterade frågor till vd och/eller ordförande vid årsstämmorna i våra svenska portföljbolag.

Folksam har lagt stort fokus på påverkansarbete kopplat till sociala frågor och mänskliga rättigheter. Under året har vi bland annat diskuterat mänskliga rättigheter i Mellanöstern och Nordafrika med våra största svenska innehav som har verksamhet i regionen, samt deltagit i påverkansinitiativet PRI Advance - ett globalt initiativ kopplat till mänskliga rättigheter.

Under 2023 har vi fortsatt arbetet med att analysera den faktiska klimatomställningen hos de energibolag vi äger. Sedan 2022 har Folksamgruppen en ny urvalsprocess för bolag i denna sektor, där vi nu endast kan äga bolag som har antagit nettonollmål och som Folksam bedömer ligger långt fram i omställningen jämfört med konkurrenter.

Översikt tillgångsslagen – fortsättning

Räntebärande
tillgångar
40%

Strategi

Räntebärande tillgångar utgör basen i våra totala tillgångsportföljer. De kännetecknas av hög kvalitet och låg risk. Merparten av våra ränteportföljer består av svenska stats- och bostadsobligationer.

Fastigheter
10%

Strategi

Folksamgruppen är en långsiktig fastighetsägare som arbetar för att våra bostadskunder kan vara trygga i och stolta över sitt boende och att lokalkunderna kan nå sina mål med stöd av den hyrda lokalen. Sedan 2015 har vi haft en expansiv strategi med ny organisation och förvärvat fastigheter för 30 miljarder kronor. Det totala fastighetsvärdet uppgår till omkring 58,3 miljarder kronor och omfattar 142 fastigheter som består av 5 700 bostadslägenheter och 540 tusen kvadratmeter lokaler.

2023: Investering i trafiksäkerhetsobligation från Världsbanken

Folksam investerade en miljard kronor i en obligation utgiven av Världsbanken. Kapitalet kommer bland annat att bidra till att stötta projekt för att öka kunskapen kring trafiksäkerhet för att förebygga trafikskador i utvecklingsländer – men också till projekt inom akutsjukvård och rehabiliteringstjänster för vård efter trafikolyckor.

Under 2023 investerade Folksamgruppen även 250 miljoner kronor i en grön obligation som Nacka givit ut för att finansiera klimatomställning och klimatanpassning i kommunen.

2023:

Förvärvade tre kontorsfastigheter i centrala Stockholm om 21 400 kvadratmeter.

Tillträdde ett nyproducerat flerbostadshus med 358 lägenheter i Lund.

Den största kontorsuthyrningen gjordes till SEB Syd i fastigheten Långan i Malmö. Lokalen anpassas för nytt huvudkontor om 4 500 kvadratmeter och inflyttning sker under andra kvartalet 2024.

Tecknade hyresavtal med ABF Vuxenutbildning i fastigheten Gårda 19:7 i Göteborg. Hyresavtalen omfattar cirka 2 800 kvadratmeter.

Färdigställde flera solcellsprojekt på flerbostadshus i Stockholm med beräknad årlig elproduktion om 1 000 000 kWh.

Jonas Bjuggren utsågs till ny fastighetsdirektör.

Vår egen verksamhet

Genom våra medarbetares engagemang och drivkraft för vi kundnyttan och hållbarhetsarbetet framåt. För oss i Folksamgruppen är det viktigt att erbjuda en attraktiv och inkluderande arbetsplats, där våra medarbetare kan växa och utvecklas. Därutöver jobbar vi för att uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser till 2030 i den egna verksamheten samt att minska vår totala miljöpåverkan.

En arbetsplats där alla kan växa

Folksamgruppen har cirka 3 900 medarbetare fördelade på olika bolag och orter. Ungefär hälften av medarbetarna arbetar på huvudkontoret i Stockholm. Samtliga anställda inom Folksamgruppen – utom vd och ledamöter i koncernledningen – omfattas av kollektivavtal. Folksamgruppen omfattas genom medlemskapet i arbetsgivarorganisationen Fremia av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor.

Folksam ska vara en hållbar och attraktiv arbetsplats med goda utvecklingsmöjligheter och konkurrenskraftiga förmåner. Folksam genomför örligen medarbetarundersökningen Fokus och följer genom den exempelvis medarbetarskap, ledarskap, arbetsmiljö, hälsa och mångfald. 2023 års undersökning visade generellt goda resultat. Totalindex låg på en fortsatt hög nivå, 85 (83) procent positiva svar i genomsnitt. 89 (88) procent svarade att de gärna vill arbeta kvar i Folksamgruppen framöver. Resultatet för eNPS (employee Net Promoter Score), det vill säga i hur hög utsträckning medarbetarna skulle rekommendera Folksam som arbetsgivare, landade på 42 (35) vilket generellt sett räknas som ett mycket bra resultat.

Möjligheter att prestera och utvecklas

Under 2023 har en fördjupning i Folksams medarbetarskap och ledarskap erbjudits för att skapa engagemang och kraft framåt, så att Folksam kan nå uppsatta mål. Chefer och ledare har genomfört utvecklingsaktiviteter inom ökad handlingskraft, involverande möten och feedback. Vidare har insatser gjorts för att öka medarbetarnas lärförmåga, samt förmågan att ansvara för sin egen utveckling, i syfte att uppnå ett ständigt lärande som bidrar till att möta en hög förändringstakt.

Våra medarbetare ska ha bra arbetsvillkor som ger dem möjlighet att utvecklas och ha ett stimulerande och hållbart arbetsliv. Därför arbetar vi strukturerat enligt processen Prestera och utveckla. Det innebär att varje medarbetare har individuella leveransmål, och utvecklingsmål för vad den behöver utveckla på kort och lång sikt. Under 2023 hade 97 procent av kvinnorna och 97 procent av männen regelbundna avstämningssamtal.

Folksam arbetar löpande med kompetensutveckling för att säkerställa regulatoriska kunskaps- och kompetenskrav, samt för att ge medarbetarna rätt förutsättningar i arbetet. Under 2023 har berörda medarbetare genomgått kompetensutveckling inom bland annat hållbarhet, kommunikation och kundbemötande samt agila arbetssätt. Medarbetare och chefer som berörs av Försäkringsdistributionslagen samt lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har genomgått utbildningar, kunskapstest och kontinuerlig fortbildning.

Introduktionsprocessen för nya medarbetare har utvecklats och genomförs nu med både digitala och fysiska träffar. Folksams chefs- och ledarprogram har vidareutvecklats utifrån nya behov där utvalda avsnitt genomförs digitalt. Anmälningförfarandet till programmet "Att leda utan att vara chef" har gjorts om för att nå personerna med störst behov.

Folksamgruppen uppmuntrar intern rörlighet och alla lediga jobb, med några få undantag, annonseras internt. Cirka 400 av våra befintliga medarbetare hittade under året ett nytt jobb internt inom Folksamgruppen. Därutöver nyanställde vi cirka 500 nya medarbetare.

Insatser för god arbetsmiljö och hälsa

Folksams sjuktal för helåret 2023 uppgick till 4,1 procent, vilket är lägre än föregående års utfall på 4,9 procent. Trenden har varit sjunkande under hela året med både minskad kort- och långtidssjukfrånvaro. Folksam har fortsatt arbeta för ökad hälsa, sänkta sjuktal och ett gemensamt lärande inom området. Under hösten 2023 lanserades ett obligatoriskt e-lärande för samtliga medarbetare om systematiskt arbetsmiljöarbete och organisatorisk arbetsmiljö. En liknande insats för cheferna genomfördes 2022. Syftet är att säkerställa att medarbetarna har tillräckliga kunskaper om arbetsmiljö för att kunna arbeta på ett säkert sätt och förebygga risker för ohälsa eller olycksfall i arbetet.

Uppföljning på individnivå avseende prestation, arbetsbelastning och välmående genomförs löpande i dialog mellan medarbetare och chef. Dessutom genomförs varje år en koncerngemensam enkät om den fysiska arbetsmiljön som syftar till att säkerställa lagkrav om systematiskt arbetsmiljöarbete och förebygga risker för ohälsa på grund av arbetet. I 2023 års enkät svarade 82 (82) procent att de som helhet var nöjda med den fysiska arbetsmiljön. Enkäten kompletterar medarbetarundersökningen Fokus som undersöker den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Folksams mötesplatser, arbetssätt och teknik ska främja effektivitet i vardagen. Som ett led i detta har Folksam fortsatt stärka det agila arbetssättet inom utveckling och livscykelhantering för att snabbare kunna möta kundernas behov. Dessutom har förflyttningen mot digitala arbetssätt stärkts ytterligare. Under året genomfördes mätningar av medarbetarnas upplevelse av den digitala arbetsplatsen på Folksam. Syftet är att kunna följa förflyttningen av den digitala upplevelsen och kontinuerligt genomföra förbättringar. Resultatet låg i genomsnitt på 3,9 (3,9) på en femgradig skala.

Jämställd arbetsplats

Folksamgruppen arbetar aktivt för att uppnå ökad mångfald och ta tillvara våra nuvarande och potentiella medarbetares hela kompetens och perspektiv, i syfte att uppnå bättre kundnytta. Det ger oss en grund att stå på i det praktiska arbetet med att integrera mångfald och jämställdhet i alla typer av verksamheter. Vi vill ha ett inkluderande arbetsklimat där olikheter ses som en fördel. I Folksamgruppen finns en mångfaldsgrupp med representanter från olika delar av organisationen samt från de fackliga parterna.

Ett av Folksamgruppens mål är att ha en jämn könsfördelning mellan kvinnor och män på alla nivåer och i alla yrkesgrupper (50/50 ± 5 procent). Som tabellerna nedan visar uppfyller vi målet för såväl medarbetare som för chefer samt för styrelsen i Folksam Liv.

Enligt Nyckeltalsinstitutets årliga jämställdhetsmätning Jämix är Folksam den bästa arbetsgivaren i finans- och försäkringsbranschen när det gäller jämställda arbetsvillkor.

Folksamgruppen strävar efter att erbjuda medarbetarna marknadsmässiga löner och arbetar löpande med att säkra jämställda löner. Under 2023 låg skillnaden i medellön mellan kvinnliga och manliga medarbetare på 7 (7) procent. Vid en nedbrytning på likvärdiga arbeten (svårighetsgrad) låg den viktade löneskillnaden mellan könen på 2 (2) procent. Vid denna nedbrytning kan man se att skillnaderna inte är helt ensidiga, det vill säga att i vissa arbeten är kvinnornas medellön högre än männens och i andra arbeten är männens högre, men i majoriteten av fallen är skillnaderna till männens fördel. Huvuddelen av skillnaderna har sakliga förklaringar som kompetens, erfarenhet, prestation och marknadskrafter. Där osakliga löneskillnader upptäcks är dessa föremål för åtgärder i den årliga lönekartläggningen.

Nolltolerans mot diskriminering och kränkningar

I Folksamgruppen råder nolltolerans mot alla former av diskriminering och kränkande särbehandling. Tydliga värderingar är grundläggande för en inkluderande kultur och möjlighet till stöd från närmaste chef, facklig representant eller HR är centralt. Det förebyggande arbetet sker främst genom tydliga rutiner, till exempel regelbunden individuell uppföljning inom processen Prestera och utveckla. Andra insatser är bland annat systematiskt arbetsmiljöarbete i samverkan med skyddsombud, den årliga medarbetarundersökningen Fokus och punktinsatser i form av gruppaktiviteter på lokal nivå.

I Folksamgruppen finns både formella interna regelverk och information på intranätet gällande diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier och kränkande särbehandling. Där framgår bland annat på vilka sätt en medarbetare kan få stöd och hur man gör en formell intern anmälan. När det finns misstanke om brott gör Folksam en polisanmälan. Folksams riktlinjer och instruktioner utformas utan hänsyn till kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Folksamgruppen uppmanar chefer och medarbetare att göra en intern anmälan i de fall då missförhållanden råder, i syfte att kunna genomföra åtgärder som leder till att dessa oegentligheter upphör. Under 2023 anmäldes nio fall av misstänkt diskriminering, trakasserier eller andra kränkningar. Samtliga anmälningar utreds och om utredningen visar att diskriminering, mobbing eller andra oegentligheter har förekommit kan Folksamgruppen besluta om arbetsrättsliga åtgärder. Av de anmälningar som kom in under 2023 ledde ett till arbetsrättsliga åtgärder.

KPA Pension, ett av bolagen i Folksamgruppen, är HBTQI-certifierat. Det innebär bland annat att alla medarbetare får utbildning i HBTQI-frågor och att företaget har en plan för arbetet med dessa frågor.

We effect

Folksamgruppen har ett långtgående samarbete med We Effect, en biståndsorganisation med rötter i svensk kooperation och som Folksam var med och bildade för 60 år sedan. We Effect arbetar för att utrota fattigdomen i världen och fokuserar på jämställdhet, kvinnor och hjälp till självhjälp där människor tillsammans organiserar sig. Folksamgruppens medarbetare kan stödja We Effect genom att ge ett bidrag som dras direkt från lönen. Den summa medarbetaren skänker dubbleras sedan Folksamgruppen. Under 2023 skänkte Folksamgruppen tillsammans med medarbetarna drygt 1,2 (2,1) miljon kronor.

Sjukfrånvaro (procent)	2023	2022	2021
Total sjukfrånvaro	4,1	4,9	4,1
kvinnor	5,1	5,7	5,0
män	2,8	3,3	3,1
Korttidssjukfrånvaro	2,0	2,4	2,0
kvinnor	2,4	2,5	2,3
män	1,7	1,9	1,7
Långtidssjukfrånvaro	2,0	2,5	2,1
kvinnor	2,7	3,3	2,7
män	1,1	1,3	1,4

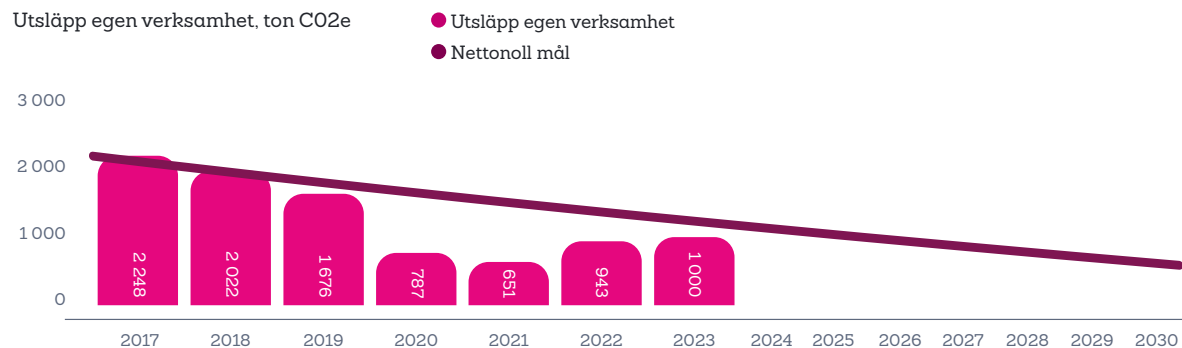
Könsfördelning medarbetare och chefer	2023	2022	2021
Antal medarbetare	3 867	3 821	3 710
varav kvinnor (procent)	54	54	55
varav män (procent)	46	46	45
Antal chefer	359	346	352
varav kvinnor (procent)	51	51	53
varav män (procent)	49	49	47

Könsfördelning styrelser och ledning	2023	2022	2021
Antal ledamöter Styrelse Folksam Liv	12	12	12
varav kvinnor (procent)	50	50	50
varav män (procent)	50	50	50
Antal ledamöter Styrelse Folksam Sak	12	12	11
varav kvinnor (procent)	58	58	50
varav män (procent)	42	42	55
Antal ledamöter Koncernledning	10	10	10
varav kvinnor (procent)	60	60	60
varav män (procent)	40	40	40

Mot nettonollutsläpp 2030

FN:s klimatpanel IPCC konstaterar ett tydligt samband mellan människans utsläpp av växthusgaser och ökningen av den globala medeltemperaturen.

Folksam har som mål att ha nettonollutsläpp i den egna verksamheten till år 2030. Det innebär att vi då ska ha minskat våra utsläpp med 85 procent jämfört med basåret 2002. Baserat på 2017 års utsläpp tog Folksamgruppen fram en plan mot nettonollmålet som innebär en årlig nio procentig minskning av utsläppen. Färdplanen är baserad på Carbon Law och är i linje med Parisavtalet. Sedan vi började arbeta med målet om nettonollutsläpp 2030 i den egna verksamheten har utfallet följt de årliga målsättningarna. Under 2023 ökade utsläppen från den egna verksamheten med 6 (45) procent jämfört med 2022. Som kan ses i tabellen nedan är utsläppen från egen verksamhet, trots ökningen, fortsatt i linje med en årlig nio procentig minskning i jämförelse med basåret. Ökningen under de två senaste åren beror på återgången efter pandemin och ändrade emissionsfaktorer.

Folksamgruppen kompenserar årligen hela sitt beräknade utsläpp från egen verksamhet genom Vi-skogens projekt som är certifierade enligt den globalt erkända standarden Verified Carbon Standard.

Energieffektiva kontor

Energieffektivisering av våra kontor är en viktig del för att minska vår miljöpåverkan.

- Energieffektiviseringen bygger på ytterligare yteffektivisering av kontoren och så kallade Gröna avtal, för att optimera exempelvis drift av kyla och värme.
- Under de senaste åren har Folksam Fastighet investerat i olika energiprojekt för att minska energianvändningen, bland annat ett geolager och bergvärmeanläggning vid huvudkontoret i Skanstull. Med hjälp av den här tekniken har behovet av fjärrvärme minskat med 50 procent i Skanstull, men ökat elförbrukningen med cirka 25 procent. Nettoeffekten har totalt gett en energibesparing om 25 procent jämfört med innan den nya tekniken.

Geolager minskar energiförbrukning

Klimat effektivt resande

Koldioxidutsläppen från tjänsteresor står för en stor del av utsläppen i den egna verksamheten. Folksamgruppen har sedan många år arbetat systematiskt för att minska antalet fysiska resor.

- I vår resepolicy har vi tydliga riktlinjer för hur tjänsteresorna ska göras. Bland annat ska resor kortare än 60 mil göras med tåg.
- En kartläggning av klimatpåverkan från medarbetarnas pendlings- och tjänsteresor har genomförts. Syftet är att kunna föreslå anpassade åtgärder för klimat effektivt resande. Ett förslag på åtgärdsplan har tagits under 2023.

Smarta val i vardagen

För att få ner koldioxidutsläppen måste fler människor göra val som är klimatsmarta. Inom Folksamgruppens verksamhet underlättar vi för medarbetarna att göra val som hjälper till att minska vårt avtryck.

- I vår KRAV-märkta restaurang som drivs i egen regi är alla våra menyer koldioxidberäknade för att gästen ska kunna göra ett bra val.
- Genom välplanerade inköp har transporter till restaurangen minskat. Från och med första kvartalet 2022 levereras matvarorna nattetid med el-lastbil.
- Flera råvaror transporteras i backar som ingår i ett slutet pantsystem.
- Folksamgruppen var först ut i Stockholms Stad med återvinning av pappershanddukar på toaletterna på huvudkontoret i Skanstull i januari 2020. Därefter har Folksams kontor i Malmö och Göteborg anslutits. Vi återvinner totalt drygt 5,7 ton pappershanddukar årligen vilket motsvarar 2 480 kg CO2e.

Hållbarhetsarbete inom IT

Syftet med Folksamgruppens hållbarhetsarbete inom IT är att tydliggöra hur information och teknik ska bidra till det övergripande målet nettonoll 2030. Flertalet IT-tjänster är outsourcade till externa parter och samarbete pågår för att begränsa vårt klimatavtryck bland annat relaterat till serverdrift, hårdvara, samordnade transporter och digitalisering av kundkommunikation. Under 2023 har IT tagit fram tydliga mål och aktiviteter för att fokusera på och förbättra hållbarhetsarbetet kopplat till IT.

- Vi mäter klimatavtryck (CO2) från Folksams stora datacenter.
- Vi mäter vårt klimatavtryck hos respektive hårdvaruleverantör i syfte att maximera livslängden på befintliga IT-produkter via återbruk samt återvinning av uttjänt utrustning på ett miljövänligt sätt.
- Vi arbetar för central samordning av beställningar och transporter för att begränsa Folksams klimatavtryck vid beställningar och transporter av IT-produkter.
- Vi erbjuder alla som får information från Folksam möjligheten att gå från postala utskick till digitala utskick.
- Vi arbetar för och följer upp att samtliga leverantörer följer Folksams uppförandekod.
- Vi verkar för att begränsa Folksams klimatavtryck genom att upplysa alla medarbetare om att välja hållbara alternativ avseende digitala beteenden och arbetssätt.

Fördjupad hållbarhetsinformation

Bilagan för fördjupad hållbarhetsinformation innehåller information kring redovisningen; beräkningsmetoder, risk och styrning, leverantörskedjan samt index för redovisningsriktlinjerna Global Reporting Initiative Standards, Task Force on Climate Related Financial Disclosures samt Principles for Responsible Investment.

Styrning och risk

Styrelsernas övervakande roll

Moderbolagsstyrelserna är ytterst ansvariga för hållbarhetsarbetet. Styrelserna mottar riskrapporter två gånger per år där samtliga risk-kategorier behandlas, däribland hållbarhetsriskerna. Därutöver godkänner styrelsen en rapport om den årliga risk- och solvensbedömningen där klimatrelaterade risker adresseras explicit inom skadeförsäkring och investeringar. Riskrapporteringen utgör även underlag för strategi och affärsutveckling i det årliga affärsplaneringsarbetet. Styrelserna beslutar årligen om återförsäkringsprogrammen, som innefattar katastrofskydd för bland annat naturrelaterade skador. Placeringsverksamheten utgår från Placeringspolicyerna, som antas av respektive styrelse varje år. Policyerna sätter ramarna för hur kapitalet får placeras och hur ägandet ska utövas.

Styrelserna har även antagit hållbarhetspolicyer som anger vad som gäller för arbetet för en hållbar utveckling. Dessa ses över en gång per år. Utöver hållbarhetspolicyerna är även andra interna styrdokument viktiga för arbetet, såsom uppförandekoden för leverantörer, de etiska reglerna och personalrelaterade policyer som ersättningspolicy samt arbetsmiljöriktlinjer. För att integrera hållbarhet i alla delar av verksamheten är medarbetarnas kompetens och förståelse för hållbarhetsfrågorna avgörande. Vi arbetar för att våra medarbetare ska få kontinuerlig utbildning i hållbarhet.

Under 2023 lanserades en ny grundutbildning inom hållbarhet. Utbildningen innehåller de grundläggande begrepp inom hållbarhet, en beskrivning av Folksam's hållbarhetsarbete, både inom sak- respektive livaffären samt hur hållbarhet bidrar till kundnytta. Grundutbildningen är ett e-lärande med tillhörande kunskaps-/reflektionsfrågor och är ett krav för samtliga medarbetare. Även styrelserna i moderbolagen har genomgått utbildningen som en förberedelse inför implementeringen av CSRD.

Utöver grundutbildningen finns det ytterligare utbildningar för medarbetare inom hållbarhet, både e-lärande respektive lärarledda. Till exempel ingår hållbarhet i introduktionsutbildningen för samtliga medarbetare. Därutöver finns riktade utbildningar för vissa yrkeskategorier såsom Hållbarhet på Skador, Hållbarhet i kundmötet Liv och KPA pension Hållbar kapitalförvaltning.

Ledning och organisation

Folksamgruppen har en gemensam koncernledning. En hållbarhetskommitté, bestående av ledamöter från koncernledningen, bereder verkställande direktörens beslut i hållbarhetsrelaterade frågor. Vidare ansvarar kommittén för den övergripande uppföljningen av hållbarhetsarbetet inom Folksamgruppen. Vice vd, tillika chef för enheten Kapitalförvaltning och hållbarhet, har det övergripande ansvaret för att samordna, utvärdera och rapportera Folksamgruppens hållbarhetsarbete.

Etik och anti-korruption

Att agera etiskt är en självklarhet för oss. För att alla i Folksamgruppen ska veta vad som gäller har vi etiska regler. En viktig del av vår affärsetik gäller arbetet med anti-korruption. Enligt Institutet mot mutor är försäkring en särskilt integritetskänslig bransch. Vi har nolltolerans mot mutor. Folksamgruppens interna regler för att förebygga korruption finns tillgängliga för alla medarbetare, bland annat genom vårt intranät. Koncernstaben är ansvarig för reglerna och för de övergripande processer som finns i verksamheten. Folksamgruppens chefer är ansvariga för att sprida information och vägleda sina medarbetare inom dessa frågor. Under 2023 har Folksam beslutat att alla medarbetare ska genomgå regelbunden digital utbildning inom etik och antikorruption. Compliancefunktionen och Folksamgruppens jurister bistår verksamheten med råd och stöd kring etik och anti-korruption. Folksamgruppen har ett incidentrapporteringssystem där avvikelser från våra interna regler kan rapporteras. Det finns också en funktion för visselblåsning, där anmälningar görs till en extern part, vilket även möjliggör anonym rapportering om oegentligheter. Inget försäkringsbolag inom Folksamgruppen har tilldelats någon sanktion eller böter under 2023 för brott mot lagar och bestämmelser. För att minska risken för mutor inom skadeverksamheten, där vi betalar ersättning till kunder för reparationer, återställande eller annan kompensation för inträffade skador, anlitar vi så långt som möjligt företag som vi har avtal med. Vi har dessutom en utvecklad kontrollapparat för att säkra att vi ersätter skador på rätt sätt. Den består av beslutskontroll, betalningskontroll, kvalitetsgranskning och skaderevision. Därutöver sker även besiktning på plats av vissa typer av skador. På så sätt kontrollerar vi att vi hanterar skador enligt villkor, instruktioner och gällande lagstiftning.

Arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Penningtvätt och finansiering av terrorism är allvarliga hot som hämmar den ekonomiska tillväxten och påverkar demokratin och den allmänna säkerheten. Risken att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism existerar i alla finansiella företag. Folksamgruppen arbetar ständigt med att minimera denna risk. För oss är det självklart att varje misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism ska granskas och utredas. Det är en fråga om långsiktigt förtroende för vår bransch. Vårt arbete med att minimera risken pågår – och måste pågå – hela tiden.

Vi ska känna våra kunder

Grunden för vårt arbete utgörs av den allmänna riskbedömning vi utför. Där bedömer vi hur riskerna ser ut för att exempelvis våra produkter kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Därefter kan vi komma fram till rutiner och processer för att förhindra detta. Vi bedömer då varje kund för att förstå om kunden innebär en högre eller lägre risk. Lagen kräver att vi "känner våra kunder" men vi kan även ge bättre rådgivning till våra kunder om vi till exempel känner till mer om deras ekonomiska förhållanden eller hur de förväntas använda våra produkter. När vi "känner våra kunder" och förstår vilken risk de innebär, kan vi kontrollera om något avviker från det förväntade beteendet. Skulle vi misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism har vi en tydlig skyldighet att rapportera detta till Finanspolisen. Folksamgruppens åtgärder för att motverka dessa brott är ett viktigt arbete och utgör också en del av de globala hållbarhetsmålen för Agenda 2030.

Om kunden inte är nöjd

I de kundkontakter vi har uppstår ibland missförstånd, missnöje eller problem av olika slag. Då kan kunden lämna in ett klagomål. En bra hantering av klagomål är viktigt, eftersom det ger oss möjlighet att fånga upp problemen, göra något åt dem och långsiktigt försäkra oss om att kunden är nöjd. Under året rapporterades 12 683 (8 713) kundklagomål. En kund som är missnöjd med vårt beslut i ett ärende erbjuds ett kostnadsfritt omprövningsförfarande. Kundombudsmannen har rätt att rekommendera ändringar i ärenden som anmälts för prövning. Under 2023 konsulterade drygt 7 000 (7 000) kunder Kundombudsmannen. 2 042 (1 634) ärenden avslutades under året och cirka 17 (17) procent av dessa ledde till någon form av ändring till kundens förmån.

Finansiella sanktioner

Finansiella sanktioner innebär att begränsningar införs i handlingsfriheten för en stat, en grupp eller individer för att försöka påverka ett beteende genom olika ekonomiska åtgärder. Det kan till exempel röra sig om att försöka påverka politiken hos en stat som hotar internationell fred och säkerhet, att kyla ned en konflikt, att förmå en stat att upphöra med systematiska kränkningar av mänskliga rättigheter, eller att försöka få staten att respektera vissa demokratiska principer. EU beslutar om finansiella sanktioner i form av förordningar som gäller direkt för företag i Sverige. Det finns idag omfattande finansiella sanktioner, med anledning av situationen i länder som Ukraina, Nordkorea och Myanmar. Folksamgruppen kontrollerar exempelvis kunder och verkliga huvudmän mot EU:s sanktionslistor för att säkerställa att vi inte tar emot pengar eller gör utbetalningar till sanktionslistade personer. Vi har en skyldighet att omedelbart frysa, det vill säga spärra, finansiella tillgångar för dessa personer eller företaget och rapportera till berörd myndighet. Finansiella sanktioner är ett värdefullt instrument för internationella ansträngningar att trygga fred och säkerhet samt främja demokrati och mänskliga rättigheter. Folksamgruppens åtgärder bidrar till detta viktiga arbete.

Klimatrisker

Motståndskraften hos organisationen – klimatrelaterade scenarier för skadeförsäkring

Strategin utgår från de klimatscenarier med olika temperaturhöjningar som baseras på data från FN:s klimatpanel IPCC. Scenarierna ger olika påverkan på till exempel havsnivåer, skogsbränder, nederbörd med utgångspunkt från temperaturhöjningar om upp till två, tre respektive fem grader. De viktigaste katastrofhändelserna i Sverige kopplade till väder är stormar och översvämningar. Vid klimatscenarier högre än två grader är vår bedömning att dagens strategi med hög återförsäkringsgrad kan utmanas ur ett finansiellt perspektiv.

Medeltemperaturökning på tre till fyra grader ger enligt scenarierna ett mycket osäkert klimat med stora naturskador och ökade fysiska risker vilket driver upp återförsäkringspremien långt över dagens nivåer. Dessutom kan vissa naturskador exkluderas från försäkringsavtalet om inte återförsäkringsföretagen kan erbjuda ett adekvat katastrofskydd. Detta skulle medföra att företagets återförsäkringskostnader ökar, som i sin tur innebär högre försäkringspremier för direktkunderna samtidigt som försäkringsskyddet blir sämre. Vid ett klimatscenario lägre än två grader är vår bedömning att dagens strategi med återförsäkring och möjlighet att ändra pris och villkor är motståndskraftig. När det handlar om att fördela kostnaderna för risk är försäkringspremien och försäkringsvillkoren de huvudsakliga styrmedlen för ett försäkringsbolag. Nivån på premierna grundas bland annat på sannolikheter för att skador av olika omfattning inträffar. Försäkringsvillkoren uppdateras normalt årligen. Omvärldsbevakning och skadehistorik utgör underlag för premiesättning och försäkringsvillkor. Den viktigaste strategin för att möta klimatrelaterade försäkringsrisker är skadeförebyggande åtgärder. Det bästa för försäkringstagarna är de skador som kan undvikas. Vi hjälper våra kunder att klimatsäkra sig. Genom proaktivt skadeförebyggande arbete kan vi hjälpa kunden innan en skada uppkommit. På vår hemsida finns råd till villaägare om hur de kan klimatsäkra sina hem. Det rör sig bland annat om att anlägga gröna tak och att dränera husgrunden för att förebygga skador orsakade av höga vattenflöden. Vid akuta skaderisker kopplade till extremväder skickar vi även SMS för att hjälpa kunderna att förebygga skador.

Scenarioanalys

Scenarioanalys är en process för att identifiera och utvärdera effekter av potentiella framtida händelser. Scenarier är ett sätt att studera hur framtiden kan se ut om vissa trender fortsätter eller vissa villkor är uppfyllda. När det gäller klimatförändringar ger scenarioanalyser en bra möjlighet att förstå hur olika kombinationer av klimatrelaterade risker kan påverka verksamheten och den finansiella ställningen över tid. Scenarioanalysen har gjorts i samband med den egna risk och solvensbedömningen för skadeförsäkringsverksamheten. Scenariot omfattar fyra naturkatastrofer med bruttokostnad om 50, 50, 100 och 200 miljoner årligen för Folksam Sak med dotterbolag. Effekten blir ökade skadekostnader och kraftigt ökad belastning på företagets skadeorganisation. Därutöver ökar återförsäkringskostnaderna. Skadorna bedöms både påverka skadekostnaden och skaderegleringskostnaden. Skadekostnaden påverkas i första hand av ersättning för själva naturhändelserna. Utöver detta bedöms skadekostnaden för andra skador öka, då handläggarna behöver prioritera naturskadorna, och på sikt kan bemanningen även behöva förstärkas i skadeorganisationen. Resultatet av scenarioanalysen visar att naturrelaterade skadehändelser drivet av ett varmare klimat har en kännbar påverkan på resultatet men att Folksams solvensställning är tillräckligt god för att hantera scenariot.

Riskhantering

TCFD klassificerar klimatrelaterade risker i två huvudsakliga risktyper – omställningsrisker och fysiska risker. Omställningsrisker består av risker som uppkommer till följd av omställningen till en hållbar värld, medan fysiska risker består av de fysiska effekterna av klimatförändringarna. Dessa huvudtyper delas sedan in i ytterligare undergrupper. Klimatrelaterade möjligheter är en lika viktig del i rekommendationerna och anges inom fem områden.

Omställningsrisker

- Regulatoriska- eller policyrisker – till exempel ökat pris på utsläpp av växthusgaser.
- Teknologiska risker – till exempel att ny teknik inte blir lönsam, eller att existerande teknik blir utkonkurrerad.
- Marknadsrisker – till exempel förändrade kundbeteenden.
- Varumärke/anseende – till exempel kritik från kunder eller andra intressenter.

Fysiska risker

- Plötsliga – till exempel ökade störningar och skador från väderfenomen.
- Bestående – till exempel höjda vattennivåer.

Möjligheter

- Resurseffektivitet, energikällor, produkter och tjänster, marknader och resiliens.

Folksamgruppen har befintliga riskbegrepp som delas in i fyra övergripande riskkategorier

Klimatrelaterade risker ingår i varierande grad i Folksams befintliga riskkategorier. Klimatrelaterade risker behandlas därmed inte annorlunda än andra risker, och ställs inte i relation till andra risktyper i Folksamgruppens övergripande riskhanteringssystem. De övergripande riskkategorierna definieras enligt följande:

- **Försäkringsrisk:** Exempel på försäkringsrisker är skadefall i form av bland annat naturskador, ökad dödlighet, avbrutna premieinbetalningar eller återköp av försäkringskapital.
- **Finansiell risk:** exempel på finansiella risker är aktiekursfall, fallande fastighetspriser eller förändring av marknadsräntor men även andra finansiella händelser som förändrad kreditvärdighet eller konkurs hos motparter.
- **Operativ risk:** exempel på operativa risker är avbrott och driftstörningar i verksamheten, anpassning till nya regelverk eller nya kundbehov som ökad efterfrågan på hållbara produkter.
- **Affärsrisk:** exempel på affärsrisker är ändrade marknadsförutsättningar, förändringar i omvärlden och negativ påverkan på varumärket. Hållbarhetsrisker³⁾ förekommer därmed som orsaker eller drivare till risker inom de befintliga riskkategorierna. Inom hållbarhetsområdet är ett varmare klimat en orsak till att nya risker i samtliga kategorier ovan uppstår. Det finns med andra ord klimatrelaterade risker inom alla riskkategorier. Folksamgruppen har sedan många år försäkrat naturskador som ingår i riskkategorin försäkringsrisk. Sedan några år tillbaka identifieras också klimatrelaterade operativa risker och affärsrisker samt kriterier som beaktar hållbarhetsrisker i våra investeringsportföljer vilket både inbegriper både uteslutande kriterier och användning av ESG-betyg.

³⁾ Hållbarhetsrisker är ett begrepp som förekommer i olika regelverk. Hållbarhet inkluderar tre orsaksområden där 1) miljöfaktorer, 2) sociala faktorer 3) företagsstyrningsfaktorer kan orsaka risker med konsekvenser för företagets måluppfyllnad. Terminologin utgår ifrån tre orsakskategorier som på engelska benämns ESG, environmental (E), social (S) and governance (G).

Identifiera och bedöma klimatrelaterade risker

Processen för att identifiera och mäta potentiell storlek och påverkan från klimatrelaterade risker skiljer sig beroende på kategori.

- Enskilda klimatrelaterade affärsrisker och operativa risker bedöms oftast utifrån en sannolikhets- och konsekvensskala där påverkan bedöms utifrån konsekvenser för kund och varumärke, finansiell påverkan och påverkan på regel- och avtalsefterlevnad.
- För klimatrelaterade försäkringsrisker är det naturskador, till exempel översvämningar, som utgör huvudsakligt fokus. Genom beräkningar baserat på faktiska skadehändelser tas modeller fram för sannolikheten att skador av olika finansiell omfattning inträffar i framtiden. Dessa prognoser bygger främst på historiska data men kan även innehålla bedömningar om framtiden. Identifieringen av dessa risker har även påverkan på skadeförebyggande åtgärder.
- För klimatrelaterade finansiella risker görs bland annat stresstester för olika innehav med hänsyn till omställningsrisker inom ramen för den årliga risk- och solvensbedömningen.

De klimatrelaterade risker som identifieras kan läggas samman i ett eller flera klimatriskscenarier. Därefter kan den finansiella påverkan med hjälp av olika antaganden kvantifieras eller bedömas kvalitativt i samband med tidigare nämnda egna risk- och solvensbedömning.

Identifierade omställningsrisker enligt TCFD:s rekommendationer

Nedan återfinns en icke-uttömmande lista över de klimatrelaterade risker som Folksamgruppen har identifierat både i egenskap av försäkringsgivare och inom ramen för placeringsverksamheten.

Omställningsrisker	Potentiell finansiell påverkan för bolag Folksamgruppen investerar i	Potentiell finansiell påverkan för Folksamgruppen
Regulatoriska		
Ökade regelverks- och rapporteringskrav (kort sikt).	Framtida regulatoriska skärpningar kan leda till förbud mot vissa verksamheter, ökade krav på rapportering minskade intäkter samt högre kostnader för regelefterlevnad.	Ökade kostnader för bolagen vi investerar i och riskerar därmed att påverka avkastningen negativt. Även Folksamgruppen kan drabbas av ökade kostnader till följd av förändrade lagar och regler.
Marknad		
Strandade tillgångar (kort sikt).	Stora finansiella värden riskerar att gå om intet när vissa tillgångar inte kan kommersialiseras till följd av exempelvis förändrade marknader eller regulatoriska krav. Det riskerar att påverka bolagens resultat och finansiella ställning negativt.	Avkastningen kan påverkas negativt om Folksamgruppen har exponering mot bolag vars tillgångar faller kraftigt i värde.
Varumärke/Anseende		
Försämrad perception av bolag (kort sikt).	Varumärken riskerar att skadas om det förknippas med produkter eller tjänster med negativ klimatpåverkan, vilket kan leda till minskad försäljning. Detta medför en risk att bolagens resultat och finansiella ställning påverkas negativt.	Folksamgruppens varumärke skadas av att förknippas med bolag som inte kontrollerar sina hållbarhetsrisker.

Identifierade fysiska risker enligt TCFD:s rekommendationer

Nedan återfinns exempel på de klimatrelaterade risker som Folksamgruppen har identifierat både i egenskap av försäkringsgivare och inom ramen för placeringsverksamheten.

Fysiska risker	Potentiell finansiell påverkan för bolag Folksamgruppen investerar i	Potentiell finansiell påverkan för Folksamgruppen
Plötslig		
Ökade störningar och skadekostnader på grund av extremväder (medium).		Som försäkringsgivare kan vi drabbas av snabbt ökade skadekostnader som bara delvis kan täckas av återförsäkringsprogrammet.
Bestående		
Ökade kostnader på grund av förändrade vädermönster och vattennivåer (medium).		Som försäkringsgivare kan vi drabbas av lägre intäkter till följd av att vissa områden och tillgångars försäkringsbarhet minskar, exempelvis genom förbud att återuppbygga på vissa geografiska områden. Högre vattentstånd riskerar även att öka antalet fuktrelaterade skador.
Försämrad perception av bolag (medium).	Varumärken riskerar att skadas om det förknippas med produkter eller tjänster med negativ klimatpåverkan, vilket kan leda till minskad försäljning. Detta medför en risk att bolagens resultat och finansiella ställning påverkas negativt.	Folksamgruppens varumärke skadas av att förknippas med bolag som inte kontrollerar sina hållbarhetsrisker.

Identifierade möjligheter enligt TCFD:s rekommendationer

Nedan återfinns en icke-uttömmande lista över de klimatrelaterade möjligheter som Folksam har identifierat både i egenskap av försäkringsgivare och inom ramen för placeringsverksamheten.

Klimatrelaterade möjligheter	Potentiell finansiell påverkan för bolag Folksamgruppen investerar i	Potentiell finansiell påverkan för Folksamgruppen
Produkter och tjänster		
<p>Utveckla skadeförebyggande tjänster i takt med ökad digitalisering.</p> <p>Cirkulär skadereglering genom återbruk och återvinning.</p> <p>Miljömärkt skadereglering med låga CO2-utsläpp.</p>		<p>Skadeförebyggande tjänster minskar kostnaderna för försäkringsfall i och med att skadan undviks.</p> <p>Minskar skadekostnaderna.</p> <p>Ökar intäkterna när efterfrågan på låg CO2-produkter blir viktigare för kunderna.</p>
Resiliens		
<p>Investeringar i projekt/företag som bidrar till ökad motståndskraft mot klimatförändringar.</p>	<p>Ökat marknadsvärde genom resiliensplanering, till exempel egen sol-el motståndskraftig infrastruktur och byggnader.</p> <p>Ökad pålitlighet av leverantörskedjans förmåga att leverera under olika förhållanden.</p> <p>Ökade intäkter genom nya produkter/tjänster relaterat till motståndskraft till exempel CCS-teknik, matproduktion i marina miljöer.</p>	<p>Bättre förutsättningar att kunna generera avkastning över tid jämfört med konkurrenter som inte har samma motståndskraft eller beredskap för klimatförändringar det vill säga minskad risknivå i tillgångsportföljer.</p> <p>Investera i nya branscher som kan komma att växa fram i fall priset på CO2-utsläpp stiger kraftigt. Då kan företag som tar hand om CO2-utsläpp till en lägre kostnad få nya marknads-möjligheter.</p>
Energi		
<p>Investera i förnyelsebara energikällor.</p>	<p>Varumärkesfördelar som leder till ökad efterfrågan på varor/tjänster.</p> <p>Lägre exponering mot fossila prisökningar och minder exponering mot kostnader för CO2-utsläpp.</p>	<p>Ökat aktieägarvärde.</p>
Resurseffektivitet		
<p>Investera i företag/fastigheter/projekt med hög energieffektivitet.</p>	<p>Ökat värde för fasta tillgångar till exempel högre värde för energieffektiva fastigheter.</p> <p>Lägre kostnader i företag som återanvänder och kräver mindre resurser i sina produktionsled.</p> <p>Lägre kostnader för fossil energi om det används för produktion.</p>	<p>Ökat aktieägarvärde.</p>

Handlingsplanen Sustainable Finance

Sustainable Finance är EU-kommissionens handlingsplan för hållbara finanser. Kommissionen har tagit fram handlingsplanen för att de ser att finansiella aktörer har en nyckelroll att spela om målen i Parisavtalet ska nås. Ska vi kunna begränsa den globala uppvärmningen till max två grader, helst en och en halv grad behöver vi ställa om finansiella flöden i en mer hållbar riktning. Sustainable Finance är till stora delar ett lagstiftningspaket som syftar till att tydliggöra vad som är en hållbar investering och som ställer ytterligare informationskrav på finansiella aktörer som tillhandahåller hållbara produkter att tydligt informera om det på ett enhetligt sätt.

Hållbarhetsmoment tas in i processer

Under 2023 har Folksamgruppens bolag fortsatt anpassningen till de nya regleringarna. Nya processer har införts enligt Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), dels för att tillhandahålla hållbarhetsbilagor för sparande-produkter, dels för att lämna redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer för Folksamgruppens bolag. För moderbolagen har vi i årsredovisningarnas förvaltningsberättelser för 2023 redovisat linjering enligt Taxonomiförordningen.

Lättare för kunden att fatta beslut

Inom Folksam har vi en helhetssyn för införande av EU-kommissionens handlingsplan och följer aktivt kommissionens och de europeiska tillsynsmyndigheternas arbete. Många är engagerade i arbetet och vi arbetar tvärfunktionellt för att införa regelverken. Eftersom ambitionen med regelverken till stora delar handlar om att göra det lättare för kunderna att fatta mer välinformerade beslut kopplat till hållbara investeringar är det vår ambition att införa regelverken på ett så kundvänligt sätt som möjligt.

CSRD

Förberedelserna inför hållbarhetsrapportering enligt CSRD, Corporate Sustainability Reporting Directive, går enligt plan. Folksam Sak och Folksam Liv väntas rapportera i enlighet med det nya direktivet. Under året har det varit fokus på att färdigställa väsentlighetsanalyserna för Folksam Liv- och Folksam Sak-koncernerna. Det är väsentlighetsanalyserna som ligger till grund för vilka upplysningar som ska redovisas.

Hållbara leverantörsled

Vi arbetar med att påverka branscher och företag att ta ansvar för att bedriva en hållbar verksamhet. En stor del av vår externa påverkan ligger i arbetet med våra avtalsleverantörer. Inköpsverksamheten är uppdelad i tre organisationer; Skador, IT samt Ekonomi och finans. Ansvaret för leverantörer och avtal ligger på respektive enheter, medan det övergripande ansvaret för inköpsprocessen ligger under Ekonomi och finans Inköp. Folksamgruppen har cirka 1 600 avtalsleverantörer.

Prioriterat område

Hållbara inköp är, och kommer fortsätta vara, ett prioriterat område för oss. När vi genomför inköp vill vi också att våra leverantörer ska ta ansvar och bidra till en hållbar värld. Det är i linje med vår vision. Olika hållbarhetskrav ställs till leverantörerna beroende på vilket inköpsområde denne tillhör. Vi arbetar för en närmare samverkan med leverantörerna för att höja samarbetet och kompetensen genom erfarenhetsutbyte och få stöd för att driva gemensamma hållbarhetsfrågor.

Godkänd leverantör

Vi tydliggör våra mest grundläggande krav i "Godkänd leverantör". För att bli en "Godkänd leverantör" ska leverantören, oavsett inom vilken bransch denna verkar, uppfylla följande hållbarhetskrav:

- Acceptera och uppfylla "Folksams uppförandekod för leverantörer"
- Inneha tecknat kollektivavtal för anställda i Sverige.

Uppförandekoden bygger på internationella konventioner avseende mänskliga rättigheter, arbetsmiljö- och arbetsrätt samt internationella miljö- och antikorrupsionsförordningar. Koderna gäller för Folksam och alla dotterbolag, och undantag av ovanstående krav förutsätter ett godkännande av någon i Folksamgruppens koncernledning.

Hållbarhetskrav

Utöver "Godkänd leverantör" kompletterar Folksam med miljö- och hållbarhetskrav i våra upphandlingar för både drift- och skadeinköp vid behov.

Tillbörlig aktsamhet

Inköp har under året arbetat med frågor kopplade till kommande regelverk för Human Rights Due Diligence (HRDD), eller tillbörlig aktsamhet. Regelverket är i praktiken en riskhanteringsprocess med syfte att säkerställa att företag har policyer och processer på plats för att identifiera, förhindra, begränsa och redogöra faktisk och potentiell negativ påverkan på mänskliga rättigheter.

Som ett första steg i arbetet har en nulägesanalys av Folksams policyåtagande gjorts (för Inköp kopplat till Folksams uppförandekod), samt att en kartläggning och riskanalys av vår leverantörskedja har genomförts.

Som ett led i ovan, kommer vi att revidera vår Uppförandekod för leverantörer.

Om hållbarhetsredovisningen

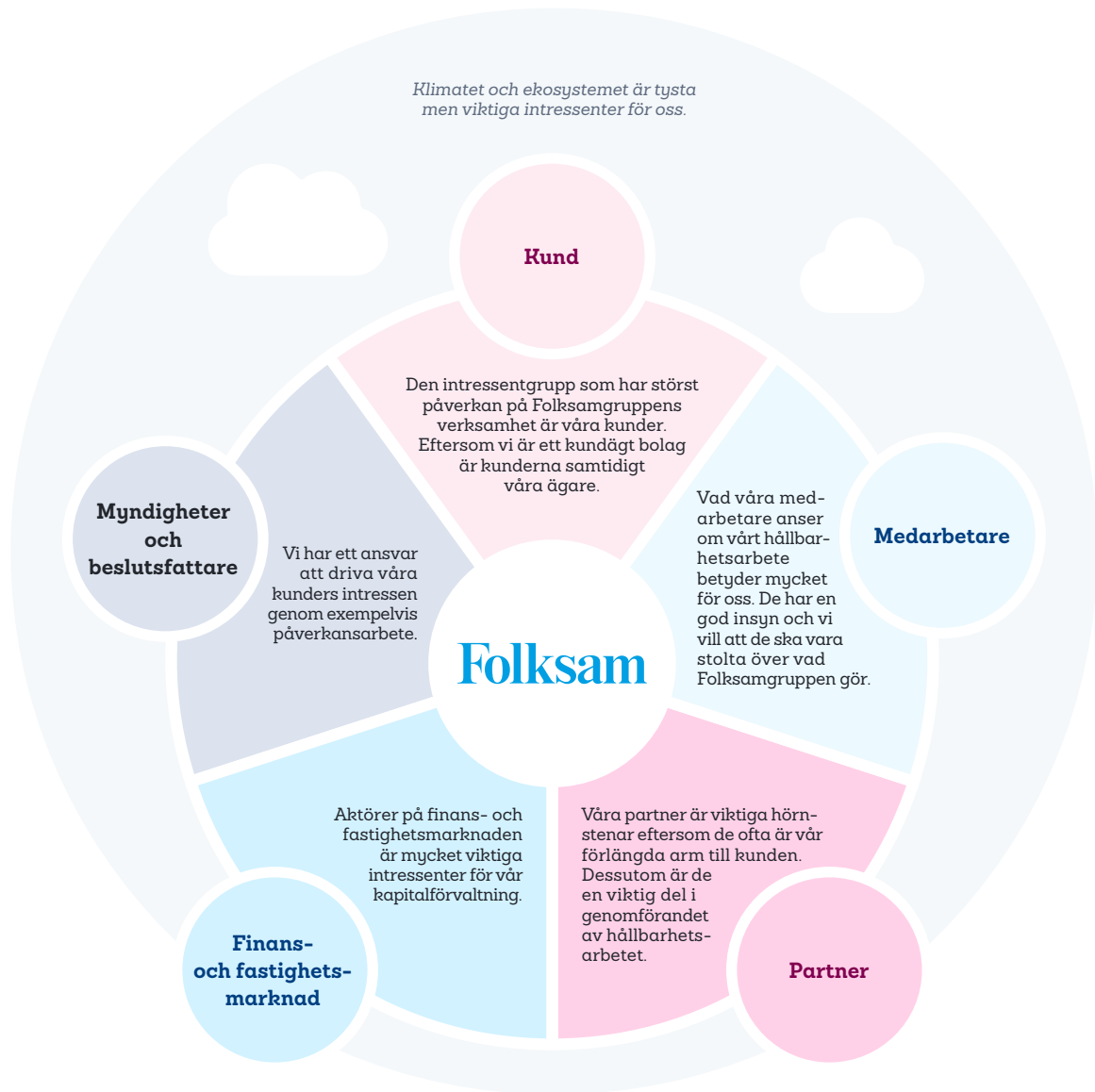
Folksamgruppens hållbarhetsredovisning beskriver hur arbetet med hållbarhet bedrivs och utvecklas. Hållbarhetsredovisningen utgör en del av Folksamgruppens års- och hållbarhetsrapport, i huvudsak av sidorna 29-82. Detta är den nittonde hållbarhetsredovisningen som Folksamgruppen upprättar. Hållbarhetsredovisningen omfattar hela Folksamgruppen (Folksam Liv och Folksam Sak inklusive dotterbolag). Se årsredovisningar för Folksam Sak och Folksam Liv för mer information, där även den lagstadgade hållbarhetsrapporteringen finns i enlighet med kraven i årsredovisningslagen. När Folksamgruppen benämns som Folksam i redovisningen hänvisar detta till varumärket Folksam. Årets hållbarhetsredovisning är upprättad enligt ramverket Global Reporting Initiatives (GRI) Standards. Årets utfall redovisas i texten generellt med förra årets utfall inom parantes. I de fall utfallet utgör en GRI-upplysning redovisas ytterligare två jämförelseår för att läsarna ska kunna följa hållbarhetsarbetets utveckling. Kontaktperson för hållbarhetsrapporten är Folksamgruppens tf hållbarhetschef Michael Kjeller, michael.kjeller@folksam.se. Rapportering enligt Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD) är integrerat i års- och hållbarhetsrapporten. Ett TCFD-index har upprättats på sidan 79 för att läsaren ska kunna hitta information i enlighet med de upplysningskrav som TCFD ramverket anger. 2023 års rapport har inte granskats av revisorer, i övrigt finns inga väsentliga skillnader sedan föregående redovisningsperiod.

Redovisningsprinciper och väsentlighet

Redovisningen vänder sig till Folksamgruppens intressenter. Innehållet i redovisningen har valts baserat på hur väsentlig påverkan är. Det vill säga hur stor negativ eller positiv påverkan som frågan får på samhälle och miljö. Urvalet av väsentliga frågor bygger också på en löpande dialog om hållbarhet med Folksamgruppens viktigaste intressenter. Folksamgruppen har en gemensam process för insamling av hållbarhetsdata. Redovisningen sker årligen och ingår i Folksamgruppens uppföljning och rapportering av hållbarhetsarbetet. Folksamgruppen använder förutbestämda definitioner och dokumenterar rutiner för insamling och kontroll av data. Folksamgruppen upprättar en GRI-redovisning på årsbasis, men redovisar klimatdata varje kvartal sedan 2020. Nedan följer mät- och beräkningsmetoder i detalj för väsentliga frågor.

Intressentdialog

Vi är övertygade om att lyhördhet och samarbete är avgörande för att nå våra målområden. Vi har därför en ständigt pågående och transparent dialog med våra intressenter för att säkerställa att vi på bästa sätt ska kunna skapa värde för dem och vår omvärld. Folksamgruppen har identifierat fem strategiska intressentgrupper, eftersom dessa grupper är de som har störst påverkan på och påverkas mest av, vår verksamhet och de beslut som vi fattar. Folksamgruppen har en löpande dialog med alla intressenter inom ramen för den dagliga verksamheten. Utöver det genomför vi även regelbundet mätningar för varje strategisk intressentgrupp. Resultatet från dialogerna har varit en viktig grund för utveckling av vårt fortsatta arbete.

Beräkningsmetoder och fördjupande information

Beräkningsmetoder miljö och klimat

Värme och kyla i fastigheter: Uppgifterna om koldioxidutsläpp från fastigheter 2023 bygger på faktisk värmeförbrukningsstatistik i MWh och CO₂ från vår fastighetsförvaltare, medan värme-, el- och vattenförbrukningen för lokala kontor och rådgivningskontor är uppskattad. Uppvärmning sker primärt med fjärrvärme, ett fåtal fastigheter värms med bergvärme. Under slutet av 2023 har pellets och olja fastats ut, gas används för enstaka fastigheter. Vi inkluderar ej fjärrkyla som underlag till klimatberäkningarna. Detta beror på att all fjärrkyla som köps in är för fastigheter i Stockholm och fjärrkyla är en biprodukt av leverantörens fjärrvärmeproduktion, utsläppen bedöms därmed vara noll eller mycket låga. Från och med 2021 inkluderar vi 100 procent av utsläppen från el, värme och vatten i våra direktägda fastigheter, oavsett ägarandel i dotterbolaget som äger fastigheterna. Då Folksam fastigheter förvaltar hela fastighetsportföljen, oavsett ägarandel inom Folksamgruppen redovisas utsläpp från hela fastighetsportföljen utan uppdelning.

Elförbrukning i fastigheter: Koldioxidutsläppen från elförbrukning i Folksamgruppens fastigheter 2023 är relativt låga eftersom Folksamgruppen använder el som är märkt med Bra Miljöval från förnybara källor – vindkraft, vattenkraft, biomassa och solkraft. Bra Miljöval ställer hårda krav på hur elen produceras och vi jobbar för att påverkan på miljön från elproduktion ständigt ska minska. Förbrukningen 2023 baseras på faktiska förbrukningssiffror. Elförbrukning är rapporterad enligt marknadsbaserad beräkningsmetod.

Vattenförbrukning i fastigheter: Koldioxidutsläppen från vatten i Folksamgruppens fastigheter är baserade på faktiska förbrukningssiffror.

Köldmedia: Den köldmedia som rapporteras är den påfyllnad som har gjorts i aggregaten, som ett närmevärde för läckage. Då aggregaten fylls på vid behov rapporteras ett snittvärde för de senaste fem åren.

Resor

- Flygresor: Utsläppen från flyg bygger på statistik om resta passagerarkilometer från resebyrå BCD Travel. Växthusgasutsläppen har beräknats i klimatberäkningsverktyget Our Impacts.
- Tåg: Folksamgruppens och dess dotterföretags klimatavtryck från tågresor bygger på statistik om antal personkilometer från resebyrå BCD Travel och utsläppen har beräknats i Our Impacts.
- Taxi: Utsläppsberäkningen bygger på uppgifter om kostnader i kronor, inklusive moms, och statistik från taxibranschen.
- Bilresor: Uppgifterna om Folksamgruppens utsläpp från bilar bygger på statistik om milersättning.

Bilarna har delats in i två kategorier:

- Bil A: Antal kilometer som körts med bilar som vid inköp uppfyllde Folksamgruppens krav på säkerhet och miljö. Det vill säga bränslesnåla bensin- och dieslbilar, etanolbilar, gasbilar och el- och laddhybrider.
- Bil B: Antal kilometer som kördes med övriga bilar.

Papper, trycksaker och kaffe: Statistiken kommer från Folksamgruppens Inköpsavdelning samt från Marknadskommunikation. Statistik om inköpt kopieringspapper, kuvert, utdataproduktion, trycksaker samt kaffe har rapporterats i vikt för att därefter beräknas om till koldioxidekvivalenter i beräkningsplattformen Our Impacts. Utsläppen från trycksaker utgår ifrån vikt i kilo.

Folksamgruppens klimatavtryck fördelar i scope (ton CO2e)			
	2023	2022	2021
Bilresor	166	163	111
Köldmedia	67	67	75
Totalt Scope 1	233	230	186
Värme till Folksamgruppens kontor	247	230	282
Verksamhetsel till Folksamgruppens kontor*	2	2	1
Totalt Scope 2	249	232	283
Uppströmsutsläpp från elproduktion*	70	74	65
Flygresor	321	292	32
Tågresor	0,62	0,42	0,06
Taxiresor	6	6	1
Trycksaker och papper	24	32	41
Kaffe	91	75	41
Vatten	3	1	2
Totalt scope 3 exkl fastighet och aktieportfölj	517	481	182
Direktägda fastigheter: Fastighetsel*	358	327	271
Direktägda fastigheter: Värme	4 255	3 569	4 131
Direktägda fastigheter: Vatten	87	79	86
Totala koldioxidavtryck, ton CO2e för aktieportföljen	740 000	723 000	660 954
Totalt Scope 3 inklusive fastigheter och aktieportföljen	745 217	727 456	665 624

*Utsläppen för el är beräknade enligt marknadsbaserad modell.

Energianvändning i organisationen (MWh)			
	2023	2022	2021
Värmeförbrukning	4 254	4 116	4 785
Verksamhetsel	4 638	4 841	4 810
Total energianvändning	8 892	8 957	9 595

Beräkningsmetoder kapitalförvaltning

Avtrycket i aktieportföljen redovisas i enlighet med Svensk Försäkrings och TCFD:s rekommendationer. Uppgifter avseende avtryck för Folksam-gruppens direktägda fastigheter går att hitta på sidan 55. Folksamgruppen redovisar aktieportföljens koldioxidavtryck med följande indikatorer:

Totala koldioxidavtryck, ton CO₂e: Visar det totala koldioxidavtrycket för aktieportföljen utifrån ägd andel av bolagens sammanlagda utsläpp.

Koldioxidintensitet, ton CO₂e/aktieportföljens marknadsvärde Mkr: Visar totala koldioxidavtryck i förhållande till aktieportföljens marknadsvärde.

Koldioxidintensitet, ton CO₂e/ägarandel av bolagens omsättning Mkr: Visar totala koldioxidavtryck per miljoner kronor i omsättning.

Koldioxidintensitet, viktat medeltal, ton CO₂e/Mkr: Visar portföljens exponering av koldioxidintensiva bolag, där summan av bolagens andel i portföljen (baserat på marknadsvärde) multipliceras med bolagens koldioxidintensitet i förhållande till omsättning.

Beräkningsmetoder cirkulär skadehantering

På sida 44 redovisas besparingar kopplat till samarbetet med GIAB. Under 2023 har GIAB implementerat en beräkningsmetod som tydligare räknar bort den påverkan som sker i återbruksprocessen samt ny underliggande data från EcoInvent och SimaPro i enlighet med ISO14040. Metoden möjliggör redovisning av miljöbesparingar från återbruksprocessen enligt EU:s krav för hållbarhetsrapportering. Metodändringen förklarar minskningen från föregående år.

Beräkningsmetoder medarbetare

Personalnyckeltal: Inkluderar alla dotterföretag. Timavlönade och arvodister redovisas inte. Antal medarbetare inkluderar alla tillsvidareanställda och provanställda samt alla visstidsanställda per den 31 december 2023.

Personalomsättning: Beräknat på tillsvidareanställda (ej visstidsanställda). Det lägsta av antingen antalet externt nyanställda eller antalet avgångar under året, dividerat med antalet medarbetare. Redovisas i procent.

Personalomsättning (procent)			
Andel som bytt tjänst internt senaste 12 månaderna	2023	2022	2021
På eget initiativ utifrån utannonserad tjänst	11	9	8
I samband med en organisationsförändring	4	3	5
Personalomsättning externt	12	16	10
Personalomsättning externt kvinnor	13	17	9
Personalomsättning externt män	11	15	10

Sjukfrånvaro: Rapporterad sjukfrånvaro i förhållande till schemalagd tid. Sjukanmälan görs till Previa och registreras i HR-systemet. Data skickas sedan till analysverktyget Cognos där statistik sammanställs i rapporter. Andelen beräknas på samma population som antal medarbetare. Räknas på helt kalenderår.

Medarbetarundersökning: Medarbetarundersökningen Fokus, genomförs en gång per år och inkluderar samma population som i "antal medarbetare". Långtidsfrånvarande, nyanställda och personer som snart ska sluta är dock exkluderade. Vid nytillkommande/frånfall samt omformulering av frågor mellan åren räknas resultatet för berört index/nyckeltal om varför skillnader över åren kan uppstå.

Styrelser: Uppgifter om könsfördelning i styrelser baseras på ordinarie styrelseledamöter (exklusive arbetstagarrepresentanter) per den 31 december 2023.

Anställning och arbetsform (procent)			
	2023	2022	2021
Tillsvidareanställda totalt	100	100	99
Tillsvidareanställda kvinnor	100	100	99
Tillsvidareanställda män	100	100	100
Visstidsanställda totalt	0	0	1
Visstidsanställda kvinnor	0	0	1
Visstidsanställda män	0	0	0
Heltidsarbetande totalt	95	95	93
Heltidsarbetande kvinnor	93	93	91
Heltidsarbetande män	97	97	97
Deltidsarbetande totalt	5	5	7
Deltidsarbetande kvinnor	7	7	9
Deltidsarbetande män	3	3	3

GRI 2-21

A: Högst betalda individen tjänar motsvarande 12,9 ggr medianindividen.

B: Högst betalda individen hade en löneutveckling motsvarande 1,01 ggr medianindividen.

C: Baserat på månadslön per den 31 december 2023, fast lön/grundlön, eftersom inga rörliga ersättningar tillämpas. Samma relation motsvarande årslön. Avseende B, ovan jämfört med motsvarande per den 31 dec 2022.

Ytterligare upplysning gällande konsulter.

Folksamgruppen hade vid utgången av 2023 (31 december) totalt 320 konsulter på uppdrag. Avgränsningen gjordes på 50 procent av heltid. Konsulternas huvudsakliga sysselsättning är inom IT. 31 procent var kvinnor och 69 procent var män.

Medlemskap och samarbeten som är av betydelse för hållbarhetsarbetet

Ömsesidighet och branschsamarbeten

Folksam deltar i flera samarbeten som syftar till att främja ömsesidighet inom försäkringsbranschen och andra branscher. Exempel; AMICE (Association of Mutual Insurers and Insurers Cooperatives in Europe), ICMIF (International Cooperative and Mutual Insurance Federation) och Svensk kooperativ. Folksam är även engagerat i samarbeten som arbetar för att främja försäkringsmarknaden, som exempelvis Insurance Europe, Svensk Försäkring och Svenska försäkringsföreningen.

Trafiksäkerhetsforskning

Inom trafiksäkerhetsområdet deltar Folksam i samarbeten som syftar till att exempelvis påverka europeisk lagstiftning inom trafikområdet, att förverkliga Nollvisionen eller att på internationell nivå standardisera analyser för trafikolyckor. Exempel på samarbeten är ETSC (European Transport Safety Council), GNS (Gruppen för Nollvisionen i Samverkan), RCAR, Research Council for Automobile Repairs, och SAFER, Vehicle and Traffic Safety Centre på Chalmers.

Ansvarsfull kapitalförvaltning

Carbon Disclosure Project och Climate Action 100+ är två exempel där Folksam tillsammans med investerare världen över samarbetar för att påverka företag att ta ett större ansvar i klimatomställningen. Ytterligare samarbeten med investerare inom hållbarhetsfrågor är GISD (Global Investors for Sustainable Development), GNI (Global Network Initiative), Hållbart värdeskapande, Institutionella ägares förening, Swesif och UN Net Zero Asset Owner Alliance.

Övergripande

Folksam är även med i Hagainiciativet, som vill förstärka näringslivets roll i klimatpolitiken, och European Corporate Leaders Group, där europeiska företag arbetar för att uppnå klimatneutralitet. Folksam stödjer även biståndsorganisationen We Effect.

Exempel på överenskommelser och ramverk som Folksamgruppen ställt sig bakom

- FN:s Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen (SDG).
- FN:s Global Compact.
- FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN Principles for Responsible Investments, PRI), där Folksam är en av grundarna.
- Global Reporting Initiative (GRI).
- Green Bond Principles (GBP).
- Naturskyddsföreningens Bra Miljöval certifiering för hem-, villa-, fritidshus- och bilförsäkring.
- Task-force on Climate related Financial Disclosures (TCFD).
- The Montreal Carbon Pledge.

TCFD Index

Task Force on Climate Related Financial Disclosures

Folksamgruppen rapporterar enligt TCFDs rekommendationer för klimatrelaterade risker sedan verksamhetsåret 2018. Upplysningar i enlighet med TCFDs rekommendationer går att hitta på sidhänvisningarna nedan. KPA Pension upprättar en separat TCFD-redovisning som återfinns i bolagets hållbarhetsredovisning.

	Upplysning	Sidhänvisning
Styrning	Styrelsens tillsyn över klimatrelaterade risker och möjligheter. Ledningens roll vad gäller bedömning och hantering av klimatrelaterade risker och möjligheter.	64
Strategi	Klimatrelaterade risker och möjligheter. Påverkan av klimatrelaterade risker och möjligheter. Motståndskraften för olika klimatrelaterade scenarier.	37, 51-52, 66-68
Riskhantering	Organisationens process för att identifiera och bedöma klimatrelaterade risker. Processer för att hantera klimatrelaterade risker. Processer för att identifiera, bedöma och hantera klimatrelaterade risker i organisationens övergripande riskhantering.	66-70
Mätetal och mål	Mätetal som används av organisationen för att bedöma klimatrelaterade risker och möjligheter i linje med dess strategi och risk management-process. Rapportering avseende utsläpp av växthusgaser (GHG): Scope 1, Scope 2 och Scope 3 och de relaterade riskerna. Organisationens mål för att hantera klimatrelaterade risker och möjligheter samt utfall gentemot målen.	49-52, 56-57, 75-76

GRI-Index

Årets hållbarhetsredovisning är upprättad enligt GRI Universal Standards, inklusive branschtillägget för finansaktörer (Financial Services, FS). Detta GRI-index anger var i Folksamgruppens hållbarhetsredovisning upplysningar finns samt om avsteg från upplysningskraven har gjorts.

GRI-standard	Upplysning	Avsteg/kommentar	Sid
GRI 2: Generella upplysningar 2021			
Om redovisningen			
2-1	Organisationsprofil		10
2-2	Enheter som ingår i redovisningen.		73
2-3	Rapporteringsperiod, redovisningscykel.	2023 års rapport släpps 27 mars och gäller räkenskapsåret 2023	73
2-4	Förändringar av tidigare lämnad information.		73
2-5	Ingen extern revision har gjort för 2023.		
Marknadsaktiviteter och anställda 2021			
2-6	Marknadsaktiviteter, värdekedja och affärs-mässiga relationer.		23
2-7	Anställda	Avsteg - nyckeltal för medarbetare redovisas inte per region.	59-60, 77
2-8	Icke anställd personal.		77
Hållbarhetsstyrning 2021			
2-9	Styrning och struktur.		64-66
2-10	Utnämningar till högsta styrande organ.		84-85
2-11	Ordförandepost i högsta styrande organ.		86, 89
2-12	Högsta styrande organets roll i väsentlighets-analysen.	Avsteg - upplysningen rapporte-ras inte fullt ut. Sidhänvisningen är till styrelsens roll i styrningen av klimatrisk och påverkan.	64-65
2-13	Högsta styrande organets delegering av ansvar för bolagets påverkan på omvärldsfaktorer.		64-66
2-14	Högsta styrande organets roll i hållbarhets-rapporteringen.	Beslutspunkt på styrelserna för moderbolagen Folksam Sak och Folksam Liv. Informationspunkt på övriga styrelser samt i Bolags-forum. Rapporten hanteras även i Risk och Compliance utskottet.	64
2-15	Intressekonflikter		65
2-16	Rapportering av allvarliga incidenter till styrelse.		65
2-17	Styrelsens samlade kompetens.		86-98
2-18	Utvärdering av styrelsernas prestationer.	Avsteg - information finns i bo-lagstyrningsrapporterna för års-redovisningarna.	84
Strategier, policyer och tillämpning 2021			
2-19	Ersättningspolicy	Avsteg: Ersättningsrapporterna finns i Folksam Liv och Saks års-redovisningar som går att hitta på folksam.se	77
2-20	Process för bonuspolicy.	Ingen bonus delas ut till ledning eller styrelser.	
2-21	Storlek på årlig kompensation.		77
2-22	Vd-ord		4-5
2-23	Policyåtaganden	Policyer finns på folksam.se	33-34, 36
2-24	Tillämpning av policyåtaganden.		33-34, 36
2-25	Hantering av negativ påverkan.	Avsteg angående upplysningar d och e.	65
2-26	Rutiner för incidenter och klagomål.		65
2-27	Efterlevnad av lagar och regler.		65-66, 71
2-28	Medlemskap i organisationer.		78

5. Intressentdialoger			
2-29	Tillvägagångssätt vid intressentdialoger.		73-74
2-30	Antal anställda som omfattas av kollektivavtal.		59
GRI-standard	Uppllysning	Avsteg/kommentar	Sid
GRI 3: Väsentlighetsanalys 2021			
Upplysningar om väsentliga frågor			
3-1	Process för att prioritera väsentliga frågor.		73
3-2	Sammanställning av väsentliga frågor.		32-38
3-3	Styrning av väsentliga frågor.	Uppföljning av hållbarhetsstyrning.	32-38
Ekonomiska standarder GRI 2016			
201-2	Finansiell påverkan och andra risker och möjligheter på grund av klimatförändringarna.		66-70
203-1	Investeringar i infrastruktur och stöd åt tjänster.	Målet är att ge god avkastning och att bidra till omställningen till ett mer hållbart samhälle. För oss handlar det om att investera i ny, klimatvänlig infrastruktur och – där det behövs – utveckla befintlig infrastruktur för att bli grönare inom energi, transport, telekom och samhällsfastigheter.	50
203-2	Betydande indirekt påverkan.		56-57
205-1	Andel av verksamheten som granskats med avseende på korruptionsrisker.	Granskning görs på leverantörs-utvärderingar.	48
205-2	Information och utbildning om policyer och processer kring antikorruption.		65-66
205-3	Bekräftade fall av korruption och eventuell hantering och åtgärd.		65
3-3	Styrning av väsentliga frågor.	Uppföljning av hållbarhetsstyrning.	32-38
Miljömässiga standarder GRI 2016			
302-1	Energianvändning inom organisationen.	Uppdelning på förnyelsebart och fossilt görs enbart för el.	76
302-2	Indirekt energianvändning.		76
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1).		76
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 2).	Basåret för scope 1 och 2 valdes när Folksam gick över till miljömärkt el.	76
305-3	Andra direkta utsläpp av växthusgaser (scope 3).		76
3-3	Styrning av väsentliga frågor.	Uppföljning av hållbarhetsstyrning.	32-38
Sociala standarder GRI 2016			
401-1	Nyanställning och personalomsättning.	Ej redovisning fördelat per ålder.	59, 77
404-3	Återkommande utvärderingar av prestation och karriärutveckling fördelat på kön och anställningskategori.	Folksamgruppen redovisar endast fördelning på kön.	59
405-1	Mångfald i styrelser, ledning och bland anställda.	Avsteg avseende ålder samt information om minoritetsgrupper.	60
405-2	Kvinnors grundlön och ersättning i förhållande till mäns.		60
406-1	Antal fall av diskriminering samt eventuella åtgärder.		60
3-3	Styrning av väsentliga frågor.	Uppföljning av hållbarhetsstyrning.	32-38, 59-60
Hållbarhetsstyrning finanssektorn			
G4-FS8	Monetärt värde av produkter och tjänster med specifika miljömässiga mål.	Redovisar ej antalet miljömärkta försäkringar i förhållande till totala antalet försäkringar.	40, 50
G4-FS10	Andel företag där samverkan i miljömässiga och sociala frågor skett.		53-54
G4-FS11	Andel av tillgångar som omfattas av miljömässiga och sociala utvärderingskriterier.		48-49
G4-FS14	Initiativ för att förbättra tillgången till finansiella tjänster för alla.		30

PRI-Index

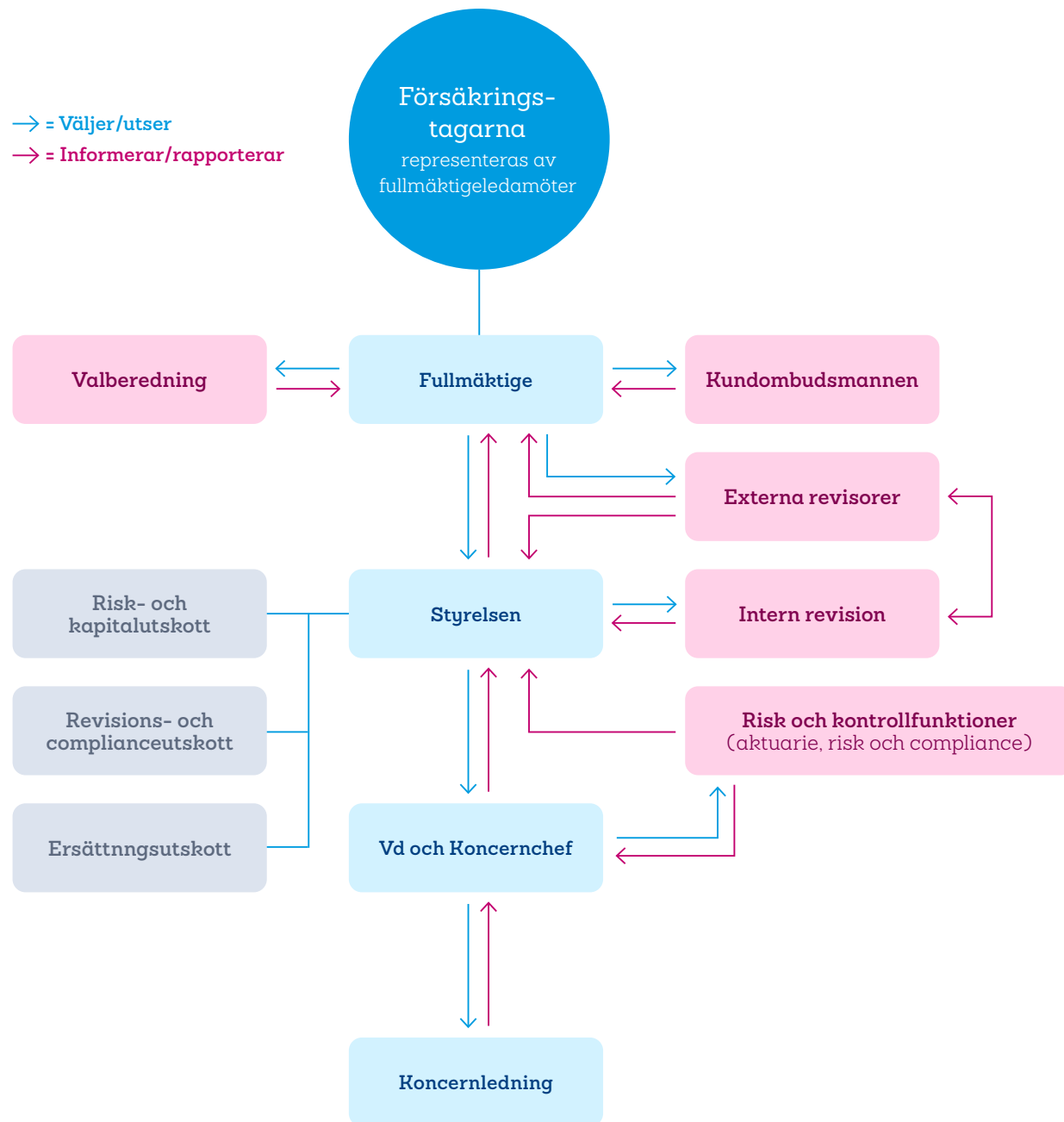
PRI	Uppllysning	Kommentar	Sid
PRI 1	Inkludera ESG-aspekter i den finansiella analysen och beslutsprocessen.		47-48
PRI 2	En aktiv ägare och införliva ESG-aspekter i bolagsstyrningspolicyen och arbetssätt.		48-49
PRI 3	Verka för öppenhet och ökad rapportering om ESG-aspekter i våra investeringar.		53-54
PRI 4	Arbeta aktivt för att principerna för ansvarsfulla placeringar ska accepteras och införas inom finansbranschen.		53-54
PRI 5	Samarbeta för att öka effektivitet i införande av PRI-principerna.		51-52
PRI 6	Rapportera om de åtgärder som vidtas och om hur arbetet för att införa principerna för ansvarsfulla investeringar framskrider.		56-57

Det är kunderna som styr

Det är våra kunder som ytterst bestämmer över Folksam Sak och Folksam Liv. På följande sidor hittar du information om de som representerar kunderna i de olika bolagsstyrelserna.

Kundernas inflytande i form av rösträtt, yttranderätt och förslagsrätt sker genom särskilt valda fullmäktigeledamöter. Fullmäktigeledamöterna är antingen direktvalda försäkringstagare eller utsedda av stora kundgrupper eller organisationer.

Mandatfördelningen baseras på antal försäkringstagare, premievolyms och strategisk betydelse för respektive kundgrupp och finns reglerad i bolagsordningen. I Folksam Sak representeras kunderna av 60 ledamöter och i Folksam Liv av 60 ledamöter.

Våra styrelser och bolag

I styrelserna för Folksam Sak och Folksam Liv företräder styrelseledamöterna försäkringstagarnas intressen. Det innebär att ledamöterna representerar de olika kundgrupperna: Den kooperativa sfären, fackföreningssfären, idrottsrörelsen, pensionärer, företagare och arbetsgivare. Sedan 2013 finns även styrelserepresentanter som inte kommer från dessa grupper.

Valberedningarna föreslår styrelseledamöter till fullmäktige. De ska sträva efter att styrelserna får en lämplig sammansättning med hänsyn till kompetens, ålder och kön. För mer information om hur styrelserna tillsätts och hur de arbetar, läs gärna i bolagsstyrningsrapporten i årsredovisningarna på folksam.se.

Folksam Sak

Folksam Sak-koncernen är kundägd och bedriver skadeförsäkringsverksamhet med huvudsaklig inriktning på den svenska privatmarknaden. Koncernen erbjuder ett fullsortiment av försäkringar med boende- och bilförsäkring som bas samt företagsförsäkringar inom särskilt utvalda områden.

Folksam Sak är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar försäkringsverksamhet i det helägda dotterföretaget Tre Kronor Försäkring AB (Tre Kronor). Ylva Wessén är vd för Folksam Sak.

Folksam Sak (moderföretag)	2023	2022	2021
Premier, Mkr ¹⁾	14 607	14 257	14 089
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	-773	-890	1 306
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	2 336	-2 453	4 667
Totalkostnad, %	104,5	99,9	87,3
varav skadekostnad, %	89,5	86,1	74,5
varav driftskostnad, %	15,0	13,7	12,8
Totalavkastning, %	5,8	-2,3	7,8
Konsolideringskapital, vid periodens slut, Mkr	28 442	26 693	29 016
Konsolideringsgrad, vid periodens slut, %	192	187	203
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut ²⁾	2,8	2,7	2,5

1) Med premier avses premieintäkten som är en del av inbetalda premier som hör till perioden.

2) Solvenskvoten avser kapitalbas i relation till kapitalkrav i enlighet med Solvens II regelverket.

Styrelse Folksam Sak

Susanna Gideonsson

Styrelseordförande
Invald 2021. Född 1963.

Nuvarande uppdrag

Ordförande LO. Ledamot i Verkställande utskottet och partistyrelsen för S, i Europafacket, Världsfacket, Nordens Fackliga organisation. Vice ordförande Folk och försvar.

Urval av tidigare uppdrag

Ordförande Handelsanställdas förbund. Styrelseledamot Folksam Liv, LO/TCO Rättsskydd, Handelsanställdas Förbunds A-kassa samt KP Pension och försäkring.

Utbildning

Gymnasieexamen.

Therese Svanström

Vice ordförande
Invald 2021. Född 1973.

Nuvarande uppdrag

Ordförande TCO.

Urval av tidigare uppdrag

Kanslichef Unionen samt Vision. Statssekreterare Socialdepartementet. Sakkunnig arbetsmarknads- och socialdepartementet. Förbundssekreterare S-studenter.

Utbildning

Fil kand i statsvetenskap, Lunds universitet och Högskolan i Örebro.

Mikael Ahlström

Ledamot
Invald 2021. Född 1971.

Nuvarande uppdrag

Vd och ordförande Sprout Park. Vd The Park Group. Ordförande The Park Group. Ledamot Fryshuset, Ringtail Interactive samt Stiftelsen Hack for Earth.

Urval av tidigare uppdrag

Ordförande Hyper Island. Ordförande SUP46. Ledamot Bambuser.

Utbildning

Gymnasieekonom. Berghs School of Communication.

Ulf Andersson

Ledamot
Invald 2009. Född 1965.

Nuvarande uppdrag

Ekonomichef IF Metall. Förtroendevald revisor för LO samt för Industri All Global. Ordförande i Revisions- och complianceutskottet för Folksam Sak samt i Folksams ersättningsutskott.

Urval av tidigare uppdrag

Ekonomi- och redovisningschef för Wedins Norden. Skatterevisor och skattehandläggare på Skatteverket. Förtroendevald revisor för AFA Försäkring. Styrelseledamot Folksam LO Fondförsäkring.

Utbildning

Civilekonom Handelshögskolan Umeå.

Pernilla Bonde

Ledamot
Invald 2022. Född 1972.

Nuvarande uppdrag

Generalsekreterare, Svenska Skidförbundet. Verkställande direktör, Ski Team Sweden AB. Ledamot Svenska Skidförbundet Events AB, Skid-VM i Falun 2027 AB samt Svenska Skidspelel AB.

Urval av tidigare uppdrag

Vd HSB Riksförbund. Ordförande i HSB Projekt partner, HSB Finansstöd och HSB Affärsstöd. Styrelseledamot i Fastigo, Svensk Kooperation och Cooperative Europé.

Utbildning

Magisterexamen i Företagsekonomi, Mittuniversitetet.

Björn Eriksson

Ledamot
Invald 2016. Född 1945.

Nuvarande uppdrag

Styrelseordförande i Tidningsutgivarnas sociala trygghetsfond. Ordförande för Kontantupproret. Ledamot i Risk- och kapitalutskottet för Folksam Sak.

Urval av tidigare uppdrag

Ordförande Riksidrottsförbundet. Styrelseordförande i Gymnastik- och Idrottshögskolan. Landshövding i Östergötland. Rikspolischef. Generaltulldirektör. Vice riksbankschef. President Interpol samt World Customs Organization. Enmansutredningsuppdrag (SOU)avseende rymningar från fängelser, invandrarföretagande, ensamkommande flyktingbarn och huliganism inom idrott.

Utbildning

Civilekonomexamen Handelshögskolan Stockholm. Hedersdoktor Linköpings universitet.

Åsa Fahlén

Ledamot
Invald 2018. Född 1967.

Nuvarande uppdrag

Förbundsordförande Sveriges Lärare. Styrelseledamot i Saco, Offentliganställdas förhandlingsråd (OFR) och Nordiska lärarorganisationers samråd (NLS).

Urval av tidigare uppdrag

Förbundsordförande Lärarnas Riksförbund. Ordförande i förvaltningsaktiebolaget Luna, samt i Skoltema. Styrelseledamot i Svenska Lärarförsäkringar och i Lärarnas Riksförbund samt flera förtroendeuppdrag för Lärarnas Riksförbund Göteborg.

Utbildning

Gymnasielärarexamen, Lunds universitet. Samhällsvetarlinjen, Lunds universitet.

Johanna Frelin

Ledamot
Invald 2021. Född 1969.

Nuvarande uppdrag

Verkställande direktör Riksbyggen. Styrelseledamot Addnote samt Springtime Group.

Urval av tidigare uppdrag

Verkställande direktör på Tengbom och Hyper Island. Divisionschef SVT. Styrelseledamot SNS.

Utbildning

MBA, Handelshögskolan. BA i Mediakunskap, Luther College, Iowa.

Annelie Karlsson

Ledamot
Invald 2023. Född 1965.

Nuvarande uppdrag

Fullmäktigeledamot Riksbanken. Ombudsman Handelsanställdas förbund. Kommunalpolitiska uppdrag.

Urval av tidigare uppdrag

Riksdagsledamot. Socialförsäkringsutskottet. Arbetsmarknadsutskottet. Gruppledare Socialdemokraterna.

Utbildning

Gymnasieutbildning.

Styrelse Folksam Sak – fortsättning

Helena Liljedahl

Ledamot

Invald 2017. Född 1969.

Nuvarande uppdrag

Vd KF Fastigheter. Styrelseledamot Swedbank och ledamot av ersättnings- och hållbarhetsutskottet. Styrelseordförande Norra Backaplan Fastighets AB. Ledamot i Risk- och kapitalutskottet Folksam Sak.

Urval av tidigare uppdrag

Styrelseordförande Coeli Fastighet II. Styrelseledamot Technopolis Oyj och ledamot av Revisionsutskottet. Styrelseledamot Medmera Bank. Chef Kommersiell utveckling Ingka Centres Russia. Asset Manager Kapitalförvaltning Alecta. Vice vd Centrumutveckling.

Utbildning

Civilekonom Högskolan i Örebro.

Leif Linde

Ledamot

Invald 2010. Född 1955.

Nuvarande uppdrag

Styrelseordförande i KF, arbetsgivarföreningen Fremia samt i Fonus. Ordförande i Risk- och kapitalutskottet för Folksam Sak.

Urval av tidigare uppdrag

Vd Riksbyggen. Förbundsdirektör KF. Vd Konsumentföreningen Svea. Ledamot i Svensk kooperativ. Generaldirektör Ungdomsstyrelsen. Sakkunnig Näringsdepartementet. Partisekreterare Socialdemokraterna. Förbundssekreterare ABF och SSU.

Utbildning

Gymnasieexamen.

Patrik Nygren

Ledamot

Invald 2017. Född 1973.

Nuvarande uppdrag

Vd Unionen Medlemsförsäkring AB. Ledamot i Revisions- och complianceutskottet för Folksam Sak.

Urval av tidigare uppdrag

Controller för Unionen Medlemsförsäkring samt som inköpschef på Unionen. Administrativ chef på Tjänstemannaförbundet HTF.

Utbildning

Gymnasieexamen.

Arbetsstagarrepresentanter i styrelse

Ann-Louise Andersson

Arbetsstagarrepresentant sedan 2005.

Född 1971.

Utsedd av

Akademikerföreningen inom Folksam.

Anställd i Folksam sedan

2001.

Anneli Ersson

Arbetsstagarrepresentant sedan 2019.

Född 1967.

Utsedd av

Forena Folksam.

Anställd i Folksam sedan

1984.

Mikael Karlsson

Arbetsstagarrepresentant sedan 2013.

Född 1961.

Utsedd av

Handelsanställdas förbund.

Anställd i Folksam sedan

2003.

Folksam Liv-koncernen är kundägd och bedriver livförsäkringsverksamhet. Koncernen erbjuder tjänstepensioner och långsiktigt sparande direkt till privatpersoner eller via partnersamarbeten samt grupplivförsäkringar och andra typer av riskförsäkringar. Folksam Liv är moderföretag till dels helägda dotterföretag Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) (Folksam Fondförsäkring), dels delägda företag som bolagen inom varumärket KPA Pension, som ägs till 60 procent samt Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ) under varumärket Folksam LO Pension, som ägs till 51 procent. Under 2022 bildades Folksam Tjänstepension AB i syfte att bedriva tjänstepensionsverksamhet enligt ömsesidiga principer. Ylva Wessén är vd för Folksam Liv.

Folksam Liv

Folksam Liv (moderföretag)	2023	2022	2021
Premier, Mkr ¹⁾	6 790	15 173	16 399
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	7 429	-1 394	29 017
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	7 745	-1 668	29 437
Förvaltningskostnad, %	0,7	0,6	0,5
Totalavkastning, %	8,2	-7,0	12,4
Förvalt kapital vid periodens slut, Mkr	120 427	115 214	238 914
Varav bolagsstrategiska innehav	8 004	7 286	8 194
Solvensgrad vid periodens slut, %	190	185	194
Solvenskvot ²⁾ blandade bolag	1,9	1,9	3,7
Kollektiv konsolidering övrig livförsäkring vid periodens slut, %	115	110	123

1) Med premier avses premieintäkten som är en del av inbetalda premier som hör till perioden.

2) Solvenskvoten avser kapitalbas i relation till kapitalkrav i enlighet med Solvens II regelverket.

Lars Ericsson

Styrelseordförande
Invald 2015. Född 1963.

Nuvarande uppdrag

Vd KF Stockholm. Styrelseordförande i Coop Butiker och Stormarknader AB. Ledamot i Kooperativa förbundets styrelse (KF). Ledamot i valberedningen för Atrium Ljungberg, i Risk- och kapitalutskottet för Folksam Liv samt i Folksams ersättningsutskott. Ledamot i Folksam Tjänstepension AB.

Urval av tidigare uppdrag

Styrelseordförande i MedMera Bank. Ledamot i Folksams valberedning. Styrelseledamot för Coop Sverige. Ambulanssjukvården i Stockholm samt Folkvandvården i Stockholms län. Affärsområdes- och marknadschef i Swedbank och kommunalråd Tyresö kommun.

Utbildning

Gymnasieexamen.

Britta Lejon

Vice ordförande
Invald 2019. Född 1964.

Nuvarande uppdrag

Ordförande fackförbundet ST samt i Public Service International, PSI. Vice ordförande i Trygghetsstiftelsen.

Urval av tidigare uppdrag

Riksdagsledamot. Ledamot i Arbetsmarknadsutskottet. Vice ordförande Justitieukskottet. Demokrati- och förvaltningsminister. Ungdomsminister samt Konsumentminister. Styrelseledamot i Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag.

Utbildning

Kulturvetarlinjen Stockholms universitet. Studier i statsvetenskap, företagsekonomi och nationalekonomi Lunds universitet.

Anna Almqvist

Ledamot
Invald 2022. Född 1985.

Nuvarande uppdrag

Ekonom, LO.

Urval av tidigare uppdrag

Analytiker på Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser. Utredare på International business Leaders Forum (IBLF). Styrelseledamot i Svenska kommittén för United World Colleges (UWC).

Utbildning

Fil mag och Pol kand, båda med huvudområde nationalekonomi, Lunds universitet. Master of Science, London School of Economics and Political Science.

Styrelse Folksam Liv

Jesper Andersson

Ledamot
Nyval 2022. Född 1977.

Nuvarande uppdrag

Vd på Löf, regionernas ömsesidiga försäkringsbolag. Styrelseledamot, MedMera bank.

Urval av tidigare uppdrag

CFO, Folksam. Affärsområdeschef Privat, Folksam. Vd Tre Kronor Försäkring. Styrelseledamot i Fonus, Familjens jurist, Folksam Fondförsäkring, Löf, Folksam Skadeförsäkring samt Svenska aktuarieföreningen.

Utbildning

Examen i matematisk statistik, Stockholms universitet.

Göran Arrius

Ledamot
Invald 2013. Född 1959.

Nuvarande uppdrag

Ordförande Saco. Styrelseordförande Akademikernas a-kassa (AEA). Ledamot i styrelsen för Folksam Tjänstepension AB. Ledamot i Risk- och kapitalutskottet för Folksam Liv.

Urval av tidigare uppdrag

Ordförande i Jusek. Ordförande i Saco-föreningen på SEB. Arbetstagarrepresentant i styrelsen för SEB. Styrelseledamot i Första AP-fonden. Styrelseordförande Folk och Försvar.

Utbildning

Examen Militärhögskolan. Officersexamen Kungliga Sjökrigsskolan.

Robert Eriksson

Ledamot
Invald 2020. Född 1967.

Nuvarande uppdrag

Ekonomichef på Svenska Kommunalarbetareförbundet. Ledamot i Revisions- och complianceutskottet för Folksam Liv samt Folksam/Kommunals försäkringskommitté. Styrelseordförande i Komanco AB. Styrelseledamot i Arena Idé Kapital, Kommunalarbetaren i Sverige samt Fastighetsbolaget Polstjärnan.

Urval av tidigare uppdrag

Ekonomichef samt IT-ansvarig för GS-facket och dessförinnan Union to union. Internbanksansvarig Postnord.

Utbildning

Civilekonom, Stockholms universitet. Certifierad controller, FAR.

Britt Hansson

Ledamot
Invald 2015. Född 1966.

Nuvarande uppdrag

Vd och koncernchef för OK ekonomisk förening. Styrelseordförande i OK-Q8 AB. Styrelseledamot i bland annat KF och Fremia. Ordförande i Revisions- och complianceutskottet för Folksam Liv.

Urval av tidigare uppdrag

Skandinavisk direktör för HR, Integration, IT och Inköp på OKQ8. Finansdirektör OKQ8. Vd för OKQ8 Bank. Nordisk CFO Svenska McDonald's. Styrelseledamot OKQ8 Bank. Bra Bil. Apotek Produktion och Laboratorier, Petrolia samt Företagsekonomiska föreningen.

Utbildning

Civilekonomexamen Örebro universitet. Ledarskapsutbildning Ashridge Business School. Authentic Leadership Development Harvard Business School.

Cecilia Hermansson

Ledamot
Invald 2015. Född 1962.

Nuvarande uppdrag

Forskare, KTH. Konsult inom national- och företagsekonomi. Ledamot i styrelserna för Creades, HUI, Infostat, G-förvaltning och Entreprenörskapsforum. Medlem i Handelns Ekonomiska råd. Ordförande i Risk- och kapitalutskottet för Folksam Liv.

Urval av tidigare uppdrag

Chefekonom, Swedbank. Tf departementsråd, Finansdepartementet. Makroekonom på Sida och svenska ambassaden, Nairobi. Ledamot i Finanspolitiska rådet. Ordförande i Klimatpolitiska rådet och Industrins ekonomiska råd, ledamot Medlingsinstitutets insynsråd.

Utbildning

Docent och Ekonomie doktor, KTH. Civilekonom Handelshögskolan.

Johan Lindholm

Ledamot
Invald 2017. Född 1964.

Nuvarande uppdrag

Förbundsordförande Byggnadsarbetareförbundet. Styrelseledamot LO. Styrelseordförande Riksbbyggen. Ordförande Nordiska bygg- och träarbetarefederationen (NBTF) samt President i den europeiska motsvarigheten EBTF. Styrelseledamot världsfederationen Building and Wood Worker's international (BWI/BTD). Ordinarie ledamot i Socialdemokraternas partistyreelse.

Urval av tidigare uppdrag

Ordförande Riksbbyggen Bospar. Vice ordförande Byggnads A-kassa. Styrelseledamot i Byggnads solidaritetsfond, Polstjärnan fastighetsbolag samt i A-kassornas samorganisation.

Utbildning

Gymnasieexamen.

Styrelse Folksam Liv – fortsättning

Kerstin Wallentin

Ledamot

Invald 2021 Född 1964.

Nuvarande uppdrag

Ordförande Konsumentföreningen Stockholm. Andre vice ordförande i KF samt i Coop Sverige AB. Styrelseledamot i Riksbyggen. Senior rådgivare/interimschef inom kommunikation, marknad och ledarskap. Executive coach Ståhl&Partners.

Urval av tidigare uppdrag

Avdelningschef Kommunikation/Marknad, Systembolaget. Marknad och kommunikationsdirektör, ATG. Ledarroller inom KF/COOP. Ledamot, SEEM.

Utbildning

Linjen för Personal och arbetslivsfrågor, Stockholms universitet.

Sineva Ribeiro

Ledamot

Nyval 2022. Född 1968.

Nuvarande uppdrag

Ordförande samt kanslichef, Vårdförbundet. Styrelseledamot TCO samt Union to Union. Vice ordförande SSN (Nordisk förening för sjuksköterskor)

Urval av tidigare uppdrag

Ledamot i Statens medicinskt etiska råd (SMER). Ledamot i EFN (Europafederationen för sjuksköterskor. Sjuksköterska, Sahlgrenska.

Utbildning

Specialist sjuksköterskeexamen inom kirurgisk omvårdnad, Göteborgs högskola.

Petter Skogar

Ledamot

Invald 2022. Född 1967.

Nuvarande uppdrag

Vd för Fremia. Ordförande i Ciko. Styrelseledamot i Svensk kooperation och Handelsrådet. Styrelseledamot i stiftelsen för kollektivavtalad värdesäkring för KTP och TGL inom avtalsområde Fremia-PTK. Huvudman för Konung Gustav V:s 90-årsfond.

Urval av tidigare uppdrag

Förbundsdirektör KFO. Förhandlingschef, SKR. Förhandlingschef Almega. Styrelseledamot Coompanion Sverige, Idéburna Skolors Riksförbund, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse och tankemedjan Global utmatning.

Utbildning

Master of Arts, University of Leeds. Fil kand nationalekonomi, Karlstad högskola. Studier i juridik, Lunds universitet.

Arbetstagarrepresentanter i styrelse

Anders Johansson

Arbetstagarrepresentant sedan 2007.

Född 1960.

Utsedd av

Forena Folksam.

Anställd i Folksam sedan

1989.

Susanna Järnek

Arbetstagarrepresentant sedan 2012.

Född 1968.

Utsedd av

Akademikerföreningen inom Folksam.

Anställd i Folksam sedan

1999.

Jan Sandström

Arbetstagarrepresentant sedan 2023.

Född 1963.

Utsedd av

Handelsanställdas förbund.

Anställd i Folksam sedan

1990

KPA Pension ingår i Folksamgruppen och består av bolagen KPA AB, KPA Tjänstepensionsförsäkring AB och KPA Pensionservice AB. Samtliga bolag bedriver verksamhet inom kommunsektorn under det gemensamma varumärket KPA Pension och erbjuder traditionell försäkring, fondförsäkring, livförsäkring, pensionsadministration, utbildning, konsulttjänster och valcentral. KPA Pension, där Camilla Larsson är vd, ägs till 60 procent av Folksam och till 40 procent av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

KPA Pension

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB	2023	2022	2021
Premier, Mkr ¹⁾	28 938	19 464	18 613
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	31 096	11 806	42 778
Förvaltningskostnad, %	0,18	0,14	0,14
Förvaltningskostnad premiebestämd, %	0,08	0,08	0,08
Totalavkastning %	7,6	-7,8	13,7
Avkastningsränta (%) förmånsbestämd	8,8	-7,6	7,2
Avkastningsränta (%) premiebestämd	5,5	-7,3	14,6
Förvaltad kapital, vid periodens slut, Mkr	296 154	253 412	264 049
Solvensgrad, vid periodens slut, %	232	234	204
RKK-kvot, vid periodens slut ²⁾	3,0	2,9	-

1) Med premier avses premieintäkten som är en del av inbetalda premier som hör till perioden.

2) RKK-kvoten innevarande kvartal redovisas med ett kvartals eftersläpning, och utgörs av relationen mellan kapitalbasen och det riskkänsliga kapitalkravet RKK inom ramen för reglering för tjänstepensionsföretag.

Styrelse KPA AB

Ylva Wessén

Styrelseordförande
Invald 2019. Född 1970.

Nuvarande uppdrag

Vd och koncernchef Folksam.
Styrelseordförande i Svensk försäkring, Styrelseledamot, ledamot av Executive Committee och Vice Chair in Europe, ICMIF. Styrelseledamot i Sparbanken Skåne. Ledamot i Swedbanks valberedning.

Urval av tidigare uppdrag

Vice vd och chef Koncernstaben, Folksam. Chef för Governance, Risk och Compliance, Folksam. Bolagsjurist och försäkringsjurist, Folksam. Advokat, Lindhs DLA Nordic KB. Biträdande jurist, Hågglund & Ramm-Ericsson KB.

Utbildning

Jur kand, Stockholms universitet.

Anders Henriksson

Vice ordförande
Invald 2019. Född 1961.

Nuvarande uppdrag

Ordförande i SKR samt SKR företag. Ordförande i KPA Tjänstepension, i Risk och Kapitalutskottet för KPA Tjänstepensionsförsäkring samt i Risk- och kapitalutskottet för KPA Tjänstepensionsförsäkring.

Urval av tidigare uppdrag

Regionstyrelsens ordförande i region Kalmar län, Landstingsråd, Ledamot i Första AP-fonden, KPA Tjänstepensionsförsäkring AB samt SMER. Ordförande i Inera. Ombudsman LO central.

Utbildning

Gymnasieskola samt ledarskapsutbildningar.

Michael Kjeller

Ledamot
Invald 2022. Född 1964.

Nuvarande uppdrag

Vice vd och ledamot i koncernledningen, Folksam. Chef Kapitalförvaltning och hållbarhet, Folksam.

Urval av tidigare uppdrag

Olika befattningar inom Folksam sedan 1988. Vd KPA Kapitalförvaltning AB 2000–2001.

Utbildning

Fil kand i matematisk statistik/matematik, Uppsala universitet.

Palle Lundberg

Ledamot
Invald 2022. Född 1960.

Nuvarande uppdrag

Vd SKR.

Urval av tidigare uppdrag

Stadsdirektör och vd i kommunkoncernen, Helsingborgs stad. Kommundirektör och vd i kommunkoncernen, Botkyrka kommun. Direktör Konsult och Service, Västerås stad. Barn- och utbildningschef, Orsa kommun.

Utbildning

Flertal ledarutvecklingsprogram.
Styrelseutbildning, Styrelseakademien. Gymnastiklärarutbildning, GIH.

Katrin Röcklinger

Ledamot
Invald 2022. Född 1975.

Nuvarande uppdrag

Chef Affärsområde Liv, Folksam, samt ledamot i Folksam koncernledning. Styrelseordförande i Folksam LO Tjänstepension AB. Styrelseledamot i Folksam Fondförsäkringsaktiebolag, Folksam Tjänstepension AB och KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Urval av tidigare uppdrag

Vd Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Bolagsjurist, Folksam och AFA Försäkring. Advokat, Baker & McKenzie Advokatbyrå. Styrelseordförande i Svenska Pensionsstiftelsers förening, Styrelseledamot i Konsumentföreningen Stockholm, Folksam Service AB och Grön Bostad AB.

Utbildning

Jur kand, Stockholms universitet.

Lena Dahl

Adjungerad ledamot
Invald 2011. Född 1966.

Nuvarande uppdrag

Vd SKR Företag, Styrelseordförande i Slussgården, SKR Kapitalförvaltning och SKR Pensionsstiftelse. Styrelseledamot i KPA Tjänstepensionsförsäkring, SOS Alarm, Adda och Inera.

Urval av tidigare uppdrag

Vice vd SKR Företag, Tf vd Pacta och Pactarb. Tf vd SKR och SKR Företag, Controller SKR. Administrativ chef, Tyresö gymnasium.

Utbildning

Civilekonom, Uppsala universitet.

Eva Fagerberg

Adjungerad ledamot
Invald 2011. Född 1963.

Nuvarande uppdrag

Kanslichef/första ombudsman Offentlighetsanställdas förhandlingsråd (OFR), vd OFR Fastighets AB. Ledamot i Käpan Pensioner. Ersättare i Omställningsfonden. Ledamot i KR-delegationen på AFA Försäkring. Vice ordförande KKP.

Urval av tidigare uppdrag

Kriminalvårdsinspektör, personalhandläggare, förhandlingschef Akademikerförbundet SSR.

Utbildning

Socionom.

Johan Ingelskog

Adjungerad ledamot
Invald 2020. Född 1977.

Nuvarande uppdrag

Avtalssekreterare Kommunal. Ledamot i AFA styrelse samt KR-delegationen på AFA försäkring, Omställningsfonden för KR-sektionen och KKP. Styrelseledamot/försäkringstagarrepresentant KPA Tjänstepensionsförsäkring och Prevent. Vice ordförande Sundarbetsliv.

Urval av tidigare uppdrag

Ombudsman LO. Enhetschef Kommunal. Vice ordförande LO-TCO rättskydd. Ledamot FN förbundets styrelse.

Utbildning

Europeisk och svensk arbetsrätt, Stockholms universitet. Ledarskapsutbildningar. Handelshögskolan Executive Management.

Styrelse KPA AB – fortsättning

Arbetstagarrepresentanter i styrelse

[Ann-Charlotte Tollqvist](#)

Arbetstagarrepresentant sedan 2013.

Född 1960.

Utsedd av

Forena Folksam.

Anställd i KPA Pension sedan

2001.

[Susanna Järnek](#)

Arbetstagarrepresentant sedan 2014.

Född 1968.

Utsedd av

Akademikerföreningen Folksam.

Anställd i Folksam sedan

1999.

[Karin Lindblom](#)

Arbetstagarrepresentant sedan 2017.

Född 1968.

Utsedd av

Forena Folksam.

Anställd i KPA Pension sedan

2005.

Folksam LO Pension

Folksam LO Tjänstepensions kärnverksamhet är att erbjuda fondförsäkring för kollektivavtalad tjänstepension. Verksamheten bedrivs under varumärket Folksam LO Pension. Företaget ägs till 51 procent av Folksam Liv och till 49 procent av LO:s Försäkringshandelsbolag, som i sin tur ägs av LO och dess medlemsförbund. Företaget har omvandlats till tjänstepensionsföretag vilket verkställdes den 1 januari 2023. I samband med omvandlingen ändrades företagsnamnet från Folksam LO Fondförsäkring (publ) till Folksam LO Tjänstepension AB (publ).

Folksam LO Fondförsäkring	2023	2022	2021
Premier, Mkr ¹⁾	9 357	7 891	6 485
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	307	324	384
Totalavkastning, %	13,1	-15,9	21,9
Förvaltningskostnadsprocent, %	0,11	0,08	0,07
Fondförsäkringstillgångar vid periodens slut, Mkr	175 109	149 892	171 711
Solvenskvot (S1), vid periodens slut	4,5	9,7	8,0

1) Med premier avses premieintäkten som är en del av inbetalda premier som hör till perioden.

Styrelse Folksam LO Pension

Katrin Röcklinger

Styrelseordförande

Invald 2023. Född 1975.

Nuvarande uppdrag

Chef Affärsområde Liv, Folksam, samt ledamot i Folksams koncernledning. Styrelseledamot i Folksam Fondförsäkringsaktiebolag, Folksam Tjänstepension AB, KPA AB och KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Urval av tidigare uppdrag

Vd Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Bolagsjurist, Folksam och AFA Försäkring. Advokat, Baker & McKenzie Advokatbyrå. Styrelseordförande i Svenska Pensionsstiftelsers förening. Styrelseledamot i Konsumentföreningen Stockholm, Folksam Service AB och Grön Bostad AB.

Utbildning

Jur kand, Stockholms universitet.

Marcus Berggren

Vice ordförande

Invald 2023. Född 1976.

Nuvarande uppdrag

Vd för Bantorget Förvaltning AB.

Urval av tidigare uppdrag

Asset Manager Custer Relationship, Bantorget Förvaltning AB. Kontorschef Nordea. Olika tjänster inom Handelsbanken.

Utbildning

Juridik, Stockholms universitet

Elisabeth Brandt Ygeman

Ledamot

Invald 2023. Född 1970.

Nuvarande uppdrag

Kanslichef LO. Styrelseordförande i Bantorget förvaltning och LO Mediahus.

Urval av tidigare uppdrag

Förbundssekreterare samt förste vice ordförande, Handelsanställdas förbund. Val-ledare samt verksamhetsansvarig, LO. Ledamot kommunfullmäktige Stockholm. Styrelseordförande Folkets Hus. Styrelseledamot Folksam ömsesidig livförsäkring och Stockholm Globe Arena fastigheter. KF-ledamot Stockholms stad. Styrelseuppdrag Stockholmhem.

Utbildning

Gymnasieexamen.

Per Albertsson

Ledamot

Invald 2023. Född 1983.

Nuvarande uppdrag

Sektionschef Affärscontroller Liv, Folksam.

Urval av tidigare uppdrag

Affärscontroller Folksam. Controller Kammarkollegiet. Ledningssamordnare och controller Socialstyrelsen.

Utbildning

Magisterexamen företagsekonomi, Uppsala universitet.

Mats Davidsson

Ledamot

Invald 2021. Född 1978.

Nuvarande uppdrag

Chef Finans, Folksam.

Urval av tidigare uppdrag

Chef Business control, Folksam. Head Business manage Office, Group IT Nordea. Managementkonsult, Acando. Business controller, Scania.

Utbildning

Magisterexamen Industriell ekonomi, KTH. Magisterexamen Ekonomi, Stockholms universitet.

Olof Dahlbeck

Ledamot

Invald 2022. Född 1971.

Nuvarande uppdrag

Sektionschef Försäljning Partner, Folksam. Styrelseledamot Folksam Fondförsäkringsaktiebolag.

Urval av tidigare uppdrag

Chef Grupp företagsaffär och försäljning, Folksam. Vd Alfakraft VP. Försäljningschef Erik Penser Bank, Försäljningsdirektör Dell Sverige. Ordförande Equality Board, Erik Penser Bank.

Utbildning

Ekonomi, juridik och kulturgeografi, Stockholms universitet.

Björn Jonsson

Ledamot

Invald 2023. Född 1967.

Nuvarande uppdrag

Vd Konsumentkooperationens pensionsstiftelse.

Urval av tidigare uppdrag

Olika roller inom Kapitalförvaltningen, Folksam, bland annat ansvarig för utlagda förvaltningsmandat, samt Risk och avkastningsanalys.

Utbildning

Företagsekonomi, Linköpings universitet.

Maria Liljedahl

Ledamot

Invald 2021. Född 1962.

Nuvarande uppdrag

Strategisk rådgivare, Folksam Liv. Styrelseordförande i Folksam Fondförsäkring. Ledamot i KPA Tjänstepensionsförsäkring.

Urval av tidigare uppdrag

Avdelningschef samt Ansvarig aktuariefunktion, Folksam Livgruppen. Koncernschefsaktuarie, Folksam Livgruppen. Vice ordförande Svenska Aktuarieföreningen.

Utbildning

Examen i Matematisk statistik, Umeå universitet.

Kristina Mårtensson

Ledamot

Invald 2020. Född 1966.

Nuvarande uppdrag

Kanslichef Kommunal och ledamot i Konsumentföreningen Stockholm

Urval av tidigare uppdrag

Utredningschef Kommunal. Enhetschef ledningskansliet LO. Ämnessakkunnig Näringsdepartementet, samt politisk sakkunnig Regeringskansliet. Ledamot i Försäkringskassan samt Luleå tekniska universitet.

Utbildning

Civilekonomexamen, Handelshögskolan Göteborg.

Styrelse Folksam LO Pension – fortsättning

Annika Nilsson

Ledamot

Invald 2020. Född 1966.

Nuvarande uppdrag

Förbundsombudsman Arbetslivs-
enheten IF Metall. Ledamot i Trafikskadenämnden och LO:s försäkringsutskott.

Urval av tidigare uppdrag

Förbundstjänsteman Svenska Transportarbetareförbundet. Ledamot i LO:s pensions-
utredning samt välfärdspolitiska utredning.

Utbildning

Kurser i juridik och arbetsmiljörätt på Stockholms universitet och Örebro universitet.

Ola Olsson

Ledamot

Invald 2022. Född 1971.

Nuvarande uppdrag

Chef för Organisationsenheten, Byggnads. Ledamot i Norra innerstadens stads-
delsnämnd.

Urval av tidigare uppdrag

Ombudsman/central förhandlare, Byggnads.

Utbildning

Statsvetenskap, Växjö universitet. Kurser inom arbetsrätt och arbetsvetenskap,
Malmö universitet.

Folksamgruppens koncernledning

Ylva Wessén

Vd och koncernchef

Född 1970.

Övriga pågående uppdrag

Styrelseordförande i KPA AB samt i Svensk försäkring. Styrelseledamot, ledamot av Executive Committee och Vice Chair in Europe, ICMIF. Styrelseledamot i Sparbanken Skåne. Ledamot i Swedbanks valberedning.

Urval av tidigare uppdrag

Vice vd och chef Koncernstaben, Folksam. Chef för Governance, Risk och Compliance, Folksam. Bolagsjurist och försäkringsjurist, Folksam. Advokat, Lindhs DLA Nordic KB. Biträdande jurist, Hägglund & Ramm-Ericsson KB.

Utbildning

Jur kand, Stockholms universitet.

Michael Kjeller

Vice vd och chef Kapitalförvaltning och hållbarhet

Född 1964.

Övriga pågående uppdrag

Styrelseledamot i KPA AB.

Tidigare uppdrag

Olika befattningar inom Folksam sedan 1988, bland annat vd på KPA Kapitalförvaltning AB 2000–2001.

Utbildning

Fil kand i matematisk statistik/matematik, Uppsala universitet.

Malin Ohlsson-Leijon

CFO

Född 1970.

Övriga pågående uppdrag

Ledamot i KPA Tjänstepensionsförsäkring.

Tidigare uppdrag

Styrelseordförande i Agria Djurförsäkring, Länsförsäkringar Fondliv och Länsförsäkringar Bank. Styrelseledamot i bland annat Svensk Försäkring, FAO och Länsförsäkringar Liv. CEO Länsförsäkringar AB.

Utbildning

Förvaltningslinjen, Linköping och Uppsala universitet.

Pernilla Glad

Chef Människor och miljöer

Född 1967.

Övriga pågående uppdrag

Styrelseledamot i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse och i Fremia.

Tidigare uppdrag

HR-direktör Region Stockholm. Personaldirektör Regeringskansliet. Senior Vice President HR Nasdaq samt chefsjänster inom HR på Tredje AP-Fonden, Hemsö Fastighet samt Vattenfall.

Utbildning

Fil-kandexamen personal- och arbetslivsfrågor, Stockholms universitet samt HR Executive Program på Handelshögskolan i Stockholm.

Anna-Karin Laurell

Slutade på Folksam vid årsskiftet

Chef Marknad och försäljning

Född 1963.

Övriga pågående uppdrag

Styrelseledamot Folksam. Min pension.

Tidigare uppdrag

Styrelseledamot i Folksam Fondförsäkringsaktiebolag, KPA AB och KPA Pensionservice. Chef Ao Liv samt chef chef Ao Privat, Folksam. Vd för Bukowskis samt för SalusAnsvar. Verksamhetschef Skador, Folksam. Försäljningschef SalusAnsvar. Kundenservicedirektör Tre. Telefonbankschef Skandiabanken, Kundenhetschef Skandia. Ledamot ICA-banken och ICA-försäkring.

Utbildning

Humanistisk utbildning, Lunds universitet.

Ragnhild Lindegren

Chef Skador

Född 1973.

Övriga pågående uppdrag

Styrelseledamot Stölskyddsföreningen.

Tidigare uppdrag

Chef Skadecenter Norden, If. Chef Kundenservice Sverige, If. CIO, Nordax bank. Chef affärsutveckling BA Private, If.

Utbildning

Fil kand. Informatik.

Folksamgruppens koncernledning – fortsättning

Anders Lundsten

Chef IT och CIO

Född 1966.

Tidigare uppdrag

Group CIO på Vinggruppen. CIO på bland annat Clas Olsson, Dustin och DeLaval. Styrelsemedlem Dataföreningen Sverige.

Utbildning

Elektronik- och datateknik, KTH. Telefoningenjör, Tekniska högskolan Håssleholm.

Björn Nordin

Chef Koncernstaben

Född 1959.

Tidigare uppdrag

Chef Koncernjuridik, Bolagsjuridik, bolagsjurist och försäkringsjurist, samtliga i Folksam. Advokat, affärsjuridisk byrå. Hovrättsfiskal och tingsfiskal vid Svea hovrätt.

Utbildning

Jur kand, Uppsala universitet.

Katrin Röcklinger

Chef Affärsområde Liv

Född 1975.

Övriga pågående uppdrag

Styrelseordförande Folksam LO Tjänstepension AB. Styrelseledamot i Folksam Fondförsäkringsaktiebolag, Folksam Tjänstepension AB, KPA AB och KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Tidigare uppdrag

Vd Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Bolagsjurist, Folksam och AFA Försäkring. Advokat, Baker & McKenzie Advokatbyrå. Styrelseordförande i Svenska Pensionsstiftelsers förening. Styrelseledamot i Konsumentföreningen Stockholm, Folksam Service AB och Grön Bostad AB.

Utbildning

Jur kand, Stockholms universitet.

Jens Wikström

Chef Affärsområde Sak

Född 1973.

Övriga pågående uppdrag

Styrelseledamot Riksbyggen.

Tidigare uppdrag

Strategisk Partner Personal Banking, chef Region norr och chef Storkundsenheten – samtliga på Nordea. Vd Skellefteå Industrihus. Ett flertal politiska uppdrag inom Skellefteå kommun samt inom Sparbanksstiftelsen Norrland och Swedbank

Utbildning

Examen Dataingenjör, Luleå Tekniska universitet.

Om 2023 års rapport

Folksamgruppen har för räkenskapsåret 2023 publicerat en års- och hållbarhetsrapport, som inkluderar en hållbarhetsredovisning enligt GRI samt formella årsredovisningar för respektive företag. Årsredovisningar publiceras separat. Folksam har publicerat hållbarhetsredovisningar årligen sedan 2002. Fördjupande information går också att hitta på [folksam.se](https://www.folksam.se)

Kontakt

Christina Sjölund, Investerarrelationer
christina.sjolund@folksam.se

Adress

Postadress 106 60 Stockholm
Besöksadress Bohusgatan 14
Telefon 0771-950 950

Projektledare

Christina Sjölund (huvudprojektledare)
Linnéa Lundberg (hållbarhetsrapport)

Art Director

Charlotte Flygare

Grafisk form, infografik

Thomas Wide

Produktionsledare

Therése Hård af Segerstad

Fotografer

AdobeStock 1, 3, 14, 20, 21, 24, 29, 30, 32, 35, 37, 39, 44, 45,
46, 49, 51, 52, 53, 62, 63, 83, 99

Copenhagen

Infrastructure Partners 7

Corem Property Group 8

Jessica Gow (TT) 38

Petter Karlberg 9, 27, 58

Magnus Länje 4, 5, 6